

SOBAT

10e jaargang nr. 1 - Februari 1995

nummer 39

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemlegging en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsechttoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders- en reünieverenigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden.

Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kransleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27). Op verzoek van nabestaanden werden 936 graffoto's verstrekt (450 in 1989). Op de Erevelden in Thailand werden 226 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kransen (in 1989 bedroeg dit aantal 144).

In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen: f 7,50, met foto f 10,-. Tevens is het nu mogelijk voor de Erevelden in Indonesië kleine kransen te bestellen voor plaatsing bij de individuele graven; kosten -16,- inclusief foto. Grote kransen van f 30,- tot f 50,- zijn bedoeld voor kranslegging bij de monumenten, door comité's en verenigingen.

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore en Ambon gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat van 18 x 24 cm, bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
Zeestraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
Postbus 85981 - 2508 CR 's-Gravenhage
Telefoon 07 03 63 34 34 - Giro 401.000

Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962

Mauritslaan 1 - 6074 AS Melick
Telefoon 047 25 20 94

Fondsenverwerving standbeeld Generaal Spoor

Zilveren legpenning Nationaal Indië-monument 1945-1962

De Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 wil bij het herdenkingscomplex in het Roermondse stadspark Hattem een paviljoen bouwen dat aan de 30.000 bezoekers per jaar allerhande voorzieningen kan bieden. Dat paviljoen zal de naam "Generaal Spoor-paviljoen" gaan dragen.

Bij het paviljoen zal een standbeeld van Generaal Spoor, de legendarische voormalige legercommandant in de vroegere overzeese rijksoverheid, worden neergezet. Onder andere ook om de fondsen voor het laten maken van dat standbeeld bijeen te krijgen is een zilveren legpenning van de Stichting Nationaal Indië-monument aangemaakt. Die wordt door de stichting voor f 100,- per stuk aan de man gebracht. In die prijs is een bijdrage voor het Generaal Spoor-standbeeld begrepen en een bedrag voor de instandhouding van het Nationaal Indië-monument 1945-1962.

Bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 worden ongeveer 5900 militairen van het koninkrijk hardacht die tussen 1945 en 1962 in het toenmalige Nederlands Oost-Indië en op Nieuw-Guinea van het vaderland bij krijgsvaardigheden het leven verloren. Tot het complex behoren een obelisk met fontein- en trappenstelsel, een aantal eretafels waarop 112 onderdelen van de vroegere krijgsmacht of een eigen herdenkingsplaqueette hebben neergelegd en 18 grote roestvrij stalen zuilen waarin de namen van de ongeveer 5900 geaneuvelde militairen zijn gegraveerd. De jaarlijkse Nationale Dodenherdenking werd op 7 september 1992 door 12.000 mensen bijgewoond.

De penning wordt door atelier RE-Diamant in Roermond vervaardigd in gietwerk van het 'eerste' zilvergehalte (925/1000). Dat zilvergehalte wordt gegarandeerd door een rijkskeurmerk van de Waarborg. De penning heeft een diameter van 35 mm en een gewicht van ± 19 gram.

De voorzijde van de penning draagt de symbolen uit de top van de obelisk met het randschrift 'Nationaal Indië-monument 1945-1962'. De keerzijde draagt het opschrift 'Palma Qui Meruit Ferat' (de erepalm is voor hen die hem verdiend hebben). Dat is het opschrift dat ook op een paneel bij het Roermondse monument is aangebracht.

De legpenning kan worden besteld bij de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962, Mauritslaan 1, 6074 AS Melick. De betaling kan geschieden door insluiting van een girocheque of girobetaalkaart van f 100,- over te maken op rekening 17.41.74.039 van de Rabobank Roermond of op rekening 13.41.74 van de Postbank.

SOBAT

Officieel orgaan van de

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

Raad van Advies

- voorzitter:** M.M. Bakker, wa. luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: H. Boskloot, brigadegeneraal der fuseliers b.d.
H. Boechma, oud burgemeester
W. Ekin, Ridder MWO, brigadegeneraal b.d.
S.A. Lapré, Ridder MWO, majoor b.d.
H.A.M. Brouwers, luitenant-kolonel der infanterie Staf Inspecteur
Generaal der Krijgsmacht
P.H. de Vries, kolonel der cavalerie, Chef Staf 1e Divisie "7 december"
overleden: J.W.J. in den Berken
mevr. H. Zantinga-Edens

Algemeen Bestuur

- voorzitter:** J. Dijkema
2e voorzitter: drs T. Lentz
secretaris: G. Determan, Brongruss 68
3066 PB Rotterdam, tel. 0104206138
penningmeester:
D. Mennens, Lijsterlaan 12
3055 CH Rotterdam, tel. 0104188230
postbusnummer 42-39-398
banknummer 45.85.91.300 i.a.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers
Rotterdam
alg. adjunct: C.L.W. van Houten
leden: N. den Hollander
Victor C. Bredie

Ledenadministratie

N. den Hollander
Safarustraat 210, 5345 LG Oss,
tel. 0413025109

Sociale Commissie

- voorzitter:** Victor C. Bredie
Van Nijzenrodestraat 117,
2597 RL Den Haag, tel. 0703396332

Redactiecommissie

- stadsredacteur:** L.C. Zéguers, Ailbertuslaan 76,
6461 TC Kerkrade, Tel. 045-454013
leden: R. Gelt, Balloo 90, 9458 TD Balloo. —
Tel. 06924-1361
J. Zwaan, Lijstje 45, 1034 EN
Amsterdam, Tel. 020-6319151

Boeken ter recensie zenden aan:

J. Zwaan
Lijstje 45
1034 EN Amsterdam

Filmdienst

J. de Wit, Molenveld 60
2553 GR Den Haag
tel. 0703877822

Correspondentie

1. opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.v.a. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".

2. zaken VOMI Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingestonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de standwijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druk: Hiltan van Hoeringen Drukkers B.V., Den Haag

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideale, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëgangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nageëften betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of oorgeregende zegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of ten gevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken los van elke partijpolitieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrain als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hieraan hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Bredie
Van Nijzenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 07 073 28 05 32

Vice voorzitter

Jaap Vralijk
Generaal Spoorlaan 705
2285 JT Rijswijk (ZH)
tel. 07 073 94 30 48

Notuliste

Dix Zantinga-Edens
Van Saadichstraat 31
7711 HW Nieuwelenen
tel. 0 52 95 12 91

DISTRICTCOÖRDINATOREN

Noord Nederland

Ben C.H. Habich
Eenakkerweg 10
9355 TJ Niebert
tel. 06 94 54 95 03

Oost Nederland

Joring Bakker
Schoolstraat 25
7471 WS Gooze
tel. 06 47 077 11 55

Midden Nederland

Henk J. Bismadijk
Vuurdoornstraat 268
8171 XB Vianen
tel. 0 57 88 31 82

West Nederland

Carel Ph. van Brassen
Prinses Beatrixlaan 332
2273 XX Voorburg
tel. 07 073 96 07 77

Zuid Nederland

Gerard H.L. Otheman
Tolbeegencentrum 143
4708 GC Roosendaal
tel. 01 65 073 63 43

Feb. 48

Mei 50

COMMISSARISSEN

Groningen

voorzit

Oostijssel

Jan Throner
Vulderstraat 28
7504 CP Almelo
tel. 05 46 81 94 36

Drenthe

Ben C.H. Habich
Boerakkerweg 10
0085 TJ Niebert
tel. 05 48 54 95 03

Zuid-Holland Noord

Bob Verhoed
Beatrixlaan 10
2751 XC Noorloppelle
tel. 01 79 3718 37

Friesland

Hans N. Eijm
Gerben Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0 51 42 21 07

Rivierland

Gerrit W. Soetelhorst
Gerretstraat 26
6617 CH Bergharen
tel. 0 88 72 19 86

Veluwe

Henk J. Bismadijk
Vuurdoornstraat 268
8171 XB Vianen
tel. 05 78 97 31 82

Noord-Holland

Hans J. Bismadijk
Eggenlaan 26
2015 KJ Hoorn
tel. 0 22 34 06 10

Flevoland

Frits H.A.M. Franzen
Overwegend 13
0356 AE Almere
tel. 03 675 31 89 72

Zuid-Holland Zuid

Jaap H. van Broegiel
Bartelckersweg 167 d
3332 AG Zwijndrecht
tel. 07 87 12 87 32

Zeeland

Werner Eiseveld
Cebusstraat 12
4502 KW Terzouwen
tel. 0 11 5071 49 11

Noord-Brabant West

Gerard H.L. Otheman
Tolbeegencentrum 143
4708 GC Roosendaal
tel. 0 16 5073 63 43

Utrecht's Gooi

Wim I. Scholten
Cesarijnslaan 69
3706 KD Zeist
tel. 0 34 94 5 68 38

Noord-Brabant Oost

Azraon P. Penning
Theobaldstraat 101
5344 SM Oss
tel. 0 41 2073 35 15

Limburg

Harry J.A. Dols
Heerlenerweg 49
6103 CL Sittard
tel. 0 46 52 13 16

organisator bij
P. de Boer

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leen van Dijk
Oost Kanaalweg 12
3461 EP Ter Aar
tel. 0 17 22 27 05

Assistent beheerder

Tjibbe J. Gaastra
A. van Heerdestraat 15
2461 VJ Ter Aar
tel. 0 17 22 34 58

Propaganda Fonds

Jac. M. Holstijn
De Goede Hoop 13
3021 AP Hoorn
tel. 0 22 25 30 58

activering
veteranen
platform

020 6148804

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 39 - 10e jaargang nr. 1
Februari 1995

Bij de voorplaat

Het monument dat op de voorplaat is afgebeeld is het monument dat volgens het SDV "de ruggegraat van het KNIL" symboliseert.

Het "KONINKLIJK NEDERLANDS-INDISCH LEGER". Het monument staat niet op een maatschappelijk gezien, belangrijke plaats. Niet midden op een plein in een belangrijke stad als bijvoorbeeld Den Haag. Wel staat het op historische grond namelijk in de tuin van het landgoed "Bronbeek". Een naam die veelal geassocieerd wordt met de oude koloniale "jannen". Een monument waar voorbijgangers niet omheen kunnen, zonder er een blik op te werpen, is het niet. Men moet het weten en geïnteresseerd zijn om het op te zoeken. Is het daarom voorbestemd om te worden vergeten, zoals men ook de neiging heeft het KNIL maar te vergeten?

Hoewel Koning Willem I reeds had verordineerd dat het leger in Indië het predicaat "Koninklijk" mocht voeren kwam daarvan in de praktijk niets terecht. Het leger en zijn soldaten hadden een slechte naam. Toen Herman Bouter (ps. van Herman Blom) in 1921 een volksstuk schreef over de soldaten die voor het leger in Indië hadden getekend en daaraan de titel "De Jantje" had gegeven werden die soldaten uiteindelijk in matroesuniform afgebeeld. Schaamde men zich voor dat Koninklijk Leger? Pas in 1933 werd het predicaat "Koninklijk" weer officieel in gebruik genomen. Zoals de gehele samenleving is ook het KNIL aan buitengewoon grote veranderingen onderworpen geweest.

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat er een relatief klein legertje zou zijn, bestaande uit ruim 5.000 Europeanen en ruim 5.000 inheemse soldaten.

De Europeanen kwamen uit alle mogelijke landen. België, Duitsland en Frankrijk waren grote leveranciers. Het was in die tijd dus een soort vreemdelingenlegioen. Het grote onderscheid met het Franse Vreemdelingen Legioen was dat men zich bij aanmelding wel moest legitimeren. In de loop van de tijd nam het aantal buitenlandse Europeanen sterk af en nam het aantal Hollanders, procentueel gezien, sterk toe. Aan de andere kant werd de vergroting van de krijgsmacht voornamelijk verkregen door een sterke toename van het aantal inheemse soldaten.

Heel geleidelijk werden ook officieren gerecrueteerd uit de voornamelijk Indiëse families.

Het oorspronkelijk in Harderwijk gevestigde "werfdepot", dat minachtend ook de "goetgat van Europa" werd genoemd, verloor zijn betekenis.

Het aloude beeld van het tekenen als een soort wanhoopsdaad werd systematisch omgebogen naar het vooruitzicht op een vaste baan met perspectieven.

Het onderoffitierschap van het KNIL werd steeds meer als een goede maatschappelijke loopbaan gezien. Belangrijk voor de opbouw van het KNIL was ook dat de Nederlandse grondwet niet toestond dat dienstplichtigen zonder hun toestemming naar Indië werden gestuurd.

Het feit dat in Indië in 1918 de dienstplicht voor Europeanen werd inge-

voerd had vooral tot gevolg dat ook zeer veel in Indië geboren Nederlanders (w.o. veel zogenaamde "Indische jongens") deel gingen uitmaken van die krijgsmacht.

Hoewel de traditionele scheiding tussen KNIL en KI formeel bleef bestaan is in de jaren na 1945 steeds meer, althans bij de soldaten, het gevoel ontstaan dat in feite van één krijgsmacht gesproken moet worden.

En zo kon het gebeuren dat het bekende KNIL-bataljon "Andjing Nica" bestond uit beroepsmilitairen (waaronder ook "inheemse"), uit miliciens (dienstplichtigen in Indië geboren) en uit Nederlandse OVW-ers.

Wij VOMI-leden zullen dit nimmer moeten vergeten. Wij spreken zo gemakkelijk over "de regering die ons heeft uitgezonden om onze plicht te doen".

Maar bij ons horen ook de sobats van het KNIL en dan met name zij die vanaf 1941 tot soms wel 1950 steeds, hetzij ander de wapenen, hetzij in het kamp opgesloten zijn geweest en pas na de soevereiniteitsoverdracht naar Nederland konden gaan om hun studie voort te zetten en te voltooien.

Onze strijd om erkenning en eventueel compensatie is ook de hunne. Maar dit monument dient ook gezien te worden als een eerbetoon aan alle inheemse militairen die ons vaderland met zoveel trouw en moed hebben gediend.

Laten wij hen niet vergeten maar in ere houden.

Het waren al deze overwegingen die er toe hebben geleid deze foto op dit nummer te plaatsen.

Foto omslag: KNIL-monument te Bronbeek (Arnhem).

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór **8 maart a.s.** aan: Zie onder rubriek: VAN DE REDACTIE. S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.

Het proces

Neen dit is geen recensie van het boek van Franz Kafka, het is gewoon een verslag van het proces in Leeuwarden tegen Graa Boomsma. Een aantal organisaties van Indië-veteranen hadden een stille tocht naar het gerechtsgebouw georganiseerd om van hun gevoelens, niet met de SS te worden vergeleken, blijk te geven.

Er werd door een aantal mensen voor het gerechtsgebouw een schreeuwelijke "tegendemonstratie" gehouden, waardoor het geheel niet zo vlekkeloos verloop als werd gehoopt. Niettemin kan van een waardige demonstratie van de zijde van de veteranen worden gesproken.

Waar ging het om?

De schrijver B. had in of volgens een krant het volgende beweerd:

"Kort na de oorlog schreven de communisten "Maak van onze jongens geen SS-ers". Ik denk dat dat weer spiegelt wat er aan de hand was. Ze waren geen SS-ers, nee, ook al konden ze door de dingen die ze deden er wel degelijk mee worden vergeleken. Maar ze werden er toe gedreven. Schoten ze niet, dan liepen ze de kans door hun meederen te worden neergeschoten. "Befehl ist Befehl", "De ondergeschiktheid is de ziel van de militaire dienst"."

De veteranen stelden middels de betoging dat ze niet met SS-ers wilden worden vergeleken.

De demonstratie was niet bedoeld om de rechtsgang te beïnvloeden.

Aan een soort "Volksgericht" hebben wij in Nederland geen behoefte. Toen een van de aanwezige journalisten dan ook vroeg of de veteranen "hun recht wilden gaan halen" werd in één zin een duidelijk antwoord gegeven. "Recht wordt niet gehaald, recht wordt gedaan".

En dit gebeurt in onze rechtsstaat door een onafhankelijke rechter.

In feite beoogden de aanwezige veteranen aan de bevolking in Leeuwarden en Friesland slechts een twaalf vragen te stellen en wel de volgende:

a. In het gedenkboek van de LO en

LKP wordt op blz. 445 beschreven hoe een zekere Eppie meewerkt aan de overval op de gevangenis in Leeuwarden in 1944. Vervolgens wordt in het gedenkboek van het "Friese Bataljon" 1-9 R.I. op de eerste bladzijde vermeld dat Prins Bernhard aan de heer E. Wiersma commandant van district 10 van de BS vraagt of hij een bataljon oorlogsvrijwilligers kan leveren voor het herstel van het gezag in Indië. Uiteindelijk wordt aan de overste E. Wiersma een hoge onderscheiding uitgereikt voor zijn inzet voor het vaderland.

De vraag van de veteranen aan het Friese volk is dan ook of zij het acceptabel vinden dat deze Friese burger, met een dergelijke staat van dienst, als behorende tot een soort SS-organisatie mag worden bestempeld. b. Als in Nederland beledigende opmerkingen worden gemaakt over het volksdeel dat de Joodse religie is toegedaan dan wordt dit onmiddellijk betiteld als discriminatie en racisme waarvoor men kan worden vervolgd.

Evenzo is dit het geval als het gaat om een volksdeel die als allochtonen worden bestempeld en die merendeels de Mohammedaanse godsdienst zijn toegedaan.

Wordt een volksdeel dat nog ter kerke gaat betiteld als "misdadige christenheden" dan wordt dat eufemistisch "vrije meningsuiting" genoemd. En worden soldaten die in het leger in Indië hebben gediend met SS-ers vergeleken dan wordt eveneens eufemistisch over het recht van "vrije meningsuiting" gesproken.

De vraag van de veteranen in deze samenhang is of aan hen het verschil duidelijk gemaakt kan worden.

De advocaat van B. heeft in zijn pleidooi o.m. de volgende argumenten gebruikt:

"de uitspraak is een metafoor geweest" d.w.z. is figuurlijk bedoeld.

"de communisten zijn er in een

kamerdebat mee begonnen zodat B. als een soort doorgesliuk heeft gefungeerd" "collectiviteiten van mensen hebben geen eer en zijn derhalve ook niet 'smaadbaar'."

De communisten hebben het rhetorisch als een 'waarschuwing' gebruikt. B. daarentegen heeft zijn uitspraak niet waarschuwend maar concluderend gedaan. En voor de veteraan ligt daartussen een wereld van verschil. Dat wij geen SS-ers waren is nogal wiesde. Had hij dat gezegd dan had hij maar het bewijs moeten leveren dat wij in het bezit van een bloedgroepentatoesage onder de oksels waren.

Met nadruk heeft hij gesteld dat de officieren de bevelen tot de SS-conforme handelingen hebben gegeven. Daarmee heeft hij het leger als organisatie in de vergelijking betrokken. Dit nu is naar de mening van de veteranen onvergeeflijk en zij zijn dan ook van mening dat de regering als verantwoordelijk voor die organisatie dit niet over zijn kant kan laten gaan. Tenslotte hebben de veteranen moeite met de uitspraken van de verdediger als zouden "collectiviteiten" geen eer hebben.

De vaandels van de onderscheidene regimenten waaraan onderscheidingen als tekenen van eer zijn gehecht zouden van nul en generlei waarde zijn omdat een collectiviteit geen "eer" zou kunnen hebben?

Als lid van de collectiviteit die "Nederlandse Krijgsmacht" werd geheten voel ik mij net als de heer Buma persoonlijk beledigd door de gedane uitspraken.

I. Lentz

UIT DE OUDE DOOS

Toen alles mis ging

Na de tweede politionele aktie en de zuiveringen daarna, genoten we enige weken van een welverdiende rust in Soerabaja. Doch aan alles komt een eind en zo werden we, zoals altijd onverwachts, met 2 pelotons mariniers ingescheept op een L.S.T. Na 2 dagen varen ging de boot 's morgens in alle vroegte voor anker en bevonden we ons weer voor de kust van Oost-Java. Volgens een schatting van de bemanning ergens ten westen onder Loemadjang. Direct na het ontbijt klonk driemaal door de scheepsmobilfoon; attentie, attentie, mariniers gereed maken voor landing. Vervolgens het gebruikelijke ceremonieel. Opstellen langs de reling, noodverband, sigaretten en lucifers in je helmnet, patroonhouders in de wapens. Je kon altijd voor verrassingen komen te staan.

Tot onze stomme verbazing kwam een 6-tal grote rubberboten langsij waar je met zo'n 12 man in kon. Welke halve gare proleet dat had verzonnen was ons een compleet raadsel en dan te bedenken dat het in Soerabaja barstte van de landingsboten. Dan het commando, in de boten. Nou ja, als je dat nog boten noemde. Daar kwam dan nog bij dat de Indische Oceaan verre van rustig was. Er stond een flinke golfslag.

Omdat matrozen niet waren opgeleid als vechtsoldaten, dienden we onze eigen boontjes te doppen en op eigen kracht de kust zien te bereiken. Als zeemilitieus hadden we bij de marine van alles geleerd, behalve roeien en dat bleek een vak apart. Tot groot ongenoegen van onze superieuren kwamen we met onze boot dwars in de branding te liggen. Gepaard gaande met enkele ferme krachttermen, werd ons gevraagd of we soms het plan hadden op ons gemak naar Soerabaja terug te roeien en dat het wel de bedoeling was die dag nog op het strand terecht te komen. Gezien de omstandigheden dreven die rubberdingen dan ook ver uiteen. Toen we met onze ploeg van 12 man net voet aan wal hadden gezet, zagen we een boot links van ons die circa 50 meter was afgedreven. Onze tegen-

stander was dit ook niet ontgaan en prompt werd het vuur op hen geopend. Onze groep waaronder drie B.A.R.-schutters openden meteen een spervuur in de richting van de aanvallers. Die moesten zich wel het apakazarus zijn geschrokken van onze vuurkracht. Ze hielden zich verder rustig. Toen de eenheid eindelijk na veel geharrewar aan land was, volgde een hergroepering.

We verkeerden in de veronderstelling dat we ter plaatse nog wel enige tijd zouden verblijven, doch men had een heel ander scenario voor ons in petto. Het gebied werd onveilig gemaakt door naar schatting 30 guerrillastrijders onder bevel van een T.N.I.-officier. Diverse legeronderdelen ondervonden daar flink last van. Het was aan ons van het 2e peloton genoemde officier gevangens te nemen of te wel onschadelijk te maken. Zijn naam was zelfs bekend. Het 1e peloton zou zorg dragen voor onze bevoorrading vanaf de kust via de L.S.T. Aan ons peloton waren 4 mensen toegevoegd van de V.D.M.B. (Veiligheidsdienst Mariniersbrigade). Dit waren Indische jongens zonder militaire opleiding in dienst van de brigade.

Ze gingen 's avonds verkleed als inlanders de naburige kampongs in en trachten inlichtingen te verkrijgen over onze tegenstanders. De tactiek die ze hanteerden was ons onbekend. Ze keerden later op de avond altijd weer heelhuids terug. Van het moment dat we voet aan land zetten, waren we met ons peloton net reizende kermis-exploitanten. Bij nacht en ontij, mede op aanwijzingen van de V.D.M.D. trokken we van hot naar hoer. Om gek van te worden. Soms waren we verstoken van bevoorrading omdat de guerrilla's zeer bedreven waren in het graven van tankvallen.

De M.L.D. (Marine Luchtvaartdienst) zorgde dan door voedseldroppings voor ons welzijn.

De T.N.I.-officier was zich kennelijk bewust dat de jacht op hem was geopend. Hij ging geen enkele confrontatie met ons aan om zodoende zijn positie niet te verraden. Hij had schijn-

baar de ervaring dat het met ons slecht kersan eten was. Na enkele weken kwamen we in een dessa terecht in de buurt van Djember.

Op een zekere morgen werden we met 20 man aangewezen ons gereed te maken voor aktie. Even later arriveerden per legertruck nog eens 20 K.N.I.L.-militairen. Onze T.N.I.-man zat volgens de laatste gegevens in een kampong nog geen 100 meter van ons vandaan. Met 40 man ging het in snel tempo richting het bewuste dorp.

De K.N.I.L.-mannen omsingelden de kampong. De mannelijke bevolking werd verzocht zich te verzamelen op de aloen-aloen (binnenplaats).

Mijn maat en ik werden aangewezen met een groep de hutten te doorzoeken. Dat was niet zo'n prettige bezigheid. Je kwam vanuit het felle zonlicht in die half duistere huiskamer met alle risico's van dien. Op een zeker moment kwamen we een hut binnen waar een man onder een sarong lag met op zijn voorhoofd een witte natte lap. Naast hem zat in de bekende gehurkte houding een wat oudere vrouw die gebeden prevelde met voor zich een pannetje water. Ze maakte ons duidelijk dat het hier een doodzieke tani betrof die elk moment het tijdelijke met het eeuwige kon verwisselen.

Mijn maat en ik vonden dat we inbreuk deden op de privacy van een inlandse familie en we maakten onze verontschuldiging. De vrouw knikte begrijpend, boog het hoofd en ging verder in gebed. Wat een rotbaan hadden we toch. Onze aktie, uitgevoerd met 40 man, leverde weer niets op. Samen met onze luitenant (commandant) liep ik terug naar ons kampement. Hij begreep er niets van. De V.D.M.B. was uitermate zeker van hun zaak.

Onderweg vertelde ik hem het verhaal van de zieke tani. Onze luitenant stond gelijk stil met de woorden: dat moet hem zijn, die vent is natuurlijk gewond. Met 15 man werden we in de looppas terug gedirigeerd. Gedrieën stormden we de bewuste kamponghut binnen. De T.N.I.-officier, alias de zieke tani, was verdwenen. Twee stille getuigen waren achtergebleven. Het pannetje water en de witte lap. Onze com-

mandant was die dag niet meer aanspreekbaar. Mijn maat en ik hielden er tevens een rotgevoel aan over. Na wekenlange achtervolging was de T.N.L.-man ons toch nog te slim af geweest. Twee dagen later scheefte we ons in op de L.S.T., die de steven wendde richting Soerabaja. 's Avonds hing ik over de reling en tuurde in gedachten over de maanverlichte Indische Oceaan. Ik kon onze laatste belevenis nog niet geheel van me afzetten. Misschien hadden we nog wel heel veel geluk gehad. Wat zou er gebeurd zijn als we die

sarang van die vent hadden weggetrokken. Het was helemaal niet ondenkbeeldig dat hij een wapen op ons had afgevuurd. Tevens viel het sterk te betwijfelen of die vrouw uit vrije wil de komedie had opgevoerd. Hoewel ons niets werd verweten, zou ik straks in Soerabaja zeker niet worden voorgedragen voor marinier 1e klas. Mijn militaire status zou gewoon worden geprolongeed als puppes 3 of te wel marinier 3e klas. Ik zou er evenwel niet van wakker liggen. Een ding wist ik vrijwel zeker. Over 2

dagen zat ik 's avonds bij de chinees achter een geweldige nasihap-speciaal met alles er op en er aan inclusief sateh-ajam. Daarna een goed glas bier in de Europa-bar of de Hollywood-bar. Ik vond van mezelf dat ik dat had verdiend. Wat we verder nog zouden gaan beleven, kon ik me nog niet druk om maken. Dat zagen we dan weer wel.

J.A. Verkaart - Steenberg -
Mariniersbrigade.

WAS HET PRINCEN???

Nu er de laatste tijd zoveel te doen is over de persoon Poenke Princen, wil ik u, het mij 45 jaar geleden overkomen voorval, niet onthouden.

Als dienstplichtige bij het onderdeel 5-2 R.I. vertrokken we begin november 1947 met de "Grootte Beer" naar Indië. Op 11 december van dat jaar werden we in Menado op Noord-Celebes (thans Sulawesi) ontscheept. Omdat het aldaar vrij rustig was werden, na de 2e positionele actie, geleidelijk onderdeel van 5-2 R.I. naar elders overgebracht. Zo kwam, half mei 1949, het bericht dat onze (1e) compagnie naar Java moest vertrekken. Wij werden op 31 mei 1949 ingescheept op de kustvaarder "De Thedens" en na veel omzwervingen, o.a. via Ambon, Makassar, Soerabaya en Batavia kwamen we op 16 juni 1949 in Semarang voor de definitieve ontschepping.

Enkele dagen verbleven we in het z.g. doorgangskamp "Djatingaleh", waarna we op 18 juni 1949, met een bevoorradingscolonne van zo'n 100 voertuigen, naar Solo vertrokken. Tot 11 juli 1949 hebben we in die omgeving patrouille gelopen en bewakingsdiensten verricht, helaas met verlies aan kameraden; dit werd de "Hel van Solo" voor ons. Op 11 juli 1949 keerden we naar Semarang terug en hadden enige dagen de gelegenheid om tot rust te komen. Op 17 juli 1949 kwam de volgende opdracht: "Naar Poerwokerto en een dag later naar Poerbolingo". De dagelijkse taak bestond weer uit patrouille lopen in een situatie die zeker niet beter was dan die wij in Solo hadden beleefd. Er waren in dat gebied enkele Nederlandse militairen van het onderdeel 425 B.I. krijgsgevangenen genomen door de T.N.I. dus er kon op een sterke tegenstand

gerekend worden.

En zo overkwam mij de (hoogst waarschijnlijk ware) ontmoeting met Poenke Princen. De juiste datum weet ik niet meer, maar het was omstreeks 22 juli 1949 dat we met een patrouille van zo'n 20 man vanuit Poerbolingo in zuidelijke richting vertrokken.

Na ca. 8 km. kwamen wij bij een (vernieelde) brug over een diep dal, waardoor een kali stroomde. Zoals gebruikelijk ging de helft van de patrouille door het dal en de kali, terwijl de andere helft achterbleef om, zo nodig, dekingsvuur af te kunnen geven. Als bronschutter was ik bij de eerste groep ingedeeld en toen we de overkant hadden bereikt kreeg ik van de patrouillecommandant de opdracht om het verlengde van de (kampong) weg, voorbij de kapotte brug onder schot te houden. De rest van onze groep had tot taak de 2e groep door het dal te beveiligen. Met mijn bren lag ik in een uitstekende positie en kon de hele weg en delen van de zijanten daarvan goed overzien. Schijnbaar ben ik toen door iets afgeleid, want toen ik weer de weg (mijn schootsveld) opkeek, stond op zo'n 80 tot 90 meter afstand een Nederlandse militair midden op de weg aanwijzingen te geven aan enkele kleurlingen, die links van de weg, half in de bamboebosjes verscholen, stonden. Het leek er op dat daar een hinderlaag werd voorbereid. Deze blanke man was gekleed in een kaki-uniform (ons uitgaanstenuel) en hij droeg een kort wapen.

Zijn huidskleur was (opvallend) blank en hij was niet zo groot van postuur. Geschrokken door het plotselinge voorval vroeg ik mijn (in de nabijheid zijnde) commandant: "Er staat hier een Nederlandse militair op de weg;

zijn hier nog meer Nederlanders op patrouille?"

Zijn antwoord was kort en duidelijk: "Schiet hem voor z'n donder, dat is Princen!". Gezien de korte afstand en het luide bevel zal Princen dit bevel ook wel hebben verstaan en hij dook onmiddellijk links van de weg de bossen in en was verdwenen. Niemand van onze groep had voordien ooit van Princen gehoord en ik was dan ook de enige van onze groep die hem toen in actie heeft gezien, vooropgesteld dat het inderdaad Princen was. In ons gebied opereerde n.l. de Siliwangi Divisie, waarvan Princen, met zijn terreurgroep, deel uitmaakte.

Over dit voorval is nadien nooit meer gesproken, maar dit is mij wel altijd bij gebleven en nu de commotie over Princen weer is opgeluid wil ik ieder van ons op de hoogte brengen van dit "voor mij bizarre" voorval.

Enkele weken daarna zijn wij uit dat gebied vertrokken en werden wij naar Sumatra overgeplaatst.

Toen een jaar of 18 geleden in de pers over Princen werd geschreven, dacht ik vaak: "Zou dit de man zijn geweest die ik toen in mijn schootsveld heb gehad?"

De laatste jaren houdt dit voorval mij steeds meer bezig, omdat ik er niet zeker van ben of dit wel de bewuste Princen is geweest.

In ieder geval ben ik nu eindelijk mijn verhaal kwijt en misschien zijn er onder u die dit voorval eventueel kunnen bevestigen, iets dergelijks hebben meegemaakt of er zeker van zijn dat dit inderdaad Princen geweest moet zijn.

Ik hoor graag uw reactie!
Sld. M.J. Schuurmans
1e Compagnie 5-2 R.I.

Het recht, de wet en de gelijkheid III

De vorige keer heb ik de belofte uitgesproken dat ik nu enigermate dichterbij huis zou blijven en wat meer praktisch zou worden.

Nu wil het geval dat ik enige tijd geleden een mededelingenblad van de Stichting OSL (een nakomeling van het Oud-Strijders Legioen) in handen kreeg als bijlage van een groot landelijk dagblad.

Deze stichting trachtte middels deze bijlage nieuwe leden/begunstigers te werven.

De doelstelling van deze stichting is kortweg: "het verenigen van mensen die zich niet wensen neer te leggen bij de neergaande ontwikkelingen in en van onze samenleving".

Dit soort stichtingen zijn na de oorlog meer voor het voetlicht gekomen.

De voorzitter van de OSL is P.J.G.A. Ego. Voor ons geen onbekende.

Het opvallende van dit soort stichtingen is dat zij hun verontrusting uitspreken over ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving en die, in hun ogen negatieve, ontwikkelingen willen zij tegen gaan. Zij geven echter geen analyse van de oorzaken van die neergang.

Het zijn juist die oorzaken die ons bezig houden en die zijn niet zo eenvoudig aan te geven.

Zonder die oorzaken aan te geven en daar waar mogelijk te beïnvloeden lijkt men op de man die wijsbeens en met de armen uitgespreid midden in de kalf staat om zo een bandjir te stoppen.

Normen en waarden

Veel hoort men tegenwoordig spreken over een "herstel" van normen en waarden.

Die komen echter niet zo maar uit de lucht vallen en in de vorige artikelen heb ik de overtuiging uitgesproken dat de normen en waarden van de westerse samenleving voor een groot deel hun basis hebben gevonden in het christendom.

Dit geldt niet alleen voor christenen maar ook voor agnosten d.w.z. niet-gelovigen.

Ik heb de vorige keer een aantal voorbeelden aangehaald van hetgeen in de bijbel aan voorschriften/wetten is vermeld.

Nu is de invloed van de voorschriften

uit de bijbel niet voor iedereen even groot.

Het sterkst is die invloed bij die groeperingen die de bijbel letterlijk als Gods woord nemen en naar alle voorschriften daarin vermeld zo goed mogelijk trachten te leven. Dit onder het motto "er staat geschreven".

Er zijn ook groeperingen die iets minder naar de letter menen te moeten handelen, maar naar die voorschriften aangepast aan de huidige tijd en de huidige omstandigheden.

En tenslotte groeperingen die vanuit een humanistisch beginsel maar met sterk door de bijbel beïnvloede ethische normen en waarden menen te moeten leven.

In alle gevallen is het echter noodzakelijk deze uitgangspunten te vertalen naar een feitelijk gewenst gedrag.

Het feitelijk gewenst gedrag

Vaak hoort men de uitdrukking "God is liefde" en somtijds als mathematische tegenhanger "liefde is God".

Het moge duidelijk zijn dat deze aan elkaar gelijkstelling onzin is als in het laatste geval psychologisch de menselijke liefde wordt verstaan.

Ik moet hier noodgedwongen toch weer terug naar een stukje religie. Toen aan Jezus gevraagd werd om als scheidsrechter op te treden in het geval van een strijd om een erfenis was zijn antwoord:

"Mens wie heeft mij tot een rechter of scheidsman over U gesteld", (Lucas 12 vers 14).

Ook bij de vraag naar het betalen van belasting is het antwoord men "geve de keizer wat des keizers is". In het Nieuwe Testament is de leer van Christus die van de liefde en wel van de "gevende liefde". Deze schenkt waar geen verdienste of aanspraak bestaat.

Over de aardse gerechtigheid heeft Jezus zelf zo goed als niets geleerd. Het zijn de apostelen geweest die de gemeente de richtlijnen hebben gegeven hoe men zich te gedragen had "indien men christen was geworden". Het gaat daarbij niet om dingen die kenmerkend zijn voor hetgeen Jezus leerde en belichaamde (de "agape" ofwel "broederliefde") maar om een ethiek van de wereldse orde, met als beginsel de wettelijke gerechtigheid.

In de juridische wereld is een hele bekende uitdrukking "suum cuique tribuere" ofwel "een ieder het zijne geven". De "agape" daarentegen kan worden weergegeven met een variant op dat gezegde "een ieder het mijne geven".

De gerechtigheid geeft aan een ieder "het verschuldigde". De liefde is voor een ieder gelijk, de gerechtigheid is gedifferentieerd.

Aan de mannen wordt iets anders geboden dan aan de vrouwen, aan de kinderen iets anders dan de vaders, aan de knechten iets anders dan aan de heren (Romeinen 23 e.v.).

En in deze regels staan ook de verplichtingen jegens de overheid.

Ieder mens zij onderdanig aan het boven hem staande gezag.

Paulus besluit zijn richtlijnen met het veelzeggende woord: de christenen moeten "niemand iets schuldig blijven" d.w.z. volgens de daarvoor geldende wet de gerechtigheid.

De ethiek van deze gerechtigheid is een ethiek van de orde en wel de door God gewilde orde.

En ook al neemt men de regels uit het oude testament niet als voor deze tijd geldend is het ontegenzeggelijk dat dat testament als bron van sociaal-ethisch inzicht en als "vindplaats van rijke onderrichting" voor de leer der wereldlijke gerechtigheid kan dienen en ook dient.

Dit is althans voor vele voorbije eeuwen het geval geweest.

De gerechtigheid als opdracht

Ik had het voorgaande verhaal nodig om er de nadruk op te kunnen leggen dat de gerechtigheid en het recht, "opdrachten" zijn die de mens zijn gegeven in zijn verhouding tot zijn medemens.

Elke regel kan men zien als beginnend met "gij zult" of "gij zult niet". Het is een opdracht om zich te gedragen "zoals het behoort".

In de Engelse taal wordt ook nu nog bij herhaling de zinsnede gebruikt "it is not done".

Maar ook in het Nederlands gaat het taalgebruik in die richting "voorrang heb je niet, voorrang geef je" ("give way").

Recht heb je niet, recht wordt gedaan. Zelfs het bezitsrecht is in feite een op-

dracht aan de niet-bezitter om het bezit van een ander te eerbiedigen. Dit komt tot uitdrukking in het gebod uit de decaloog: 'Gij zult niet stelen'. En bij dit alles blijkt dat gerechtigheid een zaak is van een innerlijke overtuiging en niet van een van buiten opgelegd gebod of verbod. Het is een kwestie van "state of mind", van "innere Gesinnung" of in het Nederlands van "innerlijke beschaving".

Dat weer heeft te maken met opvoeding.

Houden we ons aan de maximum snelheid of lappen we die aan onze laars, steken we onze hand nog uit als we op de fiets van richting veranderen?

Kleine dingen misschien, maar wel symptomatisch.

De opdracht om "recht te doen" is in de loop van de tijd langzamerhand omgebogen in de richting van een opvatting dat recht iets is dat je hebt. "Ik heb voorrang" in plaats van "ik moet voorrang geven".

Recht als postulaat of als bezit

Ook hier is er sprake van een geleidelijke ontwikkeling. Op politiek gebied kan men een bijzondere ontwikkeling zien opkomen in de 17e eeuw. Een belangrijke gebeurtenis in deze ontwikkelingsgang was de losmaking van de USA van Engeland. 13 Amerikaanse staten verklaarden toen tegenover de koning van Engeland dat alle mensen gelijk waren en vanwege hun Schepper bepaalde onvervreemdbare rechten "bezaten". Sterk beïnvloed door de Amerikaanse ontwikkeling kwam in 1789 in Frankrijk de "Declaration des droits de l'homme et du citoyen" tot stand. (Verklaring van Rechten van de mens en van de burger).

Hadden de Amerikanen voor ogen om de macht van de overheid (hoewel door God ingesteld) te beperken omdat ook de regeringsmacht uitoefnende personen "van nature slecht" waren, de Fransen gingen in de declaratie er veeleer van uit dat de mens "van nature goed" was en bepaalde vrijheden tot zijn onvervreemdbaar recht behoorden.

Hoewel er dus een verschil in uitgangspunt bestond was er toch een gemeenschappelijk element namelijk de opvatting dat de burger bepaalde fundamentele rechten had die door de overheid niet mochten worden geschonden.

Deze fundamentele rechten staan bekend als de "mensenrechten". Het zou te ver voeren om gedetailleerd in te gaan op de inhoud van deze "declaration", maar voor Nederland leidde deze ontwikkeling tot een situatie die in het standaardwerk van Gosses en Japikse getiteld: Handboek der Staatskundige geschiedenis van Nederland (1920) als volgt wordt omschreven:

"De nieuwe leuze van vrijheid, gelijkheid en broederschap vroeg om verwezenlijking, het beginsel van de volkssoevereiniteit riep om toepassing in de praktijk. "Vrijheid" - "het vermogen om een onbelemmerd gebruik te maken van de rechten der natuur, voorzover die niet aan de burgermaatschappij te haren nutte zijn afgestaan" -.

Gelijkheid van allen voor de wet, maar geen volkomen staatsrechtelijke gelijkheid van alle burgers, leden der maatschappij, in de uitoefening hunner rechten en volstrekt geen "gelijke verdeling der rijkdommen".

Het sleutelwoord was derhalve "vrijheid". Vrijheid van godsdienst, vrijheid om zaken in eigendom te bezitten etc.

De rechten van de mens waren dus in feite "politieke vrijheidsrechten", d.w.z. gedragsregels waaraan een overheid zich te houden had. Eveneens gegoten in de vorm van een opdracht.

Met name onder invloed van Karl Marx c.s. werd de stelling verbreed dat vrijheid als verwoord onder het begrip "mensenrechten" een loos begrip was als de mensen niet "economisch vrij" waren om te kiezen.

Deze opvatting leidde er toe dat er sterke tendenzen ontstonden om aan de "politieke vrijheidsrechten" de "sociale verzorgingsrechten" te koppelen.

Deze ontwikkeling mondde uit in de boodschap van President Roosevelt aan het Amerikaanse parlement in 1941. Daarin werd gesproken over vier fundamentele "vrijheden" t.w.:

- vrijheid om gedachten te openbaren (vrije meningsuiting);
- vrijheid om God op eigen wijze te dienen (vrijheid van Godsdienst);
- het recht om vrij te zijn van gebrek (freedom of want);
- het recht om vrij te zijn van vrees (freedom of fear).

Nu was het niet voor de eerste keer dat Amerikaanse presidenten vanuit hun machtspositie en vanuit hun Amerikaanse geschiedenis en achtergronden principes verkondigden die in hun uitwerking op zijn zachtst gezegd tot hopeloze situaties leidden. Zo heeft in 1917/18 de toenmalige president Thomas Woodrow Wilson in zijn beruchte veertien punten als een blauwdruk voor de vrede het "zelfbeschikkingsrecht der naties" gepropageerd. Dit recht omvat ook het recht van secessie d.w.z. het recht om zich af te scheiden en vervolgens al of niet aansluiting bij een andere staat te zoeken.

Veel zogenaamde dékolonisatie-processen zijn ontstaan uit dit principe. Maar ook de aansluiting van Sudetenland bij Duitsland en de huidige "rotzooi" in het voormalige Joegoslavië vinden in dat principe een aanleiding.

Deze uitgangspunten staan haaks op de aloude opvatting als verwoord in het gedicht van Schiller "Das Lied von der Glocke" waarin hij de opvatting van die tijd vertolkt in de strofen

"Der Meister kann die Form zerbrechen
Mit weiser Hand, zur rechten Zeit;
Doch wehe wenn in Flammenbächen
Das glühnde Erz sich selbst befreit!
Blindwüthend, mit des Danners
Krachen,
Zersprengt es das geborstne Haus,
Und wie aus offnem Höllenrachen
Spült es Verderben zündend aus.
Wo rohe Kräfte sinnlos walten,
Da kann sich kein Gebild gestalten;
Wenn sich die Völker selbst befrein,
Da kann die Wohlfahrt nicht gedeihn.

Helaas heb ik deze door Schiller geformuleerde gedachtenlijn mij in mijn schooltijd eigen gemaakt en daarmee ook mijn opvatting over de wijze waarop Indië naar de onafhankelijkheid geleid zou moeten worden. En nog steeds ben ik de opvatting toegedaan dat de native formulering van het begrip "zelfbeschikkingsrecht" tot heilloze situaties leidt. Stammencorlogen, etnische zuiveringen, afscheidingen, annexaties, IRA's en ETA's etc. kunnen hiermee gerechtvaardigd worden. Misschien kunnen onze Friezen zich op grond van dit principe ook nog afscheiden.

En voor wat de vier vrijheden van

Roosevelt aangaat valt te constateren dat die geleid hebben tot de "Universele verklaring van de rechten van de mens" in december 1948 aanvaard door de Algemene Vergadering van de VN.

Ook in dit geval zou een volledige behandeling daarvan te ver voeren. Een paar artikelen wil ik wel even noemen.

Art.22. De toegetroden staten erkennen het recht van iedereen op sociale zekerheid.

Art.23. De toegetroden staten erkennen het recht van iedereen op arbeid en bescherming tegen werkloosheid.

Art.25. De toegetroden staten erkennen het recht van iedereen op een behoorlijke woning.

Art. 26. gaat over de toegankelijkheid tot alle mogelijke vormen van onderwijs en dat moet dan "progressief kosteloos" zijn.

Ook nu nog zien we in de tv-spots van Unicef beelden van kleine kinderen uit derde-wereldlanden met als onderschrift:

"Elk kind heeft recht op voldoende voedsel" of ook wel "Elk kind heeft recht op voldoende onderwijs". Vervolgens worden in het daaropvolgende jaartal de beelden getoond van naakte, ondervoede kinderen uit die landen die in het geheel geen onderwijs kunnen volgen.

Het begrip "recht hebben op" is zinloos geworden als er niemand is waarop een beroep kan worden gedaan om "recht te doen".

Op zijn minst kan van en over de verklaring van de rechten van de mens worden gezegd dat zij in feite alleen maar "de verlangens van de mensheid" omschrijven. Met recht hebben zij niets van doen.

Verlangens zijn nimmer recht, noch zijn zij, in enigerlei betekenis essentiële vrijheden.

Het enige recht dat onze voorouders kenden was het recht om "vrij" te zijn. Voedsel, kleding of onderdak zijn geen afdwingbare "gaven". Nimmer zal men het individu kunnen ontslaan van de verantwoordelijkheid voor zijn bestaan en voor de vervulling van zijn wensen.

Beschuwen we de Algemene Verklaring van de Rechten van de Mens in zijn geheel dan moeten we constateren dat een deel van de arti-

kelen werkelijke rechten inhouden namelijk die rechten die "vrijheden" garanderen, maar dat aan de andere kant een deel van de artikelen niet meer zijn dan "postulaten" d.w.z. grondconstructies die ver van de werkelijkheid kunnen staan. Deze postulaten zijn geen rechten die men in feite kan vorderen van zijn overheid.

Men denke zich maar in dat een werkeloze op grond van artikel 23 (recht op arbeid) aan de overheid om een baan vraagt.

Ik zie het al gebeuren dat Indonesië Nederland aanklaagt wegens schending van de mensenrechten op grond van de meer dan 750.000 werklozen.

Het rechtsbegrip is daarmee van zijn fundamenten losgemaakt en tot een postulant geworden.

Dat was één ontwikkeling.

Maar tegelijk met die ombuiging heeft ook de opvatting steeds meer veld gewonnen dat men "ergens recht op heeft". Daarmee is het recht bij velen geworden tot een "bezitsaanspraak". Denkt U maar aan die casters op de televisie die het minimumloon wilde verdienen. De standaarduitdrukking daarbij was steeds "je hebt er recht op".

Nu is het recht als opdracht een morele oproep om iets te doen of iets niet te doen. Het is een appél op het fatsoen en de beschaving.

De gedachte van een bezit heeft een geheel andere impact.

Een bezit is iets dat je tegen anderen moet laten gelden. Anderen moeten vooral niet proberen jouw bezit in te perken of zelfs af te nemen. De mens gaat als een roddier zijn bezit/buit verdedigen.

Hij wordt egocentrisch. En als er een vacuüm bestaat zal hij zijn bezit uitbreiden, zet zo lang tot een ander hem een halt toeroept.

Toen ik het stuk grond kocht waarop mijn huis staat, moest ik via het kadaster tot de ontdekking komen dat drie van de vier aangrenzende eigenaren een deel van dat stuk grond reeds bij hun tuin hadden getrokken. Iets te doen of iets na te laten vanuit een eerbied voor de opdracht die wij "recht en gerechtigheid" noemen is er niet meer bij. Wij parkeren fout en rijden te hard net zolang tot wij gepakt worden. Het gepakt worden is de grens van ons "bezit". Tot zover vullen

wij dat vacuüm op.

Zo langzamerhand gaat het latijnse gezegde: "Homo homini lupus" in het Nederlands "de ene mens is voor de andere een wolf" een normaal gedragspatroon.

Dat ik dat een moreel verval noem zal U niet verbazen.

Op dit ogenblik waarop ik dit schrijf is er voor de nieuwsuitzending de wijze van opsporing van de CRI aan de orde.

De advocaat van "verdachte personen" verkondigt in deze uitzending de stelling dat er geen opsporingsmethoden mogen worden gebruikt die niet in de wet zijn geregeld.

Pal daarop wordt door een zeer bekende hoofdcommissaris van politie beweerd dat alle opsporingsmethoden mogen worden gebruikt zolang ze niet door de wet zijn verboden.

U mag kiezen welke redenering U het meest aanspreekt. Maar waar ik dan de noodzaak tot "rechtszekerheid" moet vinden moet U mij er wel bij zeggen.

Een spanningsveld met desastreuze gevolgen

In het voorgaande heb ik gesproken over politieke vrijheidsrechten en over sociale zekerheidsrechten (verzorgingsrechten).

Het moge duidelijk zijn dat de verwezenlijking van de laatste vrijwel altijd zal leiden tot een aantasting van de eerste.

Dat weer zal leiden tot een houding van de mensen die ik hierboven heb aangegeven. Het spanningsveld dat vaak achter nietszeggende platituden wordt verhuuld. Sommige politici maken zich daaraan maar al te vaak schuldig.

Als ik een bekende politicus hoor zeggen dat haar hoogste norm is: "eerlijk zullen we alles delen" dan blijft voor mij geheel verborgen wat zij onder "eerlijk" verstaat en of delen een oproep is om "te doen", dan wel een zodanig ingrijpen van de staat dat van de één wordt genomen en aan de ander wordt gegeven, zodat een ieder uiteindelijk evenveel heeft. Dezelfde politicus bestond het, om haar doel: te komen tot "een multiculturele samenleving", gepaard deed gaan met een stelling dat er "geïntegreerd" moest worden. Daarbij is voor mij de vraag welke cultuur dan wel maatschappelijk zal moeten zijn.

Ik heb persoonlijk veel landen van de

wereld gezien en mijn ervaring is dat het spanningveld dat bestaat tussen beide genoemde soorten rechten uitermate kan worden versterkt indien de arbeids-ethos in de verschillende culturen in sterke mate van elkaar verschilt.

Het recht en de wet

De wet die wij kennen (of dienen te kennen) als door de overheid vastgelegde regelgeving heeft tot eigenschap dat het naar gebeurtenissen verwijst die vooruit kunnen worden gekend. Die wet treft voorzieningen vanuit een gewenste orde. Die wet maakt allen gelijk, althans allen die tot dezelfde groep behoren. (Op dit punt kom ik later nog terug). De wet evenwel die betrekking heeft op de gerechtigheid is niet een door de overheid vast te leggen regelgeving.

Zij is een wet, die als norm voor alle menselijke inzettingen geldt en daardoor boven de menselijke wetgeving staat.

Wetgevers kunnen zich daaraan oriënteren, maar zij is ook de wet waarop wij allen (ook als veteranen) steunen als wij vragen om ons recht te doen als wij het gevoel hebben dat ons onrecht wordt aangedaan. Wordt die wet van de gerechtigheid buiten beschouwing gelaten dan wordt de wet die de regelgeving van de overheid bevat de alles-overheersende maatstaf van ons handelen. Als het niet in de wet (regelgeving) staat is er geen andere maatstaf. Rechters houden zich alleen maar aan de van overheidswege gegeven regels. Gebeurtenissen die niet (meer) door die regelgeving gedekt zijn derhalve niet meer aan de hogere wet van de gerechtigheid onderwor-

pen en leiden daardoor vaak tot voor ons onbegrijpelijke vonnissen. Vormfouten en juridische spitsvondigheden beïnvloeden zo vaak rechterlijke uitspraken dat het "gewone volk" er maar weinig meer van begrijpt.

Als niet-jurist zal ik mij niet inlaten met de hedendaagse rechtsfilosofie. Ik constateer alleen maar dat wij als veteranen te vaak tegen situaties oplopen die wij onrechtvaardig vinden. Wij krijgen echter geen gehoor omdat het niet "in de zin der wet" is. Daar ligt voor mij persoonlijk een reusachtig probleem en ik weet waarschijnlijk niet hoe er mee om te gaan. Dat neemt niet weg dat ik er voor vandaag maar weer mee stop. Ik weet het: weer te lang en weer te moeilijk. Maar geloof mij, ik meen het goed met de veteranen.

T. Lents.

VAN DE REDACTIE

Met betrekking tot de visumverstrekking aan Princen en de commotie daaromheen ontving de redactie, zoals wel te verwachten was, een groot aantal reacties en wel een dermate groot aantal dat het onmogelijk was om tot plaatsing hiervan over te gaan, daar dan, doordat er keuzes gemaakt zouden moeten worden, er velen teleurgesteld zouden zijn dat juist hun reactie buiten de boot zou zijn gevallen.

Betreffende dit onderwerp verwijzen wij graag naar de reactie van het Veteranen Platform, maar bovenal naar de reacties in deze van het bestuur van de VOMI, die toch ons aller belang vertegenwoordigt en wier reactie toch ons aller mening (op een enkele uitzondering na misschien) in deze vertolkt.

De redactie vraagt dan ook begrip aan alle inzenders voor het genomen besluit, maar spreekt wel haar dank uit aan allen die zich de moeite getroost hebben om hun mening in deze onverkwikkelijke zaak op schrift te stellen, daarmee het bewijs leverend dat deze visumverstrekking ons veteranen zeer hoog zit. Sobats, bedankt.

De rubriek "In Memoriam"

Het eerder in de "Sobat" (nr. 38) daar-

omtrent geplaatste behoeft toch nog een nadere uitleg.

De te volgen procedure in deze is als volgt:

- het individuele lid (c.q. de vereniging) brengt het overlijden van een sobat zo spoedig mogelijk ter kennis van de Sociaal Commissaris van de vereniging waarvan hij/zij lid is (namen adressen en telefoonnummers zijn in elke "Sobat" vermeld);
- de Sociaal Commissaris die dit bericht ontvangt geeft dit middels het daarvoor bestemde formulier oververwijld door aan de heer V. Bridié (voorzitter van de Sociale Commissie);
- de heer Bridié vervolgens geeft dit weer tijdig (voor plaatsing in de "Sobat") door aan het redactielid de heer R. Grit.

Dezelfde procedure geldt ook voor sobats die een onderscheiding ontvangen hebben.

Rectificatie

Sobat nr. 38 - rubriek Verenigingsnieuws:

- het voor de vereniging Canada genoemde secretariatsadres is onjuist. Het in dit nummer opgenomen adres is correct.
- het in nummer 38 vermelde bedrag

van \$ 20,00 is onjuist, dit moet zijn \$ 12,00, zijnde de afdracht aan VOMI Nederland.

Verenigingsorgaan "Sobat"

Tenslotte zij nog vermeld dat met de drukker van ons blad besprekingen gaande zijn m.b.t. de totale tijdplanning, vanaf het aanleveren van de copy tot en met de dag dat de "Sobat" bij de in Nederland woonachtige VOMI-leden, in de brievenbus valt. Het is dan ook daarom dat wij, met enig voorbehoud, onderstaand de inlevertermijn van de copy voor de eerstvolgende 3 nummers bekend maken.

Dat is dan:

voor nummer 40	08 maart 1995
voor nummer 41	10 mei 1995
voor nummer 42	12 juli 1995

Veteranenpasvoordeel

AURORA, sponsor van onze filmdienst geeft aan veteranenpashouders bij boeking van een vliegreis naar Indonesië een bedrag van 50.000 rupiah en bij boeking van een complete tour 150.000 rupiah als "zakgeld". Uiteraard alleen bij boeking via AURORA.

BULLETIN UIT DE PREANGERBODE

ZUIVERINGACTIE TEGEN DJOCJA

Dr. Beel: CONSEQUENT EN ZONDER VOORBEHOUD

Zondag 19 december 1948.

De Hoge Vertegenwoordiger van de Kroon, dr L.J.M. Beel heeft bedenken acht uur over alle radiozenders in de federale gebieden in Indonesië een rede gehouden waarin hij verklaarde dat de Nederlandse Regering de Bestandsvereenkomst met de Republiek (arsmeel) heeft opgezegd.

Aan deze verklaring ontleen wij de volgende belangrijke passages:

"Uit hoofde van hare verantwoordelijkheid moet de Nederlandse Regering eisen, dat in geheel Indonesië aan de volgende voorwaarden wordt voldaan: Er moet rust en orde heersen in het gehele gebied, allereerst in het belang van de bevolking, maar ook in het welbegrepen belang van de gehele wereld, er moet zijn veiligheid zowel voor de eenvoudige landbouwer in afgelegen gebied, als voor arbeiders en intellectuele werkers in dorpen en steden;

er moet zijn veiligheid voor allen, voor ieder, die zich in deze landen bevindt. Indonesiër, Nederlander, of vreemdeling, zodat ieder op zijn of haar plaats kan medewerken aan de wederopbouw van dit land;

er moet zijn geestelijke vrijheid voor ieder individu;

er moet met voortvarendheid kunnen worden voortgewerkt aan de culturele en geestelijke ontwikkeling van de gehele bevolking.

Indonesië moet zijn een geordende staat, waar recht geldt en niet de macht van wapenen in handen van groepen, die zich onrechtmatig daarvan hebben kunnen meester maken.

Indonesië moet zijn een land, waar de vruchten van de bodem in vrede kunnen worden geplukt door de gehele bevolking, op rechtmatige wijze, zodat de producten weer rijkelijk kunnen toevoelen naar de wereldmarkt, die daarvoor zo grote behoefte heeft.

Slechts indien aan deze fundamentele eisen is voldaan, kan Nederland zijn belofte inlossen ten aanzien van de zelfstandigmaking van de Indonesische volkeren, welke in de radio-rede van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina van 7 december 1942 zo

duidelijk is omschreven.

Dit Koninklijk woord wil Nederland gestand doen, in de wetenschap dat slechts een Regering, die getrouw is aan haar woord, door anderen en zichzelf kan worden gerespecteerd.

Welnu. Nakoming van deze belofte kan nimmer geschieden, zolang in enig deel van Indonesië een ten hemel schreiende terreur wordt uitgeoefend door groepen gewapenden op een weerloze bevolking, zolang moord en roof worden bedreven in dagelijks toenemende mate, onder de ogen van een Republikeinse regering, welke niet bij machte is zich daartegen te verzetten, omdat zij zelf afhankelijk is van dezelfde gewapende groepen.

Nederland kan het voortbestaan van een dergelijke toestand niet langer dulden. Daarom heeft de Nederlandse Regering, in het volle besef van Haar plicht, besloten om, nu langs vreedzame weg geen oplossing mogelijk blijkt en alle pogingen daartoe Haars ondanks hebben gefaald, ten aanzien van de gebieden, welke totnogtoe buiten Haar controle waren, de voorwaarden te scheppen, welke noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het gestelde doel, in het belang van geheel Indonesië en mede in het belang der gehele wereld.

Zij heeft daartoe het Bestand, waaraan trouwens de Republikeinse regering blijkens haar optreden nu reeds maandenlang zich niet meer houdt, formeel opgezegd.

De genezing van dit zieke land kan slechts goed een aanvang nemen na een zuivering van de terroriserende machten binnen het republikeinse gebied.

Deze zuivering zal worden uitgevoerd consequent en zonder voorbehoud. Wij zullen met alle beschikbare politionele en militaire middelen de terreurbanden rusteloos achtervolgen en niet langer dulden noch in de reeds onder onze controle staande gebieden noch in de gebieden, die thans zullen worden bevrijd, dat zij hun praktijken blijven uitoefenen."

Dr. Beel besloot met de woorden: "Laten wij dan allen gezamenlijk de

hand aan de ploeg slaan om aan dit land niet enkel de vrijheid te geven, maar ook de vrede, om niet alleen de onafhankelijkheid te vestigen, maar evenzeer de heerschappij van het recht.

Dan gaan de vrije en soevereine Verenigde Staten van Indonesië na alle leed en verwarring, een schone toekomst tegemoet. Dan zal het voor eenieder in dit land, burger of vreemdeling goed wonen zijn. Dan neemt het vrije Indonesië zijn plaats in naast Nederland, dan treedt het als een volwaardig lid binnen in de gemeenschap der volkeren, dat is geen ijdele leus, maar wordt de werkelijkheid de Negara Indonesia Serikat, merdeka dan berdaulat.

Dat geve God."

(Negara Indonesia Serikat, merdeka dan berdaulat = Verenigde Staten van Indonesië, vrij en soeverein)

V.O.M.I.

**Speciale aanbieding
V.O.M.I. - adreszegels**

victor e. bridié o.v.w.
117 van rijenrode straat
2587 rl s-gravenhage
tel. 070 - 3 28 05 32
postbank giro 22 09 52

afmetingen 42 x 21 mm gegomd
500 stuks (minimum) f 35,- franco

V.O.M.I. - demobilisatie speldje
met sureté en zwaar verguld

K.B. kwaliteit f 10,00 franco

V.O.M.I. - OVW insigne
afmeting 11 mm hoog
met sureté en zwaar verguld
K.B. kwaliteit f 10,00 franco

U kunt ze bestellen bij het Fonds
Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland te
Ter Aar
V.B.

HERDENKINGSSAMENKOMST

(7 December-Divisie 7-12-1994 te Schaarsbergen)

Toespraak, gehouden door
Ds. W.F. Jense (oud-veidprediker).

Op het bovendek van het troepenschip, dat ons uit Indië terugbracht, stonden we mannetje aan mannetje. We tuurden in het kille morgengrauw naar de loodsen en kranen van de Amsterdamse haven. Het was 6 december 1949 (in Indië 7 december). Voor en na ons kwamen de andere mannen van onze divisie op overvolle schepen naar huis terug. Wat hebben we naar dit ogenblik uitgekeken!

Daar was het dan. We zagen van het hoge schip omlaag. Het deed ineens haast onwezenlijk aan.

Een van ons, Dick Pruis, sluit zijn dagboek (Herinneringen aan Staf 6 R.V.A. 1946-1950) over de jaren op West-Java af met: "Na 3 jaar, 2 maanden en 2 weken van afwezigheid kwam ik 's avonds weer bij mijn vrouw, kind en verdere familie thuis. Om de thuiskomst te omschrijven, daartoe zie ik geen kans. Dat moet men zelf meegemaakt hebben om dat te begrijpen."

En een ander (Be Ronner. Van huis en van haard naar het land van de tokkehs. Indië-Dagboek '45-'49-'92): "Wie konden zich voldoende inleven in onze omstandigheden, om onze gevoelens juist te vertolken? De buitenwacht zei tegen je: "Je bent niets veranderd." Daar moest je het mee doen en je deed het er mee.

Toen wij in 1946 werden opgeroepen en naar Indië werden uitgezonden, droegen wij de herinneringen mee aan de oorlog en bezetting. Als jonge mannen waren velen van ons opgepakt en naar werkkampen in Duitsland gevoerd, we waren gevlucht, ondergedoken, beleefden razia's. Er werd jacht op ons gemaakt, we maakten bombardementen mee, beleefden de verduistering. We doorstonden de hongerwinter, verschilden namen aan het verzet deel. We zagen om ons heen onnoemelijk veel leed. Onze Joodse landgenoten wer-

den onder onze ogen weggevoerd. We wilden, toen we bevrijd waren, gaan werken voor onze toekomst. Door onze begrijpelijke en gerechtvaardigde verlangens werd een streep gehaald; als dienstplichtigen, als de Expeditionaire Macht, werden we naar Indië gestuurd. Zelfs Joodse jongens die de verschrikkingen van de oorlog hadden overleefd, zoals een van ons, Rudy Franken, en anderen, kregen geen vrijstelling. Wij moesten, wij zijn gegaan.

Op 7 december 1941 was alles begonnen. In een verrassingsaanval op Pearl Harbour stelden de Japanners een groot deel van de Amerikaanse slagvloot buiten gevecht. In februari daarop, landden de Japanners op Java. De Nederlanders in Indië werden opgesloten in kampen, de militairen werden krijtsgevangenen gemaakt. Velen zijn omgekomen.

Op 7 december 1942 (Indiëse tijd) een jaar na het begin van de oorlog in de Pacific, sprak Koningin Wilhelmina voor de radio in Londen haar bekende rede uit, waarin ze nieuwe verhoudingen voorstelde voor Indië, als de Japanners eenmaal met vereende krachten zouden zijn verjaagd.

Nog leefde in 1946 bij ons in Nederland sterk de gedachte dat de Japanners, ook na hun capitulatie, verder moesten bestreden worden en alles wat ze door hun bezetting van Indië hadden aangericht moest worden ongedaan gemaakt. Wij wisten nauwelijks wat wij in Indië zouden aantreffen. Wel leefde bij ons de gedachte: Wij bevrijd, dan ook Indië bevrijden van onderdrukking en verdriet. Wij meenden het oprecht: ook voor alle mensen in Indië: rust, orde en vrede.

Wij waren in Indië en hebben het geweten. Allemaal ondergingen wij al snel de vuurdoop. Bijna dagelijks bedreiging en gevaren. Al in 1946 sneuvelde 27 van onze mensen.

Ongeregelde bendes, onzichtbare

machten, bonden tegen ons de strijd aan. Het was zaak innerlijk sterk te zijn in die gruwelijke kleine oorlog.

Met 20.000 man waren we van onze divisie in Indië, 570 van ons hebben we begraven, of herbegraven, op het ereveld Menteng Poeloe.

Op deze dag zullen namens ons, anderen daar een krans leggen. Wij zijn hier samen gekomen om al diegenen, die met ons uitgingen, maar niet terugkeerden, die naast ons vielen, te eren en gedenken.

Ik weet het nog als de dag van gisteren dat de veldtelefoon in de nacht rinkelde. Ik werd opgeroepen. Even later zat ik naast Bakker in het gepantserde legervoertuig, kleppen dicht, loerend door een spleet naar het wegdek. Met grote snelheid naar Tji Salak. Bij de omruistering van het kleine kamp kroop ik op handen en voeten naar een bijgebouw. Daar lag een van ons.

Op wacht was hij getroffen door een kogel uit het wapen van een sluipschutter. Bloed sijpelde door de stof van zijn uniformjock. Terwijl ik bij hem was neergeknield en met hem bad, voelde ik dat hij wegzonk in de dood.

Op dit ogenblik ben ik weer bij hem en noem zijn naam, Jan Achterkamp. Andere namen volgen. Ik denk aan die Joodse jongen, Ruud Franken, die tijdens een patrouille verdronk.

Samen met de nabestaanden, die het vreselijke bericht van de dood van hun zoon of broer moesten verwerken, samen met de jongste generaties die bij de 7 december-divisie zijn aangedreden, gedenken wij, die mochten terugkeren en nog in leven zijn, al onze broeders die bij ons waren. Op dit ogenblik zijn wij samen in een wonderlijke gemeenschap.

Wij zoeken steun bij God en bij elkaar. Dan is het niet erg als er tranen in onze ogen komen als we denken aan degenen van ons die niet terugkeerden.

Toespraak door de Commandant van de C-1 Div. "7 Dec", Gen. Maj. P.W. Strik

Geachte Dames en Heren,

Gaarne heet ik u, als C-1 Div "7 Dec", welkom bij de jaarlijkse herdenking van de 7 December Divisie.

Mijn welkom gaat in de eerste plaats uit naar de nabestaanden van de overleden leden van onze 7 Dec. Divisie, hier links en rechts, en voor mij. Het offer dat uw dierbaren hebben gebracht, kan en mag nooit worden vergeten.

Verder wil ik een welkom uitspreken aan:

De Bevelhebber der Landstrijdkrachten tevens vertegenwoordigend de Chef Defensiestaf Lgen. H.A. Couzy

De vertegenwoordiger van de: Inspecteur-Generaal Krijgsmacht / Inspecteur der Veteranen - Lgen Maas. Lgen. Maas is helaas verhinderd, de overste de Vries vertegenwoordigt hem.

C-1 Lk - Lgen R. Reitsma.

Een bijzonder welkom ook aan de: RMWO van onze divisie - Dhr. Spier en Dhr. de Bruin

Voorz. RyT Band Oudstrijders 7 Dec Div - Lgen b.d. Tjassens De aanwezige oud-divisiecommandanten.

Voorz. van het Veteranen Platform - Lgen b.d. Meinesz.

Besturen en vertegenwoordigers van de overige stichtingen en commissies die de belangen van de medstrijders behartigen en de saamhorigheid bevorderen.

Overige civiele en militaire autoriteiten.

Te zeggen dat het onze plicht is, als leden van de eerste divisie 7 Dec., de opvolger van uw 7 December-Divisie, aandacht te schenken aan de overleden leden van de 7 December-Divisie, doet te kort aan ons besef van roeping en eer, het voorbeeld van onze voorgangers voor ogen te houden. Hier, te midden van de aanwezige civiele en militaire autoriteiten, willen wij stilstaan bij de offcers die zovelen hebben moeten brengen.

De 1e Divisie 7 December is jaar na jaar al gewoon, haar gevallen en op deze dag te herdenken, maar ook te gedenken welke offcers zijn gevraagd van de nabestaanden van de strijdmakkers die niet terugkeerden.

Ook zij hebben hun leven getekend gezien door vier jaren optreden van de strijdmacht in Nederlands-Indië.

Daarnaast willen wij een open oog en oor houden voor degenen die wel terugkeerden, maar daarbij niet minder offers hebben gebracht.

Het offer van de tijd die niet beschikbaar was voor de opbouw van huis en haard.

Daarnaast het offer van de herinnering, van alles wat is meegemaakt. Het mag dan zijn dat zaken als kameradschap en lotsverbondenheid zich in het algemeen meer in het geheugen nestelen dan nare zaken. Dat neemt echter niet weg dat diep onderhuids herinneringen worden meegenomen van geweld en gruwelijkheden die voor een mens eigenlijk niet te bevatten zijn.

Na terugkeer in Nederland was er geen aandacht voor deze kant van het geheugen. "Het leven ging door", zei men terwijl die herinneringen, die om verwerking vroegen, zelf moesten worden meegedragen. Hoogstens kon in kleine kring, met familie, maar meer nog met krijgsmakkers, over deze ervaringen worden gesproken.

Nederland had, vond men, genoeg aan zijn eigen omgeving en aan de Korea-oorlog, de oprichting van de NAVO, de dreiging van een nieuwe oorlog met het Warschau Pakt.

Nederland herdenkt jaarlijks zijn gevallen op 4 mei, en viert zijn bevrijding op 5 mei. En nu, 50 jaar na de invasie en de veldtocht in West-Europa herdenken we de gebeurtenissen van die tijd met meer fanfare dan ooit:

- D-Day in Normandië
- de acties van de Prinses Irene Brigade met de bijbehorende discussies of het niet toch de Belgen waren;

- de eerste bevrijdingen in Zuid-Nederland, met de na-ijver wie nu het eerste bevrijd is;
- de sprong voorwaarts met de operatie Market Garden en de slag om Arnhem, met als zwarte zijde wat Arnhem heeft moeten lijden onder die operatie.

Binnenkort volgt de herdenking van het Ardennen-offensief, de hongerwinter en volgend voorjaar de herdenking van de bevrijding van Noord- en Oost-Nederland, de wapenstilstand, en de bevrijding van West-Nederland.

Plaatselijke verenigingen proberen, als gaat het om een wedstrijd, de meest indrukwekkende herdenking te organiseren waarbij oud-strijders en vertegenwoordigers uit het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, Canada, en van waar dan ook worden uitgenodigd om te worden gefeteerd en om relief te geven aan de herdenking.

Daarna pas, in augustus, moet dan de beëindiging van de strijd in Nederlands Oost-Indië tegen de Japanners worden herdacht. Hopelijk is op dat moment de verzadiging niet bereikt want dan vangt pas de herdenking van dat deel van de geschiedenis aan, waarin u uw rol vervulde. Wij van onze kant willen daar ook zeker inhoud aan geven, in de hoop dat ook het Nederlandse volk wil openstaan voor haar rol en functie daarbij. Dat onze bevolking meer aandacht zal hebben voor de opofferingen die u zich heeft getroost toen u van huis en haard werd gezonden, dan dat het probeert rond te komen met haar eigen rol in de geschiedenis en daarvan probeert de rekening bij u neer te leggen.

Laat ik zeggen dat in deze tijd van verandering wij van de 1e Divisie "7 December" inspiratie putten uit uw voorbeeld.

Wij proberen hiervan te leren om niet dezelfde fouten te maken als destijds zijn gemaakt. Door uit te zenden mili-

tairen wel adequaat te organiseren, uit te rusten, op te leiden en te begeleiden, en door onze aandacht met niet mindere nadruk evenzeer te richten op degenen die achterblijven; het thuisfront...

Onbedoeld demonstreren wij daarbij de tekortkomingen die aan uw uitzending hebben gekleefd, maar dat is nog altijd beter dan niet van de destijds gemaakte fouten te willen leren.

Zonder te beschikken over een voorspellende geest, kan toch worden geconstateerd dat de komende jaren

velen van u zwaar zullen vallen. Los van wat de samenleving daarbij voor rol wil spelen, zullen wij trachten, door een waardige wijze van herdenken, onze veteranen te begeleiden door een periode, die zal staan in het teken van: "vijftig jaar geleden", van alles wat u collectief en individueel, zonder en met uw dierbaren heeft meegemaakt en doorgemaakt. Die periode, die begint in 1996, zal van ons grote aandacht vragen, die zullen wij ook geven. Want ook daarvoor staat onze divisie. Dat is onze plicht: voor Elke Man, Elk Moment.

Gedicht,

geschreven door de OVW-er Korporaal Parachutist Johan Marsman, die op 13 december 1949 in West-Java op 23-jarige leeftijd is gesneuveld.

Holland, ik moet je gaan verlaten.

Holland, ik moet je gaan verlaten,
O Holland, jouw dierbaar land.
Uren heb ik wel eens staan te turen,
Over de grote zee, hier aan 't Indië-strand.

Het soldatenleven heeft me geroepen,
voor orde, rust en broederschap.
God is het, die ons zal helpen.
Bij ieder uur, minuut, ja bij elke stap.

Indië is een droom voor d'ogen,
Gelijkt wel een sprookjesland.
Trouw staan daar nu de klapperbomen,
Als wachten aan 's wegen kant.

Zeldzaam zijn hier de sawahs,
Van padi tot bras.
Het lijken wel spiegelmeren,
Zo helder als kristallen glas.

Vrolijk zijn hier de bruintjes,
Levenslustige kinderen en de hardwerkende Javama.
Vriendelijk zijn ze in de omgang,
En lachend kijken ze je aan.

Dit alles heeft mij geroepen,
Indië, zo rijk aan de zee.
Maar ons Hollandje kan ik niet vergeten,
Wij leven steeds met je mee.

Straks zal ik naar je terug mogen keren,
Naar je molens, weide en gras.
Maar steeds zal ik toch moeten denken,
Hoe mooi het toch in ons Indië was.

Met toestemming van zijn broers en zusters geplaatst en ingezonden door zijn jeugd-vriend Peter Lyesen Rotterdam.

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

I. de Bokx - Oost-Kapelle
Mobilisatie-Oorlogskruis - 12.12.94

J.J. de Bick - Vlissingen
Mobilisatie-Oorlogskruis - 12.12.94

A. de Lange - Tholen
Mobilisatie-Oorlogskruis - 12-12-94

H.P. Snoek - Veenwouden
Nieuw Guinea Herinneringskruis - 29.09.94

G.P. Knook - Willemstad
Draaginsigne voor Gewonden - 24.01.95

Voor de Drager van het Gewonden insigne zijn wij oprecht verheugd met deze uiteindelijke erkenning en voor de anderen onze oprechte gelukwensen.
Voor U allen ons Ere-salut.

V.B.

Doorn, 19 december 1994

Nummer 94.U.550

Code Erkenning

Ref. TM/pb

Betr. Visum

Princen

Zijne Excellentie

Mr. H.A.F.M.O. van Mierlo

Minister van Buitenlandse Zaken

Postbus 20061

2500 EB 's-Gravenhage

Excellentie,

Het Veteranen Platform heeft met grote teleurstelling kennis genomen van het verlenen van een visum aan de heer H.J.C. Princen zoals ons dat werd medegedeeld bij uw brief van 16 december j.l.

Aan deze teleurstelling ligt ten grondslag de reeds eerder aan uw ambtsvoorgangers en laatstelijk op 15 maart 1994 gegeven uiteenzetting van deze materie.

Het VP kan zich niet aan de indruk onttrekken dat naar uw opvatting de gevoelens van één man kennelijk zwaarder wegen dan die van duizenden veteranen, die thans nog geconfronteerd worden met de gevolgen van hun plichts-
vervulling van destijds. Het VP acht uw besluit dan ook in strijd met het door de Regering ontwikkelde
Veteranenbeleid.

Afschriften van deze brief werden per heden aan de voorzitters van de beide Kamers der Staten Generaal alsmede aan de Ministers van Defensie en de Staatssecretaris van Defensie aangeboden, alsmede aan het Algemeen
Nederlands Persbureau.

STICHTING VETERANEN PLATFORM

(w.g.) Luitenant-Generaal b.d. T. Meines
Voorzitter

STICHTING JAPANESE ERESCHULDEN

Teneinde kracht bij te zetten aan haar eisen heeft de Stichting Japanse Ereschulden (korte naam JES) besloten om maandelijks te demonstreren voor de JAPANSE AMBASSADE, gelegen aan de Tobias Asserlaan 2 in Den Haag. De Japanse ambassadeur is tijdens een persoonlijk onderhoud met een delegatie van JES hierover ingelicht. De Stichting roept zoveel mogelijk schadeclaim-indieners, donateurs en sympathisanten op (ook de veteranen worden verzocht om massaal te steunen), teneinde op de volgende data te MANIFESTEREN voor de Japanse ambassade. (de 2 eerste dagen zijn reeds voorbij)

- 07 december '94 (onverhoedse aanval van Japan op Pearl Harbour in 1941)
- 11 januari '95 (verovering olie-eiland Tarakan door Japan in 1942)
- 27 februari '95 (slag in Java Zee in 1942)
- 08 maart '95 (capitulatie Nederlandse strijdkrachten voor Japan in 1942)
- 18 april '95 (eerste luchtaanval op Tokyo door USA in 1942)
- 08 mei '95 (slag in de Koraal Zee. Australië behoed voor invasie in 1942)
- 02 juni '95 (slag bij Midway. USA keert het getij in 1942)
- 03 juli '95 (herovering oliestad Balikpapan: Austr. en Ned. eenheden in 1944)
- 18 augustus '95 (15 augustus 1995 is evenals de vorige jaren de grote herdenkingsdag voor ons allen. Op die datum hoort niet gemanifesteerd te worden. Daarom doen wij dat drie dagen later, namelijk op 18 augustus 1995)

ALLE MANIFESTATIES VANGEN AAN OM 12.30 UUR.

Individueel of als groep wordt verzameld voor de Japanse ambassade.

12.30 uur welkomstwoord d.m.v. een megafoon

12.40 uur petitie-aanbieding door een delegatie van JES, informatie over laatste JES-nieuws; dankwoord aan aanwezigen;

1 minuut stilte ter ere van de gevallen en vermisten;

einde niet later dan 13.30 uur.

De manifestatie moet een waardig verloop hebben.

Niemand betreedt het terrein van de Japanse ambassade, met uitzondering van de JES-delegatie w.g. S.A. Lapre RMWO, voorzitter.

WIJ EREN ONZE DODEN DOOR TE ZORGEN VOOR DE LEVENDEN

OPSPORING VERZOCHT

Sobat J. Mes is op zoek naar Jan van Dijk, ingedeeld geweest bij het Regiment Prinses Irene, IV Bataljon, Ost. Cie, Carriér Peloton. Vermoedelijk geboortjaar 1926 of 1927. Vertrokken naar het voormalig Ned. Indië in 1947 met de "Tabinta". Jan van Dijk is gewond geraakt in 1949, met het noodlottig gevolg dat hij aan beide ogen verwond werd. Wie kan sobat Mes van gegevens voorzien, zodat hij zijn oude maat terug kan vinden. Gaarne een briefje of telefoontje aan dhr. J. Mes, Dawesweg 350, 3069 VP te Rotterdam. tel. 010-4565001.

Sobat Piet Vink, lid van N.E.S.W.A. (Netherlands Ex-Servicemen & Women's Association in Australia), zoekt naar oude kameraden: Piet is in oktober 1946 opgekomen bij het 5e Bataljon - 4e Cie - Regiment Grenadiers - Laan 1914 in Amersfoort en eind december naar Indië vertrokken. Hij heeft ongeveer 15 maanden in Koepang - Timor gelegen en patrouille gelopen op de rond liggende eilanden. Piet werd zwaar gewond, afgevoerd in juli '49 (landmijn) en met de Groote Beer naar Holland teruggekeerd. Wie schrijft Piet eens? Zijn adres is: 31 Old Main Road, Ferny Creek, Victoria, 3786 Australia. Robbert Kop President NESWA (Vic.Branch).

Hendrik Dijkstra heeft als soldaat van de 1e Divisie "7 December" tijdens de roënie in Schaarsbergen op 21 sept. 1991 het herinneringsdocument ontvangen. Hier was ook een bijlage bij, die hij helaas kwijtgeraakt is. **WIE KAN HEM HELPEN AAN DEZE BIJLAGE?** Eventuele kosten worden graag vergoed. Uw informatie gaarne zenden aan: Hendrik Dijkstra, Wilhelminaweg 11, 7957 AH De Wijk. Telefoon: 05224-2148.

Sobat Bas Appelhof is op zoek naar H. van Dijk, wonende toen in Siddeburen (Gron.). Wij lagen in 1946 in Deventer in de Boreelkazerne en vertrokken op 2 mei 1947 naar Indonesië met de "Indrapoera". Teruggelaten in Nederland op 4 april 1950.

Graag een berichtje naar B. Appelhof, Lepelaarstr. 25, 1551 GD te Westzaan. Tel. 075-351367.

Wij, Sobats Berend Wester en T. Osinga, gediend hebbende bij de Mariniers Brigade van januari 1947 tot november 1949, zijn drie jaar bezig geweest om de oude hap uit de opleiding in Volkel bij elkaar te krijgen en dat is voor het grootste gedeelte gelukt.

Van de Rijksvoorlichtingsdienst hoorden wij dat Chris van de Anker gesneuveld is in Korea. Door omstandigheden moest ik naar een kazerne in de buurt van Steenwijk, daar staat een monument en daarop staat de naam van 2e korporaal Chris van de Anker. Bij navraag kregen we te horen dat geen mariniers werden uitgezonden en wel de OVW-ers van de Landmacht.

Is er ook nog iemand van de mannen, die toen naar Korea zijn gegaan, die ons iets kan vertellen hoe en waar hij gesneuveld is of van zijn verandering in dienstverband.

U zou ons als oude groep, die nu ieder jaar bij elkaar komt, een grote gunst bewijzen. Bij voorbaat dank.

Uw reactie gaarne aan: B. Wester, Wijdwei 3, 9264 TL Eernewoude.

HERHAALDE OPROEP VAN RINUS VAN VLIJMEREN, Dinantstr. 47, 4826 LH te Breda, tel. 076-877357 van de 43e Z.I.B. (Zelfstandige Infanterie Brigade) zoekt contact met zijn oude vrienden die in 1949 en 1950 gelegerd waren in Bandoeng en Batavia. Zijn dienstadres was: R. van Vlijmeren, sold. 1, Staf 43e Z.I.B., kamp Concordia, Terr. Commando West-Java te Bandoeng en Nederlands Rayon Commando, 10e Bat. te Batavia.

Hij is al drie jaar lid van de VOMI, is op de opendag in Havelte geweest en bij de Nationale Dodenherdenking te Roermond, doch helaas geen oude makker tegen gekomen.

Sobats van Rinus, laat eens iets van je horen. Hij zit met spanning op een telefoontje van jullie te wachten.

Sobat Peter (PIET) Lysee is op zoek naar een oude Sobat waarmee hij lange tijd heeft omgegaan, tijdens zijn verblijf op West-Sumatra, omge-

ving Padang (1946 - 1947 - 1948). Naam van die Sobat? Dick v.d. Berg, toentertijd woonachtig in Haarlem. Dienende bij de GENIE in PADANG, U-Brigade - Kolonel SLUITERS. P. Leysen zelf was ingedeeld bij diverse onderdelen, o.a. MOWABA, MILITAIR HOSPITAAL, REGIMENT PRINSES IRENE (als militair van de Inlichtingendienst), Commandant was Lt. SONIUS. Ter gedachtenondersteuning de volgende namen, welke Dick zeer wel bekend zullen zijn: SOERATMI - ROOSMARIE - EMMY. Dengan EMMY saya sudah kawin di kampung. De derde Sobat (we waren veel met z'n drieën) is mij de naam ontschoten, helaas. Wie belt of schrijft Sobat Peter. Zijn adres en tel. nummer is: P. Leysen, Postbus 85185, 3009 MD Rotterdam. Tel. 010-4217324.

OP ZOEK NAAR:

Welke oud-militair Indiëganger is met ondergetekende aan boord van de "Kota Inten" teruggekomen uit Indonesië? Vertrokken 15-6-'49 uit Indonesië, aangekomen 22-7-'49 in Nederland.

Aan boord bevonden zich veel afgekeurden, gewonden en zieken (o.a. pokken) van diverse onderdelen. Aan boord zijn toen enkele mensen overleden, welke een zeemansgraf hebben gekregen.

Ondergetekende was ingedeeld bij de 2e Compagnie van het 5e Bat. Garde Regiment Grenadiers (2-5 G.R.G.).

Mijn legernummer is 27.09.29.107. Bel of schrijf een kaartje naar: W.H.M. v.d. Knaap, Pleineslaan 37, 3734 EL Den Dolder. Tel. 030-290177.

OP ZOEK NAAR:

Sobat H.L. Didden, Gemma Frisiusstr. 4, 5141 AW te Waalwijk, tel. 04160-33829, v.m. Sergeant Geschutwettsteller bij de L.T.D. 81 te Bandoeng in de periode 1949-1950, waar hij de leiding had over de geschutwerkplaats, zou gaarne in contact willen komen met Korporaal Peters, legernummer 270123116, die bij hem in die tijd bij de L.T.D. 81 werkte.

Hij heeft eind 1950 waarschijnlijk bijgetekend voor de Nederlandse Militaire Missie.

Peet, zoals wij je noemden, als je dit leest neem dan contact op met bovenstaand adres.

Sobat H. Brouwer, Laveranhol 44, 7908 BE te Hoogeveen, tel. 05280-64879, is op zoek naar Korporaal H. Huizinga, legernummer 250210129, waarschijnlijk afkomstig uit Enkhuizen en heeft gedient bij 3-12 RVA (2e Divisie). Huizinga was degene, die heel veel jongens van foto's heeft voorzien in de Indië-periode. Wie kan sobat Brouwer zo mogelijk helpen?

Sobat P. Jansen vertrok met het vliegtuig "de Amsterdam" naar Nieuw-Guinea, samen met Kpl. de Jonge voor de 2e keer in december 1953. Wie heeft hem toen gekend?????, Vertrokken uit Nieuw-Guinea met de MS "Sibajak" in maart 1955 naar Holland. Verder zoekt hij nog: Jacob Crane uit Vught; Leon Peters uit Cauberg; ???? Peters, uit Brunssum; Kpl. Engelbertus uit Den Haag; Ben Ellens uit Den Haag en Ben Langkamp en V.M.L.T. Rijper. Waar kan ik hen vinden?????????. Reacties gaarne naar: P. Jansen,

Schimmelpenn. laan 5, 8131 VW te Wijhe.

Sobat H.J. Jacobs van de Staf Cie. 3e G.R. Grenadiers is in Roermond en in Schaarsbergen geweest en heeft haast geen bekenden van het 3e G.R. Grenadiers getroffen. Zijn peloton van de Staf Cie. houdt steeds een reünie. Het is hem niet bekend of er reünie's zijn van de andere compagnie's of het totale Bataljon. Reacties gaarne aan:

H.J. Jacobs, E Veermanstr. 12, 8121 AX Olst. Tel. 05708-2705.

BROER EN VRIEND

Een veteraan heeft van juni 1946 tot november 1949 in het toenmalige Indië gediend. Voor die aardige sentimentele jongen waren dat zware jaren. Hij was erg gesteld op zijn "maten" en had die dan ook erg nodig.

Op een dag - 12 mei 1949 - verloor hij zijn beste vriend, J. W. Scheffer. Er sneuvelden die dag in Wonokiri op Midden-Java vijf man. Dat is hij nooit helemaal te boven gekomen. Over trauma's en rouwprocessen werd in die tijd nooit gesproken. Na vier jaren in Indië te hebben doorgebracht keerde de veteraan met achterlating van zijn vrienden, etdelijk naar huis terug.

Van zijn beste vriend had hij nog enkele kleinigheden bewaard. In Nederland ging hij als man de zware gang naar de ouders van zijn vriend. Zij wilden ook graag weten hoe alles is gegaan en of zij vaak over de wederzijdse ouders hadden gesproken. Uiteindelijk trouwde hij met de zus van zijn gesneuvelde vriend, die hij bij zijn bezoeken had leren kennen. Beiden hadden zij het liefste wat zij hadden - een broer en een vriend - verloren. Zij troosten elkaar door te trouwen zodat er "automatische" traumaverwerking plaatsvond.

In de loop der jaren ging dat echter een heel grote rol spelen in hun leven. Elke dag praatten ze even over hun broer en vriend. Elk jaar bloemen via de Oorlogsgrovenstichting naar Menteng Poeloe in Djakarta en weer een nieuwe foto van het goed onder-

houden graf. Hun huwelijk, gebaseerd op beider genegenheid voor broer en vriend, heeft daardoor een geweldig fundament, waar velen van ons jaren nodig hebben dit te verkrijgen.

Verzoekje

Sobat J. Konijn vraagt of er wel eens een reünie is gehouden voor ex-militairen van het onderdeel 2-42 RVA.

Als dit zo is gaarne een telefoontje of ander contact met J. L. Konijn, Debussystraat 23, 3438 XS Nieuwegein, telefoon 03402-35482.

Kerstmis 1994

Zo zal het nooit meer zijn

Zo zal het nooit meer zijn, als die lang vervlogen dagen
Toen wij, kinderen nog maar,
naar de tropen werden gedragen
Door schepen met een vaal-grijze kleur.

Het was niet voor ons Vaderland
dat wij gingen,
Dat was maar schijn, het ging om
veel diepere dingen.
Misschien was het een ongeweten besef.

Van een opgelegde taak waarvan
wij ons moesten kwijten
Dat volk daarginds dat alles aan
ons had te wijten,
Te helpen in hun bitter lot.

Niemand van ons dacht aan
roclisme of zulk soort dingen.
Onschuldig voeren wij uit en
gingen
De wroedheid tegemoet.

In al die jaren in de tropen, het
was niets anders dan bidden en
hopen
Werden wij aaneengesmeed.

Want niemand buiten ons kan
begrijpen,
Als men de messen gaat slijpen
Wat trouw betekent voor een man.

Straks komt het uur voor de
oudsoldaten
Als het gordijn wordt neergelaten
En alles is gedaan.

J. H. Tersteeg,
Ommedracht 1, IJsselstein (Ov.)

VAN DE BESTUURSTAFEL

Het Algemeen Bestuur van onze vereniging kwam bijeen op 25-10-1994 voor bespreking van o.a. de volgende punten:

1. De bevrijdingskalender. De lijst met gegadigden is op 28-9-1994 naar het Ministerie van Defensie verzonden. Naar recantelijk is gebleken zijn de kalenders, hoewel toegezond door dit Ministerie, niet verzonden, aangezien er niet voldoende voorhanden waren en niet worden bijgedrukt.

2. Er is een schrijven ontvangen met de aanbeveling te ijveren voor verstraking van veteranenpassen aan weduwen van veteranen. Mede gezien het feit dat dit zeer aantrekkelijk is, is aan de verenigingen de suggestie gedaan het vrij reizen voor weduwen op een andere wijze te regelen.

3. Herdenking te Roermond op 7-9-1994. Hiervan is een videoband verkrijgbaar bij de Stichting Indië-monument Roermond od. fl. 48,50. Overigens past hier een woord van dank en erkentelijkheid voor de organisatie van deze herdenking.

4. Lustrumviering in 1995. Aangezien het nog steeds niet bekend is of we kunnen rekenen op vrij vervoer, kunnen de plannen nog niet worden uitgewerkt.

5. Op de beurs voor 55+ers zal VOMI in 1995 ook aanwezig moeten zijn met een goed verzorgde stand. Wordt verder uitgewerkt.

De ledenvergadering van 15-1-1994 werd gehouden in de Kromhout-kazerne. Daar werd o. a. over de volgende punten gesproken:

1. Het aantal betalende leden bedroeg op dat moment 6950. (Intussen is dit gegroeid tot een eind boven de 7000).

2. Er is ook voor het komende jaar een vergaderschema vastgesteld voor vergaderingen van Algemeen Bestuur, de Leden, de Voorzitters van de verenigingen en voor de landelijke Sociale Commissie. Alle vergadering, behalve de ledenvergadering, zullen plaatsvin-

den in de Lt-Gen. Knoop-kazerne te Utrecht.

3. VOMI Zuid-Holland Noord is in onderhandeling met 10 verschillende gemeenten omtrent het aanbrengen van plaquettes.

4. VOMI Noord-Brabant Oost dringt aan op uitbreiding van de faciliteiten voor de veteranenpas. Grootste behoefte is vrij vervoer voor reünies e.d.

5. VOMI Zeeland vraagt of wij meedoen met feestelijkheden en herdenkingen i.v.m. de bevrijding 50 jaar geleden. Besloten werd om in ieder geval te trachten gegadigden te vinden voor vorming van een "peloton geüniformeerde" VOMI-leden, inzetbaar in hun eigen omgeving.

6. VOMI Veluwe stelde dat "Sobat" weinig brengt voor de vrouwen. Suggestie: stel zelf eens iets voor hen op. Lezeressen: schrijft U zelf ook eens iets.

VISUM-VERSTREKKING AAN PRINCEN

Het bestuur van VOMI Nederland heeft op 19 december 1994 het volgende telegram gezonden aan de Minister-President:

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
T.A.V. DE MINISTER-PRESIDENT
BINNENHOF 20
2513 AA 'S GRAVENHAGE

19-12-1994.

MET VERBIJSTERING HEEFT HET BESTUUR VAN DE VOMI (VERENIGING OUD MILITAIRES INDIËGANGERS) KENNIS GENOMEN VAN HET BESLUIT VAN DIT KABINET OM DE DESERTEUR EN OVERLOPER PRINCEN EEN VISUM TE VERSTREKKEN. DAAR PRINCEN MEERDERE MALEN TE KENNEN HEEFT GEGEVEN DE VERSTREKKING VAN EEN VISUM TE ZIEN ALS 'N EERHERSTEL VOOR HET FEIT DAT HIJ INDETTIJD IS OVERGELOPEN C.Q. LANDVERRAAD HEEFT GEPLEEGD, VOELEN WIJ, ALS HET VADERLAND TROUW GEBLEVEN VETERANEN, DIT BESLUIT ALS EEN AANTASTING VAN ONZE EER EN GOEDE

NAAM EN ALS 'N GROVE ONDERMIJNING VAN DE BEGINSLEN VAN ONZE RECHTSSTAAT.

BESTUUR VOMI NEDERLAND
J. DIJKEMA- VOORZITTER
T. LENTZ - VICE VOORZITTER
G.M. DETERMAN- SECRETARIS

De bestuursvergadering van 29 december had o.a. de volgende onderwerpen als gesprekspunt:

1. Gezien de commotie van de laatste weken was het een extra bijeenkomst. De VOMI heeft de laatste tijd veel belangstelling van de zijde van de media. De roep om actievoering wordt duidelijk gehoord, maar de vraag is wat de juiste manier en het juiste tijdstip is. Besloten werd om een petitie op te stellen ter overhandiging aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

2. Deze petitie zal worden aangeboden op 25 januari 1995 en daar zal een kleine deputatie van iedere aangesloten vereniging bij aanwezig zijn.

3. De petitie zal volledig in de "Sobat" worden afgedrukt en zal gaan over de verstrekking van een visum aan Princen en over de uitlatingen van minister J. Pronk.

4. In overleg met de andere bestuursleden zal de voorzitter contact opnemen met advocaat Knoops uit Amsterdam om een proces tegen Princen te gaan voeren.

LEGERMUSEUM

In het Legermuseum te Delft is tot en met zaterdag 26 februari 1995 nog de tentoonstelling "Door de nacht klinkt een lied" te bezichtigen. De tentoonstelling geeft een overzicht van bladmuziek, boeken en curiosa uit de periode voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog. De titel van de expositie verwijst naar het lied van J. Buiternan uit 1941. Het Legermuseum is gevestigd in Delft, Korte Geer 1 (gemakkelijk met openbaar vervoer te bereiken. Het museum ligt slechts enkele minuten gaans van het NS-station). De openingstijden zijn: dinsdag t/m zaterdag van 10.00 - 17.00 uur zondag van 13.00 - 17.00 uur.

Drie jaren Indië

Over de drie jaren in Indië doorgebracht, kunnen velen onzer schrijven. Ieder van ons heeft zijn eigen belevenissen. De tijd in Indië doorgebracht, het onderdeel waarbij men heeft gediend e.a. spelen daarbij een grote rol. In veel boeken wordt daarover verhaald. Wat echter veelal niet in de boeken staat is, dat we het vaak zeer slecht hadden wat legering, kleding, voedsel en ontspanning betreft. Ik durf te beweren dat, als de hedendaagse jeugd zich plotseling in een zelfde omstandigheid geplaatst zou zien, zij zich er niet zo vanaf zou hebben gebracht als wij in die jaren. In de tijd tussen toen en nu is veel veranderd. Wij moesten in onze tijd geweldige improvisators zijn. Ik noem als een enkel voorbeeld ons tropenuniform, als dit de naam van uniform mocht dragen. Ik zat bij een pioniersbataljon en dat had tot gevolg dat ons pakeen geweldig had te lijden door de scherpe materialen waarmee je omging. De baboes zagen geen kans meer om de gaten en winkelhaken te helen tegenwoordig is het overigens "modern" als de jeugd een jeans draagt met gaten, winkelhaken en scheuren, maar wij wilden er, ook al waren wij ver van huis, toch nog wel een beetje netjes

gekleed uitzien.

Op het moment dat je eigenlijk niet meer toonbaar was, kwamen er een aantal nieuwe uniformen in 'eenheidsmaat'. Je was verplicht om dit door een inlandse kleermaker, voor eigen geld, passend te laten maken om er fatsoenlijk uit te zien. Je oude pakeen bewaarde je voor je werk, patrouilles, enz. Oja, zelfs je onderbroeken, vaak maat 'olifant' moest je veelal voor je dure geld laten vermaken. Vervelling heb ik overigens nooit gekend, want we bedachten zelf van alles. Met zeer weinig konden we ons vermaken. Kort voor de politionele acties kregen we het in bepaalde opzichten iets beter. Aan het eind van 1949 was het zeker dat er een eind zou komen aan ons verblijf aldaar. Het afscheid nemen van het land en volk dat wij lief hadden gekregen ging vaak met pijn in onze harten en toch waren we weer blij dat we na de drie jaren huiswaarts mochten keren. Na onze thuisreis begon voor ons, allen zo ongeveer 25 jaar oud, de tijd van opbouw, van werken en het vormen van een gezin. Een moeilijke tijd want, als er in korte tijd meer dan 100.000 man in ons vaderland terugkomen, volgt automatisch werkloosheid. Uit de reünies blijkt dat geluk-

kig het grootste deel van de jongens zich er prima doorheen geslagen heeft. Inmiddels zijn de meeste overlevenden, gediend hebbend bij de "7 December Divisie", nu 66 jaar. Wij, oud-Indiëgangers, worden steeds geringer in aantal en zullen vanzelf uitsterven. Dat is 's levensloop, maar zolang wij er zijn, moeten we blijven vechten om op de bres te blijven staan voor onze eer. Wij hebben gedaan wat de regering van toen ons vroeg en vaak meer dan dat! Wij blijven kameraden door dik en dun en helpen elkaar als het kan. Bij het bekijken van oude foto's of tijdens de gesprekken op een reünie overvalt je vaak de weemoed over de velen die ons reeds zijn antvallen want we voelen ons toch als een grote familie. Over onze Indië-periode praten we vaak niet gevraagd, behalve onder je oude dienstmakkers op reünies, enz. Maar beste sobats, als je familie interesse toont, praat! praat alles van je af!

Ik heb met dit stukje niet de pretentie iets nieuws of iets opzienbarends te hebben geschreven, maar ik hoop van harte onze echtgenotes en kinderen aangetoond te hebben dat deze jaren voor ons zo belangrijk zijn geweest, dat we er nooit, zo lang we leven, van zullen loskomen. U allen veel toewensend.

W. Borst.

Reünie 4e Compagnie van het II Bat. 5 R.I.

Een commissie van bovenvermeld onderdeel, zal in de eerste helft van september 1995 een reünie organiseren voor deze 4e Compagnie, welke dan 50 jaar geleden geformeerd werd. Al de oud-militairen van deze Compagnie - en ook allen die belangstelling hebben voor deze reünie - worden verzocht direct hiervan opgave te doen

met NAAM, ADRES en Telefoonnummer aan GEERT FOLKERTS, Zetveld 18, 9331 BP in SUYRHUISTERVEEN. Het telefoonnummer is 05124-2303. Dit omdat van het oude adressenbestand niet veel meer deugt. De reünie zal plaats vinden in de omgeving van Arnhem en dan waarschijnlijk in

BRONBEEK. In maart/april ontvangt U dan een officiële uitnodiging. Vriendelijk vragen wij jullie, bovenstaand door te geven aan jullie oud-Wapenbroeders en misschien andere belangstellenden. De REÜNIE-commissie: Albert HIJING, Piet SLAGER, Jan NIJMAN, Ekke KASPERS, Roelof SPREEUWERS, Geert FOLKERS.

VAN DE BESTUURSTAFEL

Woensdag 25 januari 1995.

Den Haag verwelkomde ca. 60 bestuursleden van de VOMI, alsmede zo'n 15 bestuursleden van de FIM, voor een bijeenkomst in de entree van het gebouw van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Na een half uur wachten werden niet

de vooral afgesproken 10 delegatieleden, doch de gehele delegatie naar de Dr. Marga Klompé-zaal geleid. Na een beheerste, doch aan duidelijkheid niets te wensen overlatende, speech, overhandigde onze voorzitter, de heer Dijkema, de petitie aan de voorzitter der Tweede Kamer, de heer Deetman.

De volledige tekst van de petitie vindt U in dit nummer terug. De vertegenwoordigers van de media hebben veel gefotografeerd en op video en geluidsband opgenomen, doch vooralsnog schijnt alleen de radio iets van het gebeuren te hebben uitgezonden.

PAKE'S MONUMENT

Het Sobat-nummer van december 1994 bevat een ruime beschouwing van Roeland van der Schaaf over de herdenking bij het Friesland-monument in het Rengerspark te Leeuwarden. Zijn bevindingen en reacties daarop hebben mijn oprechte waardering en ook de historische achtergronden zijn door hem, als student geschiedenis, op een wijze weergegeven; die gefuigt van realiteitszin, maar ook van respect tegenover zijn pake en daarmee tegenover ons allen. Het doet deugd, een jonge vent

Goed, natuurlijk willen betjakrijders zoveel mogelijk aan je verdienen en taxichauffeurs en waronghouders ook, maar bij het tarwarren zag je vaak een begrijpende grijns en waren we na enige tijd beiden tevreden. Wij zwierven in februari en maart

(van onze leeftijd toen) nu, bijna 50 jaar later, te laten vertellen, hoe nu gekeken en geluisterd wordt naar toen. Menig politicus, zo is de afgelopen weken bij herhaling gebleken, mocht zich gelukkig prijzen, indien hij zou beschikken over de feitenkennis, historisch besef en data en landen, de politiek van de jaren veertig, alsmede achting voor de gevallen en hun (ook nu nog levende) nabestaanden. Een foto van het monument onderschrijft mijn woorden. Meer dan 150 namen van mannen, die niet terugkeerden. Aan de zijkanten het atrokkelende marmer, om het abrupte einde van die, veelal jonge levens, weer te geven. Dit monument vraagt respect van de gehele samenleving,

1992 acht weken lang over Java en hebben dus al weer bijna twee daar heimwee naar dat prachtige land en zijn vrolijke, vriendelijke bevolking. Het doet ons oprecht plezier dat ze er economisch aardig bovenop zijn gekomen. Eigenlijk verbazingwekkend,

(Foto: John Bomkes, Australië)

opdat wij nooit vergeten! Roeland van der Schaaf, bedankt namens alle pakes.

Leeuwarden, januari 1995
P. Nota.

zeker als je je realiseert dat er honderdmiljoen mensen moeten leven op een gebied vier maal zo groot als Nederland.

J.N. Blom.

TERUG NAAR OOST-JAVA

Als je na meer dan 40 jaar de actiegebieden van 1947 t/m 1949 weer wilt bezoeken, dan is een goede voorbereiding wel gewenst. Temeer als je dit op eigen houtje van plan bent, samen met moeder-de-vrouw. Een cursus Bahasa Indonesia is geen overbodige luxe, want we blijken heel wat vergeten te zijn. Wat de taal betreft, dan. En die taal heb je dringend nodig als je met openbaar vervoer langs de niet voor toeristen platgetrapte paden wilt. Dat openbaar vervoer is trouwens een hoofdstuk apart. We hebben eens met z'n tweeëntwintigen in een soort Volkswagenbusje gezeten. Een busje dat naar ons idee met acht passagiers ook vol zou zijn geweest. Maar alle passagiers bekeken het van de vrolijke kant, wijzelf inbegrepen. Overigens, de nachtbussen voor vervoer met bagage over grotere afstanden vielen best mee. Zeker als je de tarieven mee laat wegen! Maar dan die taal. Kun je niet overal met Engels terecht, zult u vragen. Nee dus. Zelfs een "reisbureau" in Malang had geen Engels voorradig. Laat staan dan de bevolking in de dessa's. Leerlingen van het voortgezet onderwijs willen wel steeds graag hun Engels op je loslaten, maar waren na drie zinnetje ook uitgespraat.

Een verbluffende uitzondering bij de verbale communicatie was een 15 jarige jongen, die op oins afkwam en vroeg: "Mag ik met oe spreken?" Hij had van zijn grootmoeder wat Nederlands geleerd en wilde zich kennelijk specialiseren in het toerisme! Maar in de afgelegen dessa's -(en waar hebben we ooit anders gezeten in die veertiger jaren!)- moest je je met Bahasa zien te redden. Terug naar "toen" dus. Oftewel naar het operatiegebied van het vierde bataljon "Irene" in Oost-Java. Allereerst naar de graven van de 44 gesneuvelden van dit bataljon, waarvan er 42 te

vinden zijn op het Ereveld Kembang Kuning te Surabaya. We kwamen on-aangekondigd, maar de poort werd apart voor ons geopend. Ruim 5000 graven. Om stil van te worden. En dat waren we dan ook. En diep onder de indruk van de keurige manier waarop alles daar wordt onderhouden, van de rust en vrede die er nu uitgaat. Bij de drie gesneuvelden van het eigen 19e peloton stonden we langere tijd, diep in gedachten. En ik zag hun gezichten weer voor me, zoals ze waren in 1949, voor de kogels een eind maakten aan hun leven. Zij hebben de hoogste prijs betaald. Wie buiten ons en

hun nabestaanden is daar anno 1994 nog kapot van?

We zijn daarna op zoek gegaan naar de vele pelotonsposten die wij toen als tijdelijk thuis beschouwden en die de uitvalsbasis vormden voor de ontelbare patrouilles in de buurt van de rivier de Brantas. Vanuit de omgeving van Malang, langs Kepanjen aan de bovenloop van de rivier, via Wlingi, Bliitar, Tulungagung, Ngantru, tot Mojokerto, zuidwest van Surabaya.

Nagenoeg al onze voormalige verblijfplaatsen deden nu dienst als politiepost, waren nog goed herkenbaar en weinig veranderd. En overal waar we ons bekend maakten als een voormalig "luitenant-vijand", werden we gastvrij en hartelijk ontvangen, rondgeleid en na het bezoek door de hele bezetting enthousiast uitgewuifd! Bij het bekijken van de foto's en video-opnamen hiervan verbazen we ons nog steeds. Nergens was ook maar iets

te merken van kwaad bloed of rancune. Bij een bezoek aan het TNI museum te Malang werden we door de "jaga" als VIP's rondgeleid. En dat alles in het gebied waar wij onze zogenaamde oorlogsmisdaden zouden hebben gepleegd!

De vriendelijkheid en voorkomendheid van alle Indonesiërs waar we mee in aanraking kwamen waren hartverwarmend.

DODENHERDENKING 1995

De Oorlogsgravenstichting onderhoudt het Nederlandse oorlogsgraf waar ter wereld zich dit ook moge bevinden. Door tussenkomst van de stichting is het mogelijk om bij de graven op de verschillende Erevelden bloemen te laten leggen. In 1995 wordt het einde van de Tweede Wereldoorlog, nu vijftig jaar geleden, herdacht. Veel nabestaanden zullen daarom graag van de gelegenheid gebruik maken om op 4 mei (Nederland) en 15 augustus 1995 (Indonesië) een bloemlegging te laten uitvoeren.

Bloemlegging is mogelijk:

- in Nederland : op het Militair Ereveld Grobbeberg,
op het Ereveld Loenen.
- in Indonesië : op de Erevelden Menteng Pulo en Ancol
te Jakarta,
op de Erevelden Pandu te Bandung en
Leuwigajah te Cimahi,
op de Erevelden Candi en Kalibanteng te
Surabaya,
op het Ereveld Kembang Kuning te Surabaya.
- in Thailand : op de Erevelden Kanchanaburi en Chungkai.

Kosten: in Nederland f 12,50 incl. toezending foto f 16,50
in Indonesië f 15,- incl. toezending foto (geen extra fotokosten)
in Thailand f 10,- incl. toezending foto (geen extra fotokosten)

Bestelling: telefonisch 070-3633434 toestel 16 - mw. J. Huljising

per giro nr. 401000 t.n.v. Oorlogsgravenstichting Den Haag, onder vermelding van de naam van het slachtoffer dan wel van "een onbekende", naam ereveld.

per brief idem, oorlogsgravenstichting Postbus 85961 2506 CR Den Haag

**AANVRAGEN VOOR 4 MEI KUNNEN TOT 16 APRIL A.S. IN BEHANDELING
WORDEN GENOMEN EN AANVRAGEN VOOR 15 AUGUSTUS TOT 10 JULI A.S.**

HET NATIONAAL BEVRIJDINGSconcert

ten bate van de Oorlogsgravenstichting

Op woensdag 10 mei 1995 vindt Het Nationaal Bevrijdingsconcert plaats. Ter viering van 50 jaar vrijheid concerten de 200 zangers van het Christelijk Residentie Mannenkoor in het Congresgebouw in Den Haag ten bate van de Oorlogsgravenstichting. Niet alleen zal muziek ten gehore worden gebracht uit de landen, waaruit de geallieerde legers afkomstig waren, maar ook de songs die zowel militairen als burgers door zoveel moeilijke perioden hebben heengeholpen.

Aan dit concert zal worden meegewerkt door de marinierskapel der Koninklijke marine, Caroline Kaart (zang), Louis van Dijk (piano) en Paul van Gorcum (presentatie). De artis-

ieke leiding is in handen van Aad van der Hoeven.

Het Nationaal Bevrijdingsconcert zal niet alleen worden bijgewoond door ambassadeurs van de landen aan wie we zoveel te danken hebben en vele prominenten uit o.a. de Nederlandse politiek, maar vooral ook door oud-verzetssensen. Voor deze laatste, zo bijzondere groep zal na afloop van het concert een speciale ontvangst plaatsvinden.

Toegangskarten voor dit eenmalige evenement zijn reeds verkrijgbaar. De prijs bedraagt f. 37.50 (balkon) en f. 45 (zaal). Voor houders van een 65+ kaart geldt een reductie van f. 7.50. Karten kunt u schriftelijk en onge-

frankeerd aanvragen bij Secretariaat C.R.M., antwoordnummer 53239, 2505 WB 1; en Haag met vermelding van het gewenste aantal toegangskaarten. Uw reservering is geldig na ontvangst van het verschuldigde totaalbedrag, vermeerderd met f. 2,50 administratiekosten, op rekeningnummer 82.23.00.664, van de VSB-Bank Den Haag, t.n.v. C.R.M./Het Nationaal Bevrijdingsconcert. Het gironummer van de bank is 3946. De kaarten + routebeschrijving zullen u tijdig worden toegezonden.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met het Secretariaat C.R.M., Schependreef 5, 2542 NT Den Haag, telefoon 070-367 33 06.

Nieuwe leden sinds Sobat 38

Goarne heten wij onderstaande nieuwe leden van harte welkom binnen de Vomi.

Nu we de 7000-grens overschreven is het dus zaak, in een nog hoger tempo naar de 8000 leden door te stomen. Dit moet toch, zuiver rekenkundig gezien, sneller en gemakkelijker gaan dan van 6000 naar 7000, er zijn immers 1000 leden meer die naar nieuwe leden op zoek kunnen gaan. Dus, sobats, met zijn allen aan de slag!

Naam:	Woonplaats:	Land:
Dekker C.	Alblasserdam	
Keesmaat A.	Alblasserdam	
Eontweg-Boo C.N.	Almere	
Kruize H.	Almere	
Bat M.	Alphen o/d Rijn	
Wep P.C.H.	Amersfoort	
Zwijnenburg M.	Amersfoort	
Lith W. van	Amstelveen	
Heinhuus J.J.	Amsterdam	
Buisman G.	Amsterdam Z.O.	
Schuit A. van der	Apeldoorn	
Albers P.J.	Arnhem	
Driël M. van	Arnhem	
Velde H.L.T. ten	Arnhem	
Verkoek J.C.	Arnhem	
Visscher B.	Assen	
Vries L.J. de	Assen	
Landman C.P.	Assendelft	
Vliegher G.A.A. de	Axel	
Gog-Hoeben R. van	Babel	
Pas A. van der	Barendrecht	
Klewiat L.	Beek en Donk	
Prins J.A.	Beunehroek	

Magnus A.	Bergben	
Verkerk J.C.	Beuningen	
Verkuyl A.J.	Biervliet	
Marselt G.M.	Borne	
Bulthuis E.	Bultenpost	
Nymeyer P.	Cambridge	
Kok L.	Ontario	Canada
Lagerman D.	Capelle o/d IJssel	
Wilt T. van der	Capelle o/d IJssel	
Bakker R.	Capelle o/d IJssel	
Huymans A.J.	Dalfsen	
Bambouts P.C.	De Heer	
Bloemestijn F.W.	Den Bosch	
Kok M.J.	Den Haag	
Peters W.H.	Den Haag	
Teeuwen J.P.	Den Haag	
Vralijk D.	Den Haag	
Vanlier W.	Deurne	
Verbeke A.	Deurne	
Oldenhat J.H.J.	Deventer	
Rutter S.J.	Deventer	
Graaier D.T.	Diemen	
Schwarz G.J.	Diepenheim	
Bakker B.A.	Dordrecht	
Dijkshoorn D.	Drongelen	
Broese N.	Druten	
Polman W.	Druten	
Casparie J.	Eindhoven	
Edeon J. van	Eindhoven	
Gevel M. v.d.	Eindhoven	
Vleuten M. v.d.	Eindhoven	
Hauvel M. v.d.	Erp	
Hockers A.	Gasselte	
Hoek G. van	Geldrop	
Kollen J.A.W.	Gelken	
Dallson L. van	Genemuiden	
Nannakes J.	Goes	
Staanis A. van	Gorinchem	
Yugt G.A. van	Haarlem	
Bloemendaal A.H.	Halle	
Noutel K.	Harderberg	
Nieuwenburg J.J.	Harderwijk	
Overduin P.	Hardinxveld	
Hartigh M. van	Giesendam	
	Helico	

Hoogenboom P.A.	Helenaveen	
Baas J.	Hellevoetsluis	
Janssen J.	Helvoët	
Schoel J.	Herpen	
Stam D.	Hoek van Holland	
Smit S.J.	Hollum (Ameland)	
Martens A.C. van	Honaeledijk	
Gielthoorn H.	Hoogeveen	
Zwart J.B.	Hoogkerk	
Dank A.W. van	Hulzen	
Schrier W.D.	Kapelle	
Rijn J. van	Kortwijk	
Gooijer G. de	Keliber Soak, Canada	
Gringhuis H.	Korschenhoef	
Jansen P.M.	Kruiningen	
Vasser H.	Laarwanden	
Aartman J.A.	Leimuden	
Jong H. de	Lekkerhoek	
Neijman B.W.	Lelystad	
Nijs P. de	Lelystad	
Heide A. van der	Lammer	
Catsburg T.	Londen	
	Ontario	Canada
Dam J. van	Loon op Zand	
Broeke G.G.	Maarsse	
Mulder J.	Middelburg	
Rutter L.E. de	Middelbarnis	
Steenvoorden M.	Middebeem	
Opsteun F.	Milton	
	Ontario	Canada
Graaf P. de	Moskappelle	
Beeg C.L. v.d.	Monster	
Zuiderwijk A.L.	Monster	
Dutlicher E.	Noorden	
Elok P.J.	Nieuwedep	
Felen Th. W.	Nijmegen	
Kokke F.	Nijmegen	
Nulj H.G.A.	Nijmegen	
Seggelen J.	Nijmegen	
Audechaer J.	Nijverdall	
Duin C. van	Noordwijk	
Ginkel C.G. van	North York	
	Ontario	Canada
Ossen A.	Hunzepeet	
Betrubun O.	Oss	
Laur A. van	Oss	
Remmits E.	Oss	
Poel J.J. van der	Oud Ade	
Overbeek J.H.	Oude Zullen	
Graaf W. van der	Ouderloek o/d IJssel	

Naam:	Woonplaats:	Land:	Naam:	Woonplaats:	Land:
Bos O.	Owan Sound	Canada	Langenhuijzen Th.	Uden	
Reijnen F.J.	Ontario	Canada	Maaij J. de	Uden	
Valk C.	Pembroke	Canada	Sommers A.	Uden	
Hage I.	Ontario	Canada	Vermeulen L.	Uden	
Swijnenburg G.H.	Winnipeg	Canada	Verschuuren P.	Uden	
Wienks A.A.	Poor. (v.d.)	Canada	Vink P.	Uden	
Kulper K.	Rheon	Canada	Alberta B.B.C.	Utrecht	
Brood M.P.M.	Richmond	Canada	Boele A.H.	Utrecht	
Vugt C.A. van	BC	Canada	Koets G.	Utrecht	
Aukema J.	Ridderkerk		Loon C.A. van	Utrecht	
Burght A. van der	Rooendaal		Bakker M.	Veendam	
Haan A.S.M. den	Rooendaal		Heeklots H.	Veghel	
Jonker E.	Rotterdam		Vogel J.	Veghel	
Meer C. van der	Rotterdam		Vlout L. v.d.	Veldhoven	
Rog J.	Rotterdam		Vosat J. v.d.	Veldhoven	
Vliet A. van	Rotterdam		Hartum J.C. van	Vledder	
Krabbandam M.A.	Sassenheim		Klara B.	Vledder	
Jonk P. de	Sliedrecht		Vissers G.	Vlistingen	
Noord A.	Smilde		Bock J.J. de	Volkal	
Grootenboer J.	Sommeldijk		Thiel G. van	Volkal	
Groot-Koning A.C.	Spijkenisse		Uit Het Broek A.F.	Voorburg	
Koning W.	Spijkenisse		Stonger E.P.M.	Voorschoten	
Boegraaf J.	Surhuizen		Assis J. van	Wonga	
Neulgens J.C.K.	Susteren		Stuur Jac G.M.	Wateringen	
Ippen J.M.	Swalmen		Nieuwenhuis H.	Wilhelminaoord	
Hoof C. van der	Terneuzen		Schoone C.H.	Wormerveer	
Schoonacker A.C.	Terneuzen		Kalschoten J.	Woudenberg	
Gool C. van	Tilburg		Hanus T.	Wyoming	Canada
Sabregte F.	Tilburg		Linnenbank M.	Zaltbommel	
Uydwillegen M.	Tilburg		Bakkenes J.M.	Zoetermeer	
Westland A.	Tilburg		Geurtsen H.J.	Zoetermeer	
Lit B. van der	Tonden		Vermant C.	Zoetermeer	
Berkel J. van	Uden		Deuwerse J.C.	Zwalle	
Coenen G.	Uden		Helm G.P. v.d.	Zwalle	
Graaen Th.	Uden		vh G. Jonker	Zwalle	
Hek J. van	Uden		Kornelis H.	Zwalle	
			Schuur K. v.d.	Zwalle	

Zo maar een reactie

Met de mogelijkheid dat deze ontboezeming mijnerzijds enigszins als mosterd na de maaltijd komt, is het mij toch een behoefte grote waardering te betuigen voor het uitstekende artikel in de laatste Sobat van de heer Lentz over de achtergrond van de Indiëgangsters wat mij uit het hart gegrepen is.

Door een samenloop der omstandigheden (Princen o.a.) kwam het sterk in de publiciteit, en voor de TV heeft de heer Dijkema die achtergrond nog eens terdags benadrukt, getuige de opmerking van van Weegen: "Maent U dat nou echt?"

Een opmerking die overduidelijk aangeeft hoe weinig er eigenlijk bekend is. De roddelaars hadden destijds en grootste woord en tegengas werd niet gegeven.

Zo bleef de mythe bestaan dat men daar de beest had uitgehangen. Voor de sensatiepers, vooral als er nog enkelen zijn die spijt betuigen, wat ook weer als algemeen wordt bestempeld. Degene, die zich gisteravond (17-01-1995, red.) in Televisier niet liet intimideren, was in mijn ogen van grote klasse tegenover de twijfelaar die de huik naar de wind liet hangen. Gelukkig is er toch enige kentering te bespeuren. Ik hoop van harte dat er recht wordt gedaan aan alle kamers die gingen om onderdrukten te bevrijden, wat helemaal zou zijn gelukt als de wereldpolitiek zich er niet mee had bemoeid en wij daardoor moesten afhaken.

Een kleine anecdoten nog: Met een groep in 1978 teruggeweest. Kregen daar o.a. een Javanen, die onderwijzer was en uitstekend Nederlands sprak, als reisleider, die vroeg hoe het mogelijk was dat het in Nederland zo goed ging zonder Indië, want hij had altijd geleerd dat Indië de kurk was waar Nederland op dreef. Ik heb daar niets aan toe te voegen. Met Sobatgroeten.

H- Ribberink
Scheveningen.

Snapshot van onze VOMI-penningmeester, de heer D. Meenens, op vakantie in Florida, waar hij de secretaris van de VOMI-vereniging Canada ontmoette (foto gemaakt door mevrouw Meenens).

Reünie

3-12 RI houdt op 8 april 1995 een reünie in Restaurant "De Houtrust" in Hooglanderveen.

Inlichtingen, e.g. aanmeldingen bij de heer B. Vink, v. Goghstraat 38, 1701 JP Heerhugowaard, tel.: 02207-12001.

Mijmeringen over Indië

Het was op een lentedag in 1947. Zeer vroeg in die morgen vertrok een klein peloton van ongeveer 15 man op patrouille. Een routine klus, een tocht tot aan de demarcatieline, niets bijzonders zouden we zeggen. Naarmate de tocht vorderde werd het warmer, flink warmer zelfs, ook te horen aan het mopperen van de man die voor mijn liep. Als verpleger, of ook wel door de jongens "hospik" genoemd, liep ik ongeveer midden in de groep, met voor mij de pelotonscommandant en een tolk, die zijn geweer altijd losjes op zijn schouder droeg, een fijne kerel. Hij sprak wel 7 dialecten en je kon op hem bouwen. Onder het lopen vroeg ik hem weleens of hij al wat wijzer was geworden van de toestand aan de overkant (hij ondervroeg altijd de burgers die van de overkant kwamen). "Van de overkant" bedoel ik aan de andere kant van de demarcatieline. "Ja" zei hij dan, "d'r zitten er wel honderd van die ploppers". Nou, dacht ik dan in mijn eigen, dat wordt weer een hele klus. Wij hadden zo an-

geveer twee uur gelopen en je voelde de spanning, tot plots een geweer-schot klonk. Alles ging tegen de grond, ik hoorde de commando's van de pelotonscommandant. Er klonken nu overal schoten. Ik voelde het ijzer van de stengun in mijn ribben. Tijdens mijn hele dienstdag in Indië had ik dit wapen nog nooit gebruikt. Het geratel van de bren en andere wapens nam nog in alle hevigheid toe. Nu waren we ook dichtbij de demarcatieline en dacht nog na wat die tolk daar straks tegen mij zei, "d'r zitten ongeveer honderd". Plots een harde knal, naar achteraf bleek een zogenaamde trekbom die de ploppers op afstand in werking stelde. Hoorde nu ook het geroep om een hospik, dacht niet meer aan die honderd man, maar aan mijn vrienden die mij nodig hadden en rende naar voren vanwaar het geschreeuw vandaan kwam. Voor één van mijn vrienden was de hulp niet meer nodig. Het werd ook plotseling heel stil, ja vrede zelf. Het peloton keerde huis-

waarts, de pelotonscommandant bracht zijn rapport uit en mijn vriend werd begraven op Tjandje. Het was geloof ik ook één van mijn laatste patrouilles geweest in Indië. Ons onderdeel, II-6 R.I. ging huiswaarts, aangehouden op een voetbalveld stond daar het gehele Bataljon en luisterde naar de toespraak van de Bataljonscommandant en las de namen voor van hen die niet meer terug keerden naar Nederland. Het Wilhelmus van Nassauwen maakte een einde aan de plechtigheid. Ik voelde de tranen in mijn ogen van verdriet doordat mijn vrienden op Tjandje achter bleven. Nu 46 jaar later, het is weer lente, het wordt weer warm vandaag, ik lees over Prinsen, over oorlogsmisdaden, over vergeten leger etc., vraagt mijn vrouw "Waarom heb je tranen in je ogen?". "Och, het is niets", zeg ik haar. Maar soms mis ik dan mijn stengun die ik in Indië nooit heb gebruikt.
Hospitaalsoldaat II-6 R.I.
A.M. Schouten

Herinneringen aan de "grote beer"

12 november 1947. Tien over zeven 's ochtends vertrekt de eerste trein vanuit Assen met manschappen van 5-4 R.I. richting Amsterdam. Om 9.18 volgt de tweede extra trein. Bestemming Amsterdam waar het troepentransportschip "Grote Beer" klaar ligt voor haar eerste reis naar Ned. Indië.

Volgens berichtgeving van journalisten is deze boot beter dan de "Volendam". Meer bovendeck, een aparte setzaal voor korporals en manschappen en een bioscoopzaal. Ruimen waarin 4 hoog wordt gesla- pen met weinig ruimte tussen de 2 maal 4 bedden.

Misschien maar gelukkig dat vooraf niet vermeld is dat de reddingsmid- delen aan boord zeer beperkt zijn, zelfs onverantwoordelijk weinig. Voor 1500 opvarenden 4 reddingsvloepen met een capaciteit van 50 elk en 96 reddingsvloten om drijvende te blij- ven. Naderhand laat de pers zich zeer kritisch uit over deze situatie.

13 november 1947. Het vertrek is naar vandaag verschoven gezien de weers- omstandigheden gisteren zeer slecht waren. Half 1 's middags worden de

sluisdeuren voor de "Grote Beer" ge- opend en kort daarna verlaat de loods het schip via een reddingsboot van- wege het nog stormachtige weer. Binnen 5 minuten slaat de zeeziekte toe en in de loop van de middag is 80% van de manschappen geveld door zeeziekte.

18 november 1947. Kennismaking met Afrika, de haven van Algiers wordt afgedaan. Koopliden in bootjes prij- zen hun waar aan en de eerste souve- nirs worden gekocht.

20 november 1947. Noodweer op de Middellandse Zee. Hagelstenen, regen en hevig onweer, de zeeziekte slaat weer toe.

22 november 1947. Port Said is gepas- seerd, vanwege cholera-gevaar mag er niets worden gekocht. In het Suez kanaal wordt de reis vervolgd.

24 november 1947. In de Rode Zee stijgt de temperatuur maal en het wordt drukkend warm.

26 november 1947. Een dag in Aden om olie en water te bunkeren. 500 Engelse sigaretten kunnen voor f 20,— worden gekocht. De "modje- kerie" van de Rotterdamse Lloyd ligt hier ook en wordt toegejuicht.

3 december 1947. 's Avonds wordt de "Volendam" gepasseerd, die door een aanvaring langzamer moet varen.

4 december 1947. Eindelijk het eiland Saba in zicht waar de eerste kennis- making met Ned. Indië zal plaatsvin- den. Kwart voor één wordt voet aan wal gezet en wordt voor de eerste maal een pasar bezocht. Bananen en kokosnoten worden gekocht. 's Avonds komt de "Volendam" aanleg- gen die een week eerder uit Holland was vertrokken.

5 december 1947. De evenaar wordt in de Straat Malakka gepasseerd en het Neptunusfeest wordt gevierd.

9 december 1947. Einde van de reis met de "Grote Beer", aankomst in Balikpapan. Japanse krijgsgevang- enen dragen de bagage van boord. Het bataljon 5-4 R.I. wordt uit elkaar gehaald, de compagnieën Staf, A en B gaan met een Amerikaanse landings- boot LST 3 naar Bandjermasin, de compagnieën C en D blijven in de buurt en gaan naar Samarinda en Sanga-Sanga.

J.W. de Jong
Merelloan 247
3145 EJ Maassluis
Tel.: 01899-27786

WAT IK ZOAL BELEEFDE, ALS BRENGUN Z 8757

Volgens zeggen ben ik geboren ergens in de Balkanlanden, maar al spoedig werd ik geadopteerd door het Engelse leger van voor de oorlog. Die beginjaren kan ik me weinig van herinneren.

Ik was immers nog zo jong en onervaren. Mijn glimmend zwarte body met fraai verzinkte loop, daar keken de oudere wapens met jaloezheid op neer tijdens oefeningen van die verwaande Tommy's.

De Tweede Wereldoorlog brak uit en ik werd van de ene plaats naar de andere geraced zonder vaste verblijfplaats.

Tot de invasie in Normandië begon en ik een branschutter van de Princess Irene Brigade in handen werd gedaagd.

Ik dacht nog, naïef als ik was, nu kan ik me eens echt uitleven! Nou, ik heb het geweten, bijna geen tijd om af te koelen en vuil! Je houdt het niet voor mogelijk. Dat ik nog kan schieten, mag een wonder heten. En druk, ontzettend!

Ik had maar twee korte beentjes, zodat ze me meestal moesten dragen, als er geen vervoer was. Bovendien, op een carrier was 't ook geen pretje, je kreeg gewoon geen tijd, om op adem te komen. En als de aanvoer stagneerde, hadden ze weer niks voor me te eten. Ik luste nl. alleen maar 7.7. brammunitie, bijna hetzelfde als mijn Lee Enfield-collega's, maar toch iets pittiger.

Je zag in die veldslag wel een hoop, maar meestal ellende en daar deed ik helaas zelf aan mee. Eerst Frankrijk, toen België, Zeeland, Brabant, overal werd ik mee naar toe gesleurd.

Na de bevrijding werd ik voorlopig in een wapendepot opgeslagen.

Dat vond ik een rotstreek, met permissie gesproken!

De Irene-mannen werden bejubeld en ik werd in een donker hol opgesloten, terwijl ik tenslotte de vuilste klusjes had opgeknapt. Stank voor dank! Maar een tijdje later kwam daar verandering in.

Met vele anderen werd ook het 4e Bataljon Jagers naar Nederlands Indië gestuurd, om daar zo mogelijk

een beetje orde in de chaos te scheppen. Dat leek me niet onaardig. En laat ik toevallig daar bij ingedeeld worden.

Zo'n dienstplichtig boereknulletje ergens uit het noorden van Nederland was mijn nieuwe "baas".

Hij was tot brenschutter opgeleid bij het carrierpeloton en ik werd zijn partner.

Nou, dat was wel even wennen! Voor allebei natuurlijk. Ik verstond een beetje Engels, waar hij geen bal van snapte. Maar van zijn Friese taaltje werd ik af en toe gek van.

Ik moet echter toegeven, dat hij me vorstelijk verzorgde, misschien niet zozeer uit liefde, maar meer uit eigenbelang.

Want met een loop vol zand is het moeilijk schieten, voel je wel? Dan ben je genoodzaakt om de kogels een voor een de vijand te overhandigen, persoonlijk.

Zo goed als iedere dag werd een doorhaalkaardje met een vette lap door mijn keel getrokken, zodat van scharheid tijdens mijn geblaf geen sprake was.

Ik had zelfs het idee, dat ook de ploppers, rampokkers en ander tuig mijn heldere uitspraak respecteerden, want die bleven bij voorkeur liever uit mijn schootveld, als ik in hun buurt verzeild raakte.

Dat neemt echter niet weg, dat mijn baas en ik een soort haat-liefde verhouding hadden. Een soort schijnhuwelijk, zou je kunnen zeggen.

Op actie konden we niet zonder elkaar, maar na afloop werd ik dan weer in een hoek gepleurd en viel mijn baas uitgeput op zijn tampatje neer en keek de eerste uren niet naar mij om.

Hardvochtig kunnen de mensen soms zijn!

Hij was enkele jaren ouder dan ik, doch ik had stukken meer ervaring. Een beetje meer respect voor mijn ijzersterke positie zou niet misplaatst geweest zijn.

Als er echter plotseling alarm werd geslagen op onze rimboe-post, al was het middernacht, dan schoten als de tentakels van een inktvis de tenen

van mijn baasje onder de klamboe vandaan.

Enkele hoogstnodige kledingstukken werden bij elkaar gerist en wreed werd ik dan aan mijn handgreep naar buiten gesleurd met nog een kist magazijnen als reserve.

Waarna ik met een handig gebaar in de altijd gereed staande carrier werd gemikt. De bemanning volgde, wij scheurden weg naar het aangegeven punt.

En als het nodig bleek, stopte mijn baas achter elkaar 12 magazijnen vol scherpe patronen in mijn rug, welke ik even snel weer moest uitbraken. Om van te kokhalzen!

Als troost werd af en toe mijn gloeiende loop verwisseld. Maar ach, wat wil je? Het was mijn taak en hiertoe was ik opgeleid.

Door de andere jongens werd mijn baas "Henny" genoemd, maar ik zei meestal "toean Henny", evenals de djonges en de baboes. Er moet verschil blijven, nietwaar?

Maar eigenlijk was dat "toean" een beetje teveel, want hij was maar een gewone huis, tuin en keukensoldaat, zo uit de Friese klei getrokken.

Maximaal heeft hij het ooit tot 1-pitter gebracht, want de korporaals- en de jeneverstrepers zijn aan zijn neus voorbijgegaan. Wat ik heimelijk heb toegejuicht, want in dat geval waren we voorgoed uit elkaar gerukt. Dat zou betoel jammer zijn geweest, want we raakten steeds meer een elkaar gehecht. Ook, als er geen actie of patrouille was, stond ik als een waakhond naast zijn bed.

Af en toe sloop er wel eens een forse rooie mier tot aan de slagpen in mijn loop, die werd er bij de eerstvolgende schermutseling wel uitgeblazen.

Eenmaal is het gebeurd, dat een brutale kampongkat aan mijn kolf begon te knagen, maar met een welgemikte mep van baas Henny's slipper werd vriend rat naar de vergetelheid verwezen.

Och, we hadden ook wel eens ruzie, mijn baas en ik.

Dat kwam nl. zo, tijdens een lopende patrouille vanwege kapotte bruggen liepen wij een tocht van 17 km. heen

en evenzo terug. Waardoor mijn draagriet zodanig in zijn armen schouderd striemde, dat hij mij tenslotte alle verwensingen toeriep, die hij maar bedenken kon. Vind je dat nou rechtvaardig tegenover mij, of niet. Later heeft hij wel zijn excuus aangeboden en mij extra gepoetst en in de olie gezot. Zo zijn we bijna drie jaar met elkaar opgetrokken in goede en slechte tijden. Tot zijn tijd erop zat en ik weer ingeleverd moest worden.

Het afscheid was emotioneel, maar we hielden ons goed. Als Brengun Z 8757 ga je niet staan janken in zo'n geval.

Wat er van mijn baas "toean" Henny geworden is, weet ik niet! Volgens zeggen is hij weer naar het hoge noorden teruggekeerd achter de koeien, de bieten en het vlas. Tot overmaat van ramp hebben ze mij later omgesmolten tot Uzi, een model-gril van de Minister van Defensie.

Van het metaal, dat ze daarvan overhielden, hebben ze hoefijzers gemaakt onder de schoenen van een dienstplichtig infanterist. De oenen! Toch kijk ik met genoegen terug op mijn stalen carrière als Brengun Z 8757. De groeten! En tabe van "toean" Henny.

H. Hoekstra
Julianastraat 13
Marrum

Gedenkplaat op oorlogsmonument te Capelle a/d IJssel

In Capelle aan den IJssel heeft zich een comité gevormd, bestaande uit de heren Jan van Campen (ex O.V.Wer), Simon Frétes (oud KNIL-militair en Henk de Wit (ex dienstplichtig militair bij de lichte Luc van de 7 december divisie). Dit comité heeft zich ten doel gesteld om te komen tot het plaatsen van een gedenkplaat voor de gesneuvelde oud-Indië-gangers op het reeds bestaande oorlogsmonument.

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel is reeds accoord gegaan

met de wens van het comité, m.d.v. dat de financiële consequenties door het comité gedragen, c.q. verworden dienen te worden. Het comité heeft daartoe dan ook een bankrekening geopend bij de Rabobank, Rivierweg 141, Capelle aan den IJssel. Dit bankrekeningnummer luidt: 1415.07.896 (Bankgironummer is 20.240). De initiatiefnemers roepen eenieder (ook niet Capellenaren) op een steentje bij te dragen aan de verwezenlijking van dit plan en is voor elke bijdrage zeer erkentelijk.

Storting onder vermelding van "gedenkteken gevallen voormalig Indië, a.u.b. De totale kosten, inclusief plaatsing o.d. liggen tussen de vier- à vijftienduizend gulden. Meer informatie te verkrijgen bij"

Henk de Wit
Duikerlaan 110
2903 AB Capelle ald IJssel
010-4505037 of bij

Jan van Campen
Wilhelminastraat
22 2902 AW Capelle ald IJssel
010-4507736.

Nieuws van Prinses Irene bataljons

De 5 "Indië"-bataljons (3e t/m 7e) van het Garde Regt. Prinses Irene hebben zich in juni 1994 gebundeld in één overkoepelende vereniging:

VERENIGING VAN OUD-STRIJDERS VAN DE INDIË-BATALJONS VAN HET GARDE REGIMENT PRINSES IRENE

Iedere Reuniecommissie blijft haar eigen identiteit behouden, d.w.z. elk bataljon blijft haar eigenreunies organiseren, doch zaken van algemeen belang worden nu gezamenlijk ter hand genomen. Verder heeft deze vereniging ten doel onderlinge hulpverlening tussen haar leden en nabestaanden, aanhouding en bevordering van de kameraadschappelijke

band en het doorgeven van tradities aan jongeren.

Het secretariaat is gevestigd:

Nic. Beetsstraat 29, 6901 LW Zevenaar., telefoon 08360-24002.

In dit verband zijn de 5 plaquettes bij het Indië-monument te Roermond, augustus jl., vervangen door een duurzame, bronzene uitvoering, waarbij het samengaan wordt gesymboliseerd, nl. 5 plaquettes onder een nosmer:

"PRINSES IRENE"

De oude plaquettes zijn in het museum van de Gen. de Ruyter van Steveninck-kazerne te Oirschot geplaatst.

Noord-Holland

Op de vergadering van 3 januari jl. is een tijdelijk bestuur voor Noord-Holland benoemd.

Dit bestuur zal in gewijzigde vorm in april aanstaande een **algemene ledenvergadering** beleggen om tot een definitief bestuur te komen van minimaal 7 leden.

Wij doen een dringend beroep op diegenen van onze leden, die een bestuursfunctie zouden willen aanvaarden en dit dan per omgangde schriftelijk opgeven aan: De heer J.B. Jansen (tijdelijk secretaris) van de afdeling Noord-Holland.

Het programma van de algemene ledenvergadering zal U tijdig toegesonden worden.

Hr. J.B. Jansen
De La Sallestraat 44
1068 KE Amsterdam
Tel.: 020 - 619 24 29

REÛNIE

Het 436e Bat. Inf. houdt op 18 maart 1995 haar 10e reünie in de Koningin Wilhelmina-kazerne te Ossendrecht. De cantine is open om 13.00 uur. De voorzitter zal op deze 10e reünie het "Foto-herinneringsboek 436e Bat. Inf." presenteren. Het is tevens een unieke gelegenheid om uw oude sobats te ontmoeten. Inlichtingen: G.J. den Bouwmeester, tel. 01640-41802; F. Nefs, tel. 01612-4679; C. Nieuwenhuyze, tel. 01180-29680 en J.J. Wieringa, tel. 01862-1633.

REÛNIE

Het 1e verkenningsregiment Huzaren van Boreel houdt op 8 april 1995 de eerstvolgende reünie in de Bernhardkazerne te Amersfoort. Alle oud-gedienden met hun dames zijn van harte welkom. Aanmelden tot uiterlijk 6 maart 1995 door overmaking van f 30,00 p.p. op postrekening 0556149 t.n.v. "G. Alma e/o A. Olthuis, inz. "verkg. Huz. v. Bor." te Hoorn, onder vermelding van: Reünie 8 april 1995. Informatie: Tel. 02290-14268 en/of 030-880645.

REÛNIE

De 4e Infanterie Brigade Werkplaats, vertrokken op 8 mei 1947 met de Johan van Oldenbarneveld naar Indonesië, houdt op 5 april 1995 een jubileum-reünie. Daar de reünie-comm. nog altijd mensen zoeken, doen wij deze oproep. De 4e IBW-ers, later LTD 85-760 en nog andere werkplaatsen kunnen zich aanmelden bij het secretariaat, t.w. B. de Rooij, Peulensstr. 213B, 3371 AM Hardinxveld-Giessendam. Tel. 01846-12971.

REÛNIE

Voor een te houden reünie verzoeken we alle Oud-Indië Militairen, die ingedeeld waren bij de Staf Compagnie van het 1ste Mitrailleur Bataljon "7 December Divisie", contact op te nemen met Klaas Voorstuijs, O. v. Noortstr. 35, 2871 SL Schoonhoven, tel. 01823-84142. Ook zij die nu contact hebben met het onderdeel waar zij naar overgeplaatst werden, worden verzocht zich te melden.

REÛNIE 2-15 R.I.

2-15 RI houdt op zaterdag 22 april 1995

haar twee jaarlijkse reünie. Al degene die belangstelling hebben, zijn van harte welkom. U wordt allen persoonlijk uitgenodigd, mocht u echter geen bericht van ons ontvangen hebben, dan is uw adres niet bij ons bekend. Als u dit bericht dan in de SOBAT leest, meldt u zich dan ook direct aan bij onderstaand adres. Plaats van samenkomst is Cafe "De Toerist", Zaal "De Posthoorn", Diassonseweg 34, Hilvarenbeek, 10 km vanaf Tilburg. De kosten voor deze geheel verzorgde dag zijn f 30,-. Bij binnenkomst koffie met cake, drie consumptiebonnen, drie heerlijk belegde broodjes en we sluiten af met een rijsttafel. De ontvangst is tussen 10.00 en 11.00 uur. En na de rijsttafel gaan we allen weer huiswaarts. Nadere informatie bij H.A. v.d. Stelt, Doeverensestr. 20, 4265 JN te Gendren, tel. 04165-1702.

REÛNIE

Op donderdag 11 mei 1995 houdt de Ost. Cie 3e Garde Reg. Jagers haar twee-jaarlijkse reünie. Deze maal in de voormalige Elias Beekmankazerne, nu genaamd Kaz. Complex Ede Oost, aanvang 10.00 uur. Heeft u geen persoonlijke uitnodiging ontvangen, neem dan contact op met uw pel. vertegenwoordiger of bel naar Ch.H. Endevelde, tel. 071-763663.

REÛNIE

Op vrijdag 28 april houdt 1-2 Huzaren van Boreel (Amersfoort-West + Oost-Java en Zuid-Sumatra) een reünie in de Bernhardkazerne te Amersfoort, met als reden "45 JAAR TERUG UIT DE TROPEN". Omdat wij enkele adressen missen, verzoeken wij degene die geen uitnodiging heeft ontvangen, contact op te nemen met: A. v.d. Lust, Cath. van Rennesstr. 49, 2551 GH Den Haag, telefoon 070-3911002 of J.R. Heuvelink, Prof. Schermerhornpark 52, 6717 ED te Ede (Gld), telefoon 08380-25651.

REÛNIE

De 9e Reünie van 4-7 R.I., een bataljon der Grenadiers, dat in de jaren 1947-1950 op Zuid-Sumatra heeft gediend, wordt op donderdag 6 april a.s. gehouden in de Gen. Maj. de Huyter

Steveninckkazerne te Oirschot. Allen die in augustus geen brief hebben ontvangen en wel willen deelnemen kunnen zich alsnog melden bij: F. v.d. Meer, Londenstr. 118, 2711 DE te Zoetermeer. Telefoon 079-415046.

REÛNIE

Op vrijdag 21 april 1995 wordt te Schaarsbergen de 10e reünie van het 4e Bat. Stoottroepen gehouden. Opgekomen sept. 1946 te Nijmegen, vertrokken per SS "Voldendam" naar Indonesië in mei 1947 en teruggekeerd per SS "Louis Pasteur" in februari 1950.

Personen die in bovenvermelde periode bij het Bat. gediend hebben en waarvan het adres door welke reden dan ook bij ons onbekend is, kunnen voor nadere informatie zich wenden tot: H.A. Theunisse, Kastanjeweg 17, 5401 GW te Uden. Telefoon: 04132-50999.

REÛNIE

42e Zelfstandige Infanterie Brigade Verbindingsafdeling. In de jaren 1948 en 1950 werden, bij het voormalige Depot verbindingsdienst in de Hojelkazerne te Utrecht, drie zelfstandige infanterie brigade verbindingsafdelingen opgeleid met als bestemming het voormalige Nederlands-Indië. De 42e Zibva werd op 23 maart 1949 aan boord van het troepentransportschip "Zuiderkruis" ingescheept en verbleef tot oktober 1950 in de tropen. De 7e reünie zal op donderdag 23 maart 1995 plaatsvinden in de Simon Stevinkazerne te Ede. Veteranen die bij het onderdeel hebben gediend en de voorgaande reünies niet hebben bezocht kunnen contact opnemen met de reünie-commissie, U. Scheepstra, Kamgras 89, 8935 ED te Leeuwarden. Tel. 058-883420.

REÛNIE'S VAN 5-5 R.I.

Saksen Weimar kazerne:
Vrijdag 31 - 4 - 1995: 1e Cie.
Vrijdag 7 - 4 - 1995: Motortransport en restant Staf.
Donderdag 13 - 4 - 1995: 2e Cie.

Lt. Kol. Tonnet kazerne 't Harde:
Vrijdag 7 - 4 - 1995: 5e Bat. Gren. w.o. ex 4e Cie. Gren.
Vrijdag 21 - 4 - 1995: Ost. Cie.

Luchtmachtbasis Twente:
Dinsdag 25 - 4 - 1995: 3e Cie.

De betrokken Cie'n krijgen afzonderlijk bericht omtrent hun bijeenkomsten.

Voor degenen, die ingedeeld waren bij het 5e Bat. Gren. en die nog geen bericht hebben ontvangen, kunnen zich in verbinding stellen met de reünie-comm., dhr. G. Schepens. Telefoon 08850-12146.

REÛNIE

Op vrijdag 17 maart 1995 organiseert de reünie-comm van het v.m. 413e Bat. Inf. een jubileumreünie, "45 jaar thuiskomst Indië".

Plaats van handeling is de Kon. Wilhelminakazerne in Ossendrecht. Oud 413 mensen, die nog geen bericht hiervan hebben, worden verzocht zich alsnog te melden. Het kan

nog. Voor de aanwezige dames is er een gratis bingo met waardevolle prijzen.

Natuurlijk is er die dag een uitstekende rijsttutel.

Het hoogtepunt die dag is de gezamenlijke dodenherdenking, waarbij diabeelden worden vertoond van het overvald "Pandu" in Bandung. Achterblijvers van 413 meldt u zich zo spoedig mogelijk bij: J.P. Ots, Burg. Moorsstr. 22, 4631 ED Hoogerheide. Telefoon 01646-12166.

REÛNIE

Op zaterdag 4 maart 1995, doch niet op 5 maart zoals in sobat No. 39 van dec. 1994 staat vermeld, organiseert de B. Cie van 403 B.I. weer een grote reünie in Winschoten.

Reden hiervan is: "45 JAAR TERUG UIT DE TROPEN".

Een ieder van de B. Cie. die nog nooit op onze reünie's is geweest en zich

toch nog betrokken voelt bij deze groep, kan contact opnemen met de reünie-commissie. De dames zijn uiteraard hierbij van harte uitgenodigd. De vaste reüniegasten krijgen van zelfsprekend bericht.

Reünie-commissie: Hr. Kamminga, tel. 05970-15085
Hr. Nobbe, tel. 05970-17637. Beiden te Winschoten.

REÛNIE

De 3e Genie-Veldcie houdt op VRIJDAG 10 MAART 1995 een reünie in de FREDERIK HENDRIK KAZERNE in VUGHT. Aanvangstijd plm. 10.00 uur. Sobats die nog niet op onze circulaire hebben gereageerd, of geen bericht ontvangen hebben, kunnen dit alsnog doen en meldt u zich bij W.J. v.d. WIEL, tel. 023-380670 voor 10 feb. a.s. De kosten voor deze dag bedraagt f 15,00 per persoon. TOT ZIENS OP 10 MAART a.s. in VUGHT.

MONUMENT

MONUMENT VOOR DE GESNEUVELDE INDIËGANGERS UIT VEGHEL

Op 7 december 1994 bogaven vele Oud-Indië Militairen uit Veghel en omliggende plaatsen zich naar het gemeentehuis, alwaar zij waren uitgenodigd om de onthulling bij te wonen van een monument dat was opgericht ter nagedachtenis aan de vijf gesneuvelde Militairen-Indiëgangers uit Veghel. Dit monument is tot stand gekomen door de niet aflatende ijver van de Stichting Indië Veteranen Veghel en met de geweldige steun van het gemeentebestuur.

Hoewel op dit monument de namen staan van de vijf uit Veghel afkomstige militairen, wil dit ook de herinnering levend houden aan de duizenden overledenen, die op de Erevelden in het voormalig Ned. Oost-Indië rusten. Gezien het te verwachten slechte weer was het grootste deel van deze bijeenkomst in de raadszaal van het gemeentehuis gepland en als eerste in de rij sprekers nam Burgemeester Keijzer het woord en zijn toespraak, die getuigde van kennis van zaken ten aanzien van de "Indië-kwestie", zal menig een groot genoegen hebben gedaan.

Voorzitter P. Fiers van de Stichting Indië Veteranen Veghel was verheugd, maar tegelijkertijd weemoedig. "Het is nooit te laat om te herden-

ken" zei hij en haalde enige voorbeelden aan, waaruit de conclusie kon worden getrokken dat de Oud-Indiëgangers nog steeds de Zwarte Piet krijgen toegespeeld. Zijn toespraak eindigde met de woorden: "Wij hebben een plek waar we even stil kunnen staan; wij hebben een monument maar bovenal hebben wij vandaag ook een stuk erkenning gekregen".

W. van Rooij, voorzitter van de VOMI Noord-Brabant Oost vertolkte de gevoelens van het bestuur en leden van die vereniging en bood Burgemeester Keijzer een boek aan van de bekende schrijver S. Lapré.

Namens de nabestaanden sprak Ton van de Dank, de zoon van een van de vijf omgekomen militairen. Hij dankte iedereen voor de inzet bij de totstandkoming van dit monument.

Voorafgegaan door het Fanfarecorps der Genie vertrok een lange stoet naar het monument aan de Kolonel Johnsonstraat, alwaar de onthulling door de burgemeester en familieleden van de omgekomen militairen plaats vond.

De tekst op het monument luidt: "Ter herinnering aan de Veghelse Militairen die werden geroepen te dienen in het voormalig Nederlands Oost-Indië".

Piet van Boven	
Kpl 4-7 R.I.	+13-04-1948
Toon van de Donk	
Kpl. 4e Bat. Inf. KNIL	+25-09-1947
Theo van Doore	
Sld. 3 RS	+31-12-1947
Henricus Raaijmakers	
Sld. 4-9 R.I.	+14-03-1949
Adrianus Vermeulen	
Sld. 9e Bat. Inf. KNIL	+11-06-1943

ZO VER WEG - ZO DICHTBIJ

Na de onthulling werden namens de gemeente Veghel, de Stichting Indië Veteranen, de VOMI Noord-Brabant Oost, het Museum Bevrijdende Vleugels en familieleden bloemen gelegd en als bijzondere geste werd door Mevrouw Dümpel, zojuist uit Indonesië teruggekeerd, wat meegebrachte aarde bij het monument gestrooid. Helaas werden de regenbuien heviger en met de invallende duisternis werd de tekst op het monument steeds moeilijker leesbaar; dit is dan ook een aansporing om eens bij het monument langs te gaan en een moment stil te staan om zich te realiseren hoe gelukkig wij ons mogen prijzen dit nog te kunnen meemaken. Na een ontvangst in het gemeentehuis, waar voor een hapje en een drankje werd gezorgd, toog eenieder voldaan huiswaarts.

P. Fiers

MINISTERIE VAN DEFENSIE

In het kader van het Veteranenbeleid is het thans nog mogelijk om voor enkele onderscheidingen in aanmerking te komen. Het betreft:

- **het Mobilisatie-Oorlogskruis**, bestemd voor militairen die van aanvang van de mobilisatie en gedurende de Tweede Wereldoorlog in Europa tot 5 mei 1945 en/of elders in de wereld tot 3 september hebben gediend;
- **het Ereteken voor Orde en Vrede**, bestemd voor de militairen van de krijgsmacht die in het toenmalige Nederlands-Indië, danwel Indonesië, en aangrenzende zeegebieden, tussen 3 september 1945 en 4 juni 1951 tenminste drie maanden in werkelijke dienst zijn geweest;
- **het Nieuw-Guinea-Herinneringskruis**, bestemd voor de militairen van de krijgsmacht, die in Nederlands Nieuw-Guinea of de aangrenzende zeegebieden, tussen 28 december 1949 en 23 november 1962, gedurende tenminste drie maanden in werkelijke dienst zijn geweest.

Indien u voor één van deze onderscheidingen in aanmerking denkt te komen, vult u dan onderstaande antwoordcoupon in en stuur deze aan:

Ministerie van Defensie
Sectie Onderscheidingen
Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

U ontvangt dan een aanvraagformulier voor één van deze onderscheidingen.

COUPON (met blokletters invullen s.v.p.)

Naam en voornamen: _____

Huidig adres: _____

Postcode/woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

Verzoekt om toezending van aanvraagformulier voor:

- Mobilisatie-Oorlogskruis
- Ereteken voor Orde en Vrede
- Nieuw-Guinea-Herinneringskruis

1 s.v.p. aankruisen wat gewenst wordt.

ONLANGS VERSCHENEN

De herinneringsboeken van Indië-militairen beginnen nu in grote getale los te komen.

Het lange zwijgen over de belevenissen van soldaten, etc. die in de jaren 1945-1950 in het voormalige Nederlands-Indië dienden, is kennelijk doorbroken.

Overzichten van onderdeelsgewijze uitgebrachte ervaringen en persoonlijke reminiscensies van oud-strijders Indiëgangers, soldaten, korporala, onderofficieren en officieren, bereiken nu het, tot op heden, vrijwel over deze doodgezwegen oorlog, oningelichte publiek. Enkele voorbeelden:

1. Belevissen van een stormpionier van het 4e eskadron pantserwagens, 15 juli 1946 19 april 1950, door Gerard van de Laak.

Het boek, kostprijs f 34,50, inclusief portokosten (exclusief f 29,50), behelst 170 authentieke foto's en telt 184 pagina's. Het is te bestellen bij G. van de Laak, Anna Bijstraat 1, 7552 NA Hengelo. Tel. 074-910808.

Inhoud: Opkomst in militaire dienst en opleiding in Nederland. Het troepen-transport naar Indië en de lotgevallen van het 4e eskadron pantserwagens in Indië, plus een naamregister van diegenen die bij dit eskadron hebben gediend. Geïnteresseerden, verzuin de kans dit boek aan te schaffen, niet.

J. Zwaan

2. Genist tot in de kist, door Jozef G.M. Elizen.

Uitgegeven in eigen beheer. Te bestellen bij J.G.M. Elizen, Oude Rijkstrantweg 3, 7391 MA Twello. Tel.: 05712-75690. Prijs: f32,50 (inclusief portokosten). Giro nr. 3158613.

De folder bij dit boek vermeldt, dat we hier te maken hebben met een dagboek. Het boek is echter niet in die vorm uitgegeven, maar uitgevoerd in een doorlopende tekst. 185 pagina's met 75 foto's. Elizen diende op Sumatra bij de 8e Veldgenie. Een keurig verzorgd, goed geschreven en praktisch geïllustreerd boek. De politionele acties, gezien vanuit Sumatra. Dat is weer eens iets anders dan op Java, waar de meeste herinnerings-lectuur van Indië-veteranen speelt. J. Zwaan.

3. Voor ik het vergeet. (Nooit) 1947-1948-1949. Dagboek van Wim van

Breen. Geschreven voor de leden van 4-2 RI.

196 pagina's. Geïllustreerd. Prijs: f 46,00, inclusief portokosten, exclusief f 40,00. Het dagboek van een 4-2 RI'er op Noord-Sumatra over de periode 7 november 1946 tot en met 24 februari 1950, zo luidt de ondertitel van dit werk. Hoewel ook dit boek niet in dagboekvorm is uitgebracht. Een fraai door de Stichting Vrienden van 4-2 RI gepubliceerd boek. Te bestellen bij W.F. van Breen, Johanna van Brabantlaan 57, 5081 SC Hilvarenbeek. Tel.: 04255-1770. Prijs f 40,00, exclusief porto. Verzendkosten f 6,00. Het boek is momenteel uitverkocht, maar bij voldoende belangstelling volgt een herdruk. Een goed boek. De moeite van het lezen waard.

J. Zwaan.

4. Wij waren ingedeeld bij het 4de Bataljon Garde Jagers op Oost-Java en Madoera. Geschreven door H. Hoekstra met medewerking van M. Lahm.

Prijs f 35,00 inclusief verzendkosten; te bestellen bij: H. Hoekstra, Julianastraat 13, 9073 GW Marnum. Tel. 05281-2191 (nog maar in beperkt aantal verkrijgbaar). Jagers van de klapperboomdivisie laat deze kans, uw wedervaren in Indië nog eens te herbeleven, niet voorbij gaan.

J. Zwaan.

5. Dagboek van een oorlogsvrijwilliger. Schrijver: G. Deters.

Dit boek is echt in dagboekvorm uitgegeven door Uitgeverij Frits Hardeman, Brouwerstraat 59, 6713 AA Ede, NUGI 642. ISBN 90.71272.57.2. Prijs: f 41,50 inclusief portokosten. Exclusief: f 35,00. Dit is een flink dik boek met een harde kaft, leuk uitgevoerd. 293 pagina's en geïllustreerd. Het leest lekker weg. Het verhaal speelt zich af op Java en Sumatra. Er zijn tot op heden slechts weinig boeken van, en over oorlogsvrijwilligers, terwijl er toch enkele tienduizenden in de Nederlandse strijdkrachten in Indië dienden, dus ook OVV-ers, hier is uw kans. Ook u verdient het te worden herdacht. Ook uw inzet verdient aandacht. J. Zwaan.

De hierboven onder uw aandacht gebrachte boeken kunnen alle vijf worden gekwalificeerd als ego-documenten, geschreven door ex-militairen van het

Nederlands leger, dat in de jaren 1945-1950, in het voormalige Nederlands-Indië opereerde, tegen de strijdkrachten en guerrillabenden van de Republiek Indonesia. De verhalen zijn uiteraard zeer verschillend, maar hebben toch alle een gemeenschappelijke ondertoon, n.l. de lotgevallen van de soldaten, die destijds in de "Gordel van smaragd" een jarenlange oorlog moesten uitvechten. Elk boek op zich behelst een onvergetelijke periode, vol gevaren en bizarre gebeurtenissen van in Indië ingezette onderdelen van de KL (Koninklijke Landmacht) en de mannen die daarbij waren ingedeeld. Voor hen die deze oorlog meemachten een levensperiode om nooit te vergeten en die diepe sporen trok door hun leven. Voor geïnteresseerden, maar ook voor gedisinteresseerden, die zo onjuist en negatief zijn ingelicht over ons optreden in Indië, een kans om kennis te nemen van wat die soldaten toen in het Verre Oosten meemachten. Neem er kennis van. Elke soldaat heeft zijn persoonlijk verhaal, ieder onderdeel haar eigen geschiedenis, ieder boek erover zijn eigen sfeer. Maar allen tezamen vertellen ze de spanning, de levensbedreigende ervaringen en angsten van de 140.000 jonge Nederlanders, die in 1945 en de jaren daarna, tot 1950, zo kort na de bevrijding van het eigen land, werden uitgezonden om een tweede wrede oorlog te voeren in een ver en tropisch land. Wie weet, we hopen het, dragen dit soort boeken, ego-verslagen, ertoe bij om het Nederlandse volk te doordringen van de werkelijkheid in Indië. Heus, het was zo heel anders als nu over ons wordt verteld. Een saluut voor de schrijvers. De waarheid zal niet altijd verborgen kunnen blijven. Houd moed. J. Zwaan.

Een heel ander boek is een wetenschappelijk werk over de geschiedenis en de lotgevallen van de in Nederland verblijvende Indische Nederlanders, hun verdrijving uit Indonesië en hun integratie in de Nederlandse samenleving.

Het onbekende vaderland. De repatriëring van Indische Nederlanders (1946-1964).

Onder redactie van Wim Willems en Leo Lucassen van SdU-uitgeverij Koningsgracht Den Haag 1994. Een paperback van f 29,60 (184 pagina's). Geïllustreerd. ISBN 90.12.06701.6.

Een goed uitgevoerd, in een prettig leesbare letter gezet, wetenschappelijk opgezet boek, waaraan een aantal auteurs meewerkten. Onder hen in Indische kringen in Nederland bekende namen.

Te noemen vallen de bijdragen van F. Springer: "Dagboek van een repatriant" en Guus Cleintuur: "Hoe vreemd mijn Holland was". (Persoonlijke relaties). Het verzamelwerk behelst de trieste geschiedenis van Indische mensen, die ten gevolge van de politieke ontwikkelingen in hun (meestal) moederland Indonesia, gedwongen werden te emigreren (remigreren) naar het koude grauwe Nederland, 300.000 mensen. Het is het relaas van moeilijkheden, teleurstellingen, ontgoocheling vaak, van deze plotseling ontworpen en overgeplaatste mensen. Hun achtergronden (als groep) en geschiedenis, hun roots en cultuur worden belicht. De aanpassingsproblemen van deze Indische Nederlanders in het Nieuwe (oude) vaderland worden verklaard.

Een zeer informatief boek. Men leert deze land- en volksgenoten waarderen en ontgensins begrijpen.

Voor "Indische mensen" en belangstellenden in hun positie, zeer aan te bevelen.

J. Zwaan

Een mooi woord voor oorlog

(Ad van Liempt).

"Ruzie, roddel en achterdocht op weg naar de Indonesische oorlog". SdU Uitgeverij Koninginnegracht, Den Haag 1994.

Prijs: f 34,90. ISBN 90.12.06701.4.

Een boek waarvan de titel, in het bijzonder de ondertitel, de inhoud meer dan volledig dekt; 290 bladzijden gevuld met het relaas van eindeloze ruzies, Ruzies en roddels tussen, van en over, onze regeerders uit de jaren van de z.g. politieke akties, oktober 1946 - juli 1947, het uitbreken van de eerste "politieke" actie.

Het boek van Van Liempt is het verslag van wat zich afspeelde achter de schermen van de politieke arena, terwijl wij als soldaten, zeker 140.000 in getal, ons leven moesten wagen, in opdracht van de in dit boek ten tonele gevoerde politieke tinnegeters. Zij speelden hun macabere spelletjes, om persoonlijke macht en eigen gelijk, over de ruggen van de soldaten, en met als inzet leven en dood van miljoenen Indonesiërs en honderdduizenden landgenoten.

Ontstellend. Verbijsterend. Wie na het lezen van dit werk nog enige eerbied, respect en waardering voor politici en hooggeplaatste bestuurders heeft overgehouden, moet wel bijzonder nodel zijn.

Hoewel ik in de kleinzielige twisten van al die hoogwaardigheidsbekleders in Indië en Nederland niets verheffends kan ontdekken, ziet de auteur toch nog verschillen in egocentrisme bij de politieke acteurs in het Indië-drama. Volgens Van Liempt was de ene incapabele politieke gokker, ondanks alles, toch bekwaamer dan de andere. Zijn voorkeur gaat m.i. duidelijk uit naar de socialistische meespelers. De katholieken waren in zijn visie kennelijk domme haviken, om van de rechtse oppositie, vooral de ARP, nog maar niet te spreken. Een aantal keren plaatst de auteur de dagbladen "Trouw" en "Het Parool" tegenover elkaar. Hij legt dan de nadruk op het feit, dat deze beide bladen beiden uit het verzet voortkwamen, en kan zich daarbij niet indenken dat twee oud-verzetkranten zo tegenover elkaar stonden. Alsof deze tegenstelling al niet reeds in de oorlog bestond, "Trouw" is dan in de ogen van onze auteur, in 1945-1947, fout. "Het Parool", goed. De Nederlanders in Indië, de kolonials, deden kennelijk nooit iets goeds. De militairen waren oorlogszuchtige

rakkers. De Indonesiërs hadden -immer recht-.

Van Liempt volgt hier trouw het spoor van illustere voorgangers als: Prof. dr. J. Bank, Prof. dr. J.J.A. van Doorn, Prof. dr. L. de Jong, Dr. J.J.P. de Jong, Dr. P.M.H. Groen en hun epigonen.

Het lijkt mij een comfortabele positie mensen te beoordelen, en soms te veroordelen, vanachter een bureau of vanuit een huis leunstoel, als je de afloop al kent. Je kunt je dan lekker oconfermeren aan de gangbare opvattingen bij de meerderheid en degenen, die destijds niet hoedden te regeren, te beslissen of te vechten.

Dit werk analyserende, kan ik niet anders als concluderen, dat de Heer Van Liempt destijds altijd de juiste beslissingen zou hebben genomen. Wie oordeelt ziet toe dat hij niet valde.

De auteur van "Een mooi woord voor oorlog" is geen man naar mijn hart en het lezen van zijn boek was mij een kwelling en een bitterheid des geestes.

J. Zwaan.

POSTZEGELS - SIGAREN BANDJES EN TELEFOONKAARTEN

Heel hartelijk dank weer voor de zendingen. U staat ons bij andere bij te staan. Blijft hier alstublieft mee doorgaan.

Gerard Determan - Rotterdam
Dolf Mennens - Rotterdam
Ko Lentz - Veendam
J.P. van Putten - Haarlem
I. Metz - Hilversum
A. Waldā - Kollumerpomp
De Haas - een veteraan
Peter Jacobs - Ste. Agathe des Monts, Canada
A. van Stenis - Ridderkerk

Nico den Hollander - Oss
Maas Mode - Hilversum
Timmer - Haarlem
J. Beket - Nieuwerkerk aan de IJssel
C. Venderbos - Gorinchem
Van der Herik - 's-Gravenhage
S.C. Hensen - Hainenoord
Bos Laan 187 - 's-Gravenhage
Langeveld - Amsterdam
J. van Dijk - Hardinxveld-Giessendam
Ph. Maas - Hilversum
Mw. T. van Lozenoord - Amersfoort
W.H. 't Hooft - Oosterhout NB
Y. Keeminkg - Vlaardingingen
Dr. Wijkmans - Bloemendaal
Jerry Berger - Haarlem
Ravenswaay - Ede
Timmerman - Haarlem
H. Blok - 's-Gravenhage
L. Slobbe - Capelle aan de IJssel
Dijkshoorn - Bleiswijk
A. Beetz - Geldrop
Van der Wegen - Tilburg
V.O.M.I. - Ontario - Canada

VERENIGINGSNIEUWS

Drenthe/Groningen

Secr. J. Plat, Sassenbergen 71,
9531 GW Borger.
Tel. 05398-35656.

Allereerst even over de contributie voor 1995. Penn. meester Vas wilde deze graag binnen hebben voor eind januari. Aan uw verplichting voldaan inmiddels? Kijkt u het anders nog even na als u wilt. Het werkt zo prettig voor hem als deze verplichte rande weer is afgesloten.

Agenda winterseizoen '94/'95.

Ald. Assen. Komt voor het laatst op 29 maart '95 bijeen in "De Aanleg" te Deurze om 14.00 uur. Let u even goed op! Er is een paar keer gezegd en geschreven 22 maart. Vlug vergeten en in uw agenda 29 maart '95 schrijven. Mogelijke data op stapel staande busreizen 19 of 26 mei '95.

Ald. Hoogeveen. Laatste contactmiddag van dit seizoen 13 april '95. Aanvang 13.30 uur in de Mauritsshal.

Ald. Meppel. Bijeenkomst op 22 febr. '95, 's middags 14.00 uur bij Waanders in Staphorst. Dhr. v.d. Waal uit Emst komt hier met een reisverslag met diapresentatie over China/Nepal. De jaarvergadering van onze vereniging komt ook al weer in zicht. Deze keer op woensdag 19 april a.s. We denken er deze keer iets bijzonders van te maken en alles zal met elkaar een hele dag in beslag nemen.

's Morgens de vergadering, gevolgd door een gezamenlijke maaltijd en dan verder ontspanning. Leuk met elkaar bezig zijn en laten we alles nog even als een verrassing houden. Maar... noteren alvast.

Woensdag 19 april gereserveerd voor de VOMI.

Nieuws uit de afdelingen

Verslag bijeenkomst van de afd. Assen op 16-11-'94.

Om 13.30 uur werd de deur van "de Aanleg" in Deurze geopend en direct al kwamen veel leden binnenstromen. Onze bijeenkomst konden we dan ook exact om 14.00 uur van start doen gaan. Daar wij nog geen nieuwe voorzitter hebben opende ondergetekende de middag met een welkom en mededelingen. De fam. Hilbrands

had alles weer prima geregeld en een extra zaal beschikbaar gesteld, waar wij enkele video-films konden vertonen. Wij zijn de fam. Hilbrands van "De Aanleg" erg dankbaar voor het vele, dat zij aan ons ter beschikking stellen. Zij laten ons nooit in de steek. De opkomst was bevredigend, ca. 70 aanwezigen. Zij werden getraceerd op een gratis kopje koffie/thee.

Er werd weer heel wat afgepraat door de aanwezigen onderling en ook gingen bijna allen even genieten van de getoonde video-films.

Dit is zeker voor herhaling vatbaar.

We hebben nog verschillende video's in voorraad, dus zullen wij u nog wel eens op iets dergelijks trakteren.

Er werd ook nog even stil gestaan bij de reis, die we het komende seizoen willen gaan maken. Er kwam een suggestie bij ons binnen en die ziet er heel goed uit, maar mogelijk komen er nog andere. U hoort er nog meer van. De verloting was een prima succes, voor het eerst was de opbrengst hoger dan f 400,-. Allen, die aan dit resultaat hebben meegewerkt onze hartelijke dank. Tegen 17.00 uur was het feest weer voorbij en gingen allen tevreden naar huis. Jammer, dat Janny van As autopanne bleek te hebben en gered moest worden door de wegenwacht.

B. Habich, secr.

Afdeling Hoogeveen. Contactmiddag gehouden op 10-11-'94.

Vorz. Hagenbeek opende de middag welke om 14.00 uur begon. In zijn openingswoord werd iedereen welkom geheten. Ook waren er enkele sobats uit Dalen. In het bijzonder werd er stilgestaan bij het plotselinge overlijden van onze vrienden Hendrik Oldeman en Tienus Koopman.

De laatste was secr. van de afd. Hoogeveen.

Ter nagedachtenis werd een minuut stilte gehouden.

Hierna werd het programma voortgezet en werd het woord gegeven aan mevr. Hennie Kuyjer uit Ruinen, wel bekend van radio Drenthe.

Hennie deed dit optreden in het Drents dialect. Ze bracht dan ook de lachspieren van de aanwezigen flink in beweging. Daarna volgde nog een grote verloting, waarvan de prijsjes

door de leden en de middenstand uit Hoogeveen en omgeving waren meegebracht. Het was een mooie middag, de opkomst was groot. Ruim 130 personen waren naar de Mauritsshal gekomen. Zo doorgaan sobats. Mochten er nog mensen zijn bij u in de buurt die nog geen lid zijn, maak ze lid, want samen zijn wij sterk.

H. Giethoorn, secr.

Ald. Meppel. Bijeenkomst gehouden op 14-11-'94.

Onze eerste bijeenkomst van het winterseizoen '94-'95 zit er weer op. Maandagmiddag 14 nov. zijn we weer bijeen geweest in Motel Waanders te Staphorst. Dhr. Waanders heeft de zaal weer gratis beschikbaar gesteld. Onze voorzitter is door ziekte afwezig. De vice-voorzitter, Tinus Bloksma, kon een volle zaal welkom heten. Er waren 81 pers. aanwezig. De oud Staphorster Arend Compagner heeft deze middag verteld over zijn wereldreis, o.a. gemaakt door Azië, Australië en Nieuw-Zeeland.

Hij vertelde zeer boeiend over deze reis en liet ook een prachtige diaserie hierover zien. Het was, zoals gewoonlijk, weer een gezellige middag. Ep de Leeuw is net terug uit Indonesië en is in het bezit van een diaserie. Deze dia's zullen t.z.t. voor onze sobats gedraaid worden. De datum zal tijdig bekend gemaakt worden.

E. de Leeuw, secr.

Het volgende berichtje kwam bij de secr. van Meppel binnen.

"Langs deze weg willen wij alle sobat-vrienden bedanken voor de prachtige fruitmand die mijn man, Jan van Rees, mocht ontvangen. Het heeft ons goed gedaan dat hij niet wordt vergeten".

Dinle van Rees en kinderen,
Meralstr. 10, Meppel.

DRENTH/GRONINGEN

Er gaat geen verschijning van een "SOBAT" voorbij dat wij u geen melding moeten maken van het overlijden van een "sobat".

Ook deze keer ontkomen wij daar niet aan en tot onze droefheid is het een van de grootste opsommingen geworden van de laatste tijd. Wij nemen afscheid van:

Albert Plest, Steenwijk, overleden
21 okt. '94.

Hendrik Smit, Giethoorn, overleden
22 nov. '94.

Geert Arnold Bruinenberg, Meppel,
overleden 2 dec. '94.

Roelef Bouwman, Nijeveen, overleden
20 dec. '94.

Eppo Jan Broos, Spijk, overleden
26 dec. '94.

Met eerbied willen wij hen gedenken
en ons aller oprecht medeleven uit-
spreken aan hun nabestaanden. Wij
wensen u de liefde en de warmte toe
van uw naasten. Dat zij u de kracht
en de moed mogen geven dit zware
verlies te dragen.

J. Plat.

DRENTHE/GRONINGEN AFDELING ASSEN

Sobats, het nieuwe jaar is er. Allen
dus onze beste wensen, ook voor al
uw aanverwanten. Wij hebben in
november de afspraak gemaakt, dat
wij onze nieuwjaarsbijeenkomst zul-
len houden op 25 januari a.s. te
Deurze bij "De Aanleg", waar op deze
woensdag de fam. Hilbrands ons
weer staat op te wachten. De zaal is
open vanaf 13.30 uur en om 14.00 uur
gaan we dan van start. Wat het gaat
worden, laat het maar op u afkomen.
In elk geval enkele rondjes "bingo"
en ook een verloting.

Verder wat mededelingen betreffende
het komende seizoen, zoals de bijeen-
komst in maart a.s. en we zullen
terugkomen op de busreis, die we in
mei/juni a.s. willen gaan maken. Tot
nu toe is er een van onze leden met
een suggestie gekomen, wel een hele
goede, waar wij reeds aan het "brain-
stormen" zijn. Leven er bij u nog
ideeën, laat het ons dan weten.

Tevens willen wij u een nieuw be-
stuurslid voorstellen. Hoe we de func-
ties gaan verdelen, dat moeten we
nog regelen.

Verder moeten wij nog even terug-
komen op de datum van onze bijeen-
komst in maart a.s.

Wij hebben u n.l. een foutieve datum
opgegeven. Deze bijeenkomst is NIET
gepland op 22 maart, DOCH OP 29
maart a.s. Wilt u dit even nateren?
Ook in de "SOBAT" van december
staat dus een FOUTIEVE datum ver-
meld. Hierboven leest u de goede da-
tum. De tijden zijn als boven voor 25
jan. gemeld. Over andere mogelijke
gebeurtenissen in 1995, zoals het 10-
jarig bestaan van de VOMI, 50 jarig-
bevrijdingsfeest, zullen wij u tijdig op

de hoogte houden.

Als nieuwjaars binnenkomstje kunt
u rekenen op een gratis kopje koffie/
thee. Tot ziens in Deurze. Sobats, echt-
genote's, vrienden en vriendinnen
komt allen, wij heten u van harte wel-
kom. Juist nu wij als oud-militairen
weer eens in de hoek worden gezet,
hebben wij elkaar nog meer nodig.
Mogen wij er op rekenen, dat u weer
een prijsje meeneemt. Uw extra in-
breng houdt ons financieel gezond en
stelt ons in staat om eens iets extra's
in onze afdeling te doen.

Kom op Sobats, laten wij weer voor
een gezellige middag zorgen.

B. Habich.

De Veluwe

Secr. J.J.C. Stramroad, Binnenhof 36,
6715 DP Ede.

Tel. 08360-39160.

KERSTDINER 15 dec. 1994

Wat gebeurde er op 15 dec. 1947? De
"Kota Baroe" tag 47 jaar geleden zoe-
mijlen ver van Holland bij Noord-
Sumatra op de Indische Oceaan te
kreunen. Op 15 dec. 1994 ging het toch
wat gezelliger toe, want die dag wer-
den de sobats van VOMI-De Veluwe
met hun partners door Chef-Hof-
meester Jan van de Groef en mede-
werkers ontvangen in de feestelijk en
welvoorzene OO-mess van het Kamp
Kranenburg-Noord in Harderwijk. De
tafels werden leuk versierd en gedekt
voor deze Kerstmaaltijd. Met meer

dan honderd deelnemers aan tafel
vereist dat nogal wat organisatiever-
mogen, temeer omdat er messbedien-
des ziek waren. Het lukte allemaal en
nogmaals onze pet af voor hofmees-
ter, koks en medewerkers.

Om 3 uur begon de middag en wer-
den we welkom geheten door de voor-
zitter Henk van Gunst. Tot half zes
was er ruimschoots gelegenheid om
de tropenjaren weer te laten inwer-
ken op ons. Met hapjes en drankjes
werd er heel wat herinnering opge-
haald. Mijn reis, evenals die van Jaap
Stramroad, de secretaris, werd met de
"Kota Baroe" op 17 december 1947
voortgezet door Straat Malakka langs
Sumatra richting Javazee. Het moet
omstreeks de 23e december 1947 zijn
geweest toen voor Surabaya een ge-
deelte van de troepen op een KPM-er
overstapten. Het kan de "Bonte Koe"
zijn geweest, wij kunnen ons dat
geen van beiden meer goed herinne-
ren. Jaap ging richting Lombok en ik
arriveerde 's avonds 25 december op
de rede van Singaradja, om uiteinde-
lijk in de late avond op onze bestem-
ming aan te komen.

Daar werden we onthaald op nasi-
goreng met speenvarken en veel
sambal !!!

Zo indrukwekkend in een eetzaal met
kerstboom en totaal geen kersttempe-
ratuur. Dat is, denk ik, 't meest van
alles bijgebleven. En zo zaten we dan
na 46 jaar en 355 dagen aan de kerst-
maaltijd in Harderwijk en nu bele-
maal gewend aan sambal.

Voortreffelijke eterij, soep vooraf en
ijs toe. 't Kan niet beter.

Kerstdiner VOMI De Veluwe.

Vaarat de opening met toespraak door de voorzitter met de nodige mededelingen en welkom voor de talrijke deelnemers. Hij had zowaar een echte "veldprediker" en echtgenote meegebracht. De van Reenen bracht een stukje Kerstgedachte mee in zijn toespraak waarin iedereen zich wel kan vinden. Bedankt voor deze bijdrage en de tijd die u hiervoor uittek. De secretaris nam aan 't eind de microfoon ter hand om een doordachte en indrukwekkende visie op het wereldgebeuren te geven, middels een meditatie van Drothee Salla met als onderwerp:

Een antwoord op de vraag waarom wij bidden.

Na de maaltijd werd nog wat bijgepraat en daarna ging een ieder tevreden en voldaan huis toe.

H.J. Riemsdijk

Bestuurslid VOMI De Veluwe.

NIEUWJAARSRECEPTIE

De VOMI-De Veluwe hield zijn nieuwjaarsreceptie in het A.M.T. in Stroe op 5 januari j.l. Goed bezocht door vele leden met hun partners werd het zoals van ouds een gezellige middag van 14.00 tot 17.00 uur met goed verzorgde hapjes en dranken, waarvoor dank aan de beheerder en medewerkers. Het trof dat de heer Lentz, lid zowel van onze vereniging als van VOMI-Nederland, in zijn welbekende welsprekendheid en duidelijke uiteenzettingen ons veel achtergronden, die hangende de zaak PP, duidelijk maakte welke reacties zo'n visumverlening uitlokken. Anderen zullen u in de loop der tijd berichten hoe alles verder verloopt. Dankbaar en met een hart onder de riem keerden we huiswaarts met dankzegging aan secretaris, voorzitter en Ko Lentz voor hun werk.

Henk Riemsdijk

OVERDENKING

Het is vandaag tweede Kerstdag 1994. Terwijl de TV en de radio een lawine van kerstliederen over ons uitstort ben ik intussen bezig de krant van zaterdag en de "SOBAT" te lezen. Gezien de oorlogsberichten uit verschillende landen en al het gruwelijke wat ons onder de ogen komt, wordt de kerstgedachte wreed ondermijnd en het wordt nog erger als ik de verhalen lees over de komst van de landverrader Poncke Princen naar Nederland. Ik zag op de TV (u waarschijnlijk ook) hoe hij op Schiphol arriveer-

de met een voldane uitdrukking op zijn verradersgezicht of dat hij zeggen wou "I am the winner". In de krant een verslag van zijn aankomst, verslagen van voor- en tegenstanders. In de "SOBAT" ook tussen de verhalen en verslagen door de frustraties die na 50 jaar "Indië" nog niet verwerkt zijn en die nu weer extra aangescerpt worden door de komst van PP.

Wat moeten wij nou met een minister van Mierlo die alle geluiden ten spijt, t.w. dat hij duizenden veteranen op het hart trapt, waarvan er een groot aantal zijn die persoonlijk en/of ook zijdelings de gevolgen hebben ondervonden van PP's verradelijke desertie.

Ja, dat hij zelfs de mening van de Tweede Kamer negeert en toch het visum verstrekt, dat door zijn voorganger werd geweigerd. O ja, de minister heeft ook veel aanhangers die hem prijzen om zijn handelswijze, mensen van jongere generaties die door de loop der jaren andere meningen hebben gekregen, opgedaan in boeken, geschriften en meningen van hen die negatief schrijven over de jaren 1945 - 1950 t.a.v. de gebeurtenissen in Indië, waarvan bij sommigen m.i. enig historisch besef totaal ontbreekt.

Zo niet bij de oud-Indiëgangers. Duizenden van ons zagen het Kerstfeest met gemengde gevoelens tegemoet. Zeer verdrietig en gefrustreerd dat "Den Haag" deze verrader de hand boven het hoofd heeft gehouden en hem de kans geeft hem hier zijn eigen gang te laten gaan (t.a.v. interviews en dergelijke). En als men dan schrijft dat men alles op humanitaire gronden stoelt, vraag ik me af of er onder ons, oud-militairen Indiëgangers, OVW-ers en dpln, geen gevallen meer zijn waar hulp op humanitaire gronden geboden kan worden. De heer Lentz heeft in zijn Sobat-geschriften al veel aan de kaak gesteld en ik dank hem zeer voor zijn uitgebreide "verhalen". Ik heb begrepen dat het VOMI-bestuur een telegram heeft gestuurd aan de Minister-President t.a.v. de komst van PP. Wat kunnen wij meer doen dan de verlangens en behoeften van duizenden veteranen over te brengen, zodat "Den Haag" luistert?? Als u dit leest zijn we al weer een paar maanden in het nieuwe jaar. Er zal dan wel weer het een en ander gebeurd zijn in positieve of negatieve zin. Alsnog wens ik

onze VOMI en allen die dit lezen een voorspoedig 1995.

DIT WOU IK EVEN KWIJT!!!

H.W. van de Bospoort

Bestuurslid VOMI De Veluwe.

Noord-Brabant West

2e secr. Mevr. M.C.A. Laayen-van Reusel, Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal. Tel. 01650-60546.

DE NIEUWJAARSBRIEF 1995

Op de dag dat dit berichtje door mij naar de redactie van de "Sobat" verzonden wordt (10 jan.), hebt u allen enkele dagen eerder de nieuwjaarsbrief en de uitnodiging voor onze bijeenkomst annex alg. ledenvergadering ontvangen. Tevens was hierbij ingesloten de acceptgirokaart voor de contributie voor het jaar 1995.

Ons volledig voorjaarsprogramma is in de nieuwjaarsbrief vermeld. Als deze "Sobat" bij u in de brievenbus valt, hebben we onze bijeenkomsten in Bergen op Zoom alweer achter de rug.

Wij als bestuur hopen dat we dit jaar met onze leden weer een aantal gezellige en gemiddelde bijeenkomsten kunnen meemaken.

Breng ook uw oude makkers van vroeger, die nog geen lid zijn van de VOMI, mee naar onze bijeenkomsten. Door uw medewerking kan bij hen belangstelling voor onze vereniging ontstaan met als mogelijk resultaat een nieuw VOMI-lid.

CONTRIBUTIE 1995

Hebt u de contributie voor het jaar 1995 al gestort op het gironummer van onze vereniging? Zo ja, prima. Zo nee, vul dan de ontvangen acceptgirokaart in en betaal uw contributie voor 1 maart a.s. Hartelijk dank voor uw medewerking.

HERHALING DATA VOORJAARS-PROGRAMMA

Alle bijeenkomsten beginnen om 13.30 uur.

- 31 jan. in Bergen op Zoom, (zaal Raayberg)
- 22 feb. in Breda met een film, (zaal Doornbos)
- 21 mrt. in Zevenbergen, (zaal Aarts)
- 23 mei. in Roosendaal met een spreker, (zaal de Wielen)

Op 26 april is er een bijeenkomst annex alg. ledenvergadering in de

Commando kazerne in Roosendaal, aanvang 10.30 uur.

In de maand juni - bij voldoende deelname - een excursie naar een oorlogsmuseum in de omgeving van Arnhem of Nijmegen.

HET VERSTREKKEN VAN VOMI-NAAMKAARTJES

Wij als bestuur stellen het op prijs dat de bezoekers van onze bijeenkomsten zoveel mogelijk een Vomi-naamkaartje dragen. Indien u nog niet in het bezit bent van een Vomi-naamkaartje kunt u dat opgeven bij de secretaris. Hij zal er dan voor zorgen dat het bestelde naam-kaartje op een volgende bijeenkomst voor u beschikbaar zal zijn.

Uw medewerking wordt op prijs gesteld.

Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel.

Canada

Secr. D. Walinga, 12 Leacrest St.
Bramalea, Ontario, L6S 3K6 Canada
Tel. (905)-457-8782.

Vandaag, 1 januari 1995, wensen wij al onze Sobats, hun dames en het bestuur van VOMI Nederland een "Happy New Year". Als 1995 voor ons hier in Canada zo goed wordt als 1994 is geweest, zijn wij best tevreden.

In december 1994 hebben al onze leden nog een zgn. "One Page Letter" ontvangen nadat onze "SURAT KHABAR" newsletter 3 maal was verschenen in het afgelopen jaar. Wij hebben niet, zoals in Nederland, elke maand contactdagen. Dit vanwege de grotere afstanden hier, maar onze eigen "Newsletter" houdt iedereen goed op de hoogte.

Ons ledenaantal heeft bijna de 200 bereikt (191) in 1994. We gaan nog steeds vooruit en we hopen in 1995 een getal boven de 200 te bereiken.

Canada heeft 10 provincies en we zijn nu vertegenwoordigd in vijf provincies. (Ontario, Britisch Columbia, Manitoba, Alberta en Nova Scotia) en natuurlijk ook in de U.S.A. en Nieuw-Zeeland.

Deze winter zullen er geen vergaderingen plaats vinden, maar de eerste "Board of Directors" meeting is gesteld op 18 maart 1995, tezamen met de "Districts-Representatives". Hier zullen alle plannen voor 1995 worden samengesteld en besproken worden.

Op het programma voor 1995 staan alweer de 2e "Annual-Picnic" en een VOMI-bustoeer in september en de grote ledenvergadering in november. In april-mei van dit jaar gaan velen van onze sobats de 1940-1945 Ceremonies in Holland bezoeken.

De kranselegging op 7 september 1994 in Roermond zal waarschijnlijk ook weer worden herhaald op 7 september 1995.

Donald Walinga.

Noord-Holland

Wvd. secr. J. Harmsen
Egelantierlaan 26, 2015 KJ
Haarlem. Tel. 023-240010.

Naar aanleiding van de gehouden extra ledenvergadering op 3 jan. 1995 te Amsterdam, het volgende:

Bij het aan de orde komende agendapunt - bestuursverkiezing - bleken zich twee nieuwe kandidaten te hebben aangemeld.

Besloten werd een interim bestuur te benoemen, dat de opdracht kreeg binnen 2 tot 3 maanden een nieuw bestuur samen te stellen.

Uit de vergadering stelden zich 5 leden beschikbaar, te weten de heren: Jan Kuiper, Nico Kuyt, Leo Kansen, Ed Pereboom en Jaop Jansen. De vergadering ging met deze benoemingen akkoord.

J. Zwaan (voorz.)

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. R.W. Gosselink,
Kronenburgsingel 785,
6831 GP Arnhem.
Tel. 085-233328.

JAARBIJENKOMST 1995

Zoals wij alsnog konden toevoegen in onze "december-brief" zal de jaarbijeenkomst 1995 gehouden worden op donderdag 30 maart a.s. in de Oranjekazerne in Schaarsbergen, waar wij twee jaar geleden ook te gast waren. Toen beleefden we daar de premiere van de vooral veel besproken film OEROEEG, die ondanks de vele tam-tam al spoedig in het magazijn onder het stof lag. Volgende maand zitten we dus weer bij de bakermat van de Luchtmobiele Brigade.

Wat het programma zal brengen is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen, daarover zijn we druk bezig. Ook de lokatie binnen de kazernepoort wordt eerst later bepaald, die is namelijk afhankelijk van het aantal aanmeldingen, want een kleine 400 personen kan je moeilijk in een cantine met een maximale capaciteit van 250 "man" opvangen. Toch zijn dat van die kleine problemen, waar je terdege rekening mee moet houden. Als onze leden deze regels lezen, dan hebben ze wellicht alle bijzonderheden al ontvangen.

In ieder geval kon een ieder de datum van 30 maart tegelijk in de Vomi-agenda 1995 noteren, een agenda, die bij de eerstgenoemde brief was ingesloten. Op die exclusieve VOMI Rivierenland/Oost Gelderland-actie is enorm enthousiast door zeer veel leden gereageerd, waaruit bleek dat zulke acties voor herhaling vatbaar zijn. Bij de jaarwisseling 1993/1994 was het de VOMI-sticker, nu de VOMI-agenda. Het gaat een traditie worden en tradities moet je zeker proberen te handhaven!

Th.J. Koning.

CONTRIBUTIE 1995

Het is verheugend dat het overgrote deel van onze leden de contributie voor het thans ingegane verenigingsjaar reeds heeft overgemaakt. Daarvoor langs deze weg onze dank, want die leden behoeven wij geen herhalingsverzoek te sturen, wat een tijdrovende zaak is (handmatige controle van het hele bestand) en relatief kostbaar.

Daarom hierbij een oproep aan de achterblijvers: maak nu alsnog de contributie 1995 over, waarbij een extra bijdrage op hoge prijs wordt gesteld. Zoals bekend is de minimum contributie f 30,-, waarvan wij f 16,50 afdragen aan VOMI-Nederland voor andermeer de "SOBAT", zodat voor ons f 13,50 resteert, waaruit alle activiteiten betaald moeten worden.

Th.J. Koning.

Schietsclub "de VOMI Schutters".

Genoemde club heeft het plan opgevat om in Wijchen op 16 april, "1e Paasdag 1995" een tentoonstelling te organiseren.

Alles heeft betrekking op de Indiëperiode 1945 - 1950.

De bedoeling is om de burger, jong en oud, te informeren over de militair van toen in het verre Oosten.

Door middel van foto's, kranten, tijdschriften, uitrustingsstukken, oorkonde, medailles, onderscheidingen, enz., enz.

Alles wat betrekking heeft op die tijd is welkom.

Militaire voertuigen, bedja en wat er meer voor handen is.

Diverse activiteiten staan op het programma.

Hobbymarkt, zelfgemaakte spullen, zoals tekenen, schilderen, knutselen, gedichten enz., enz.

Een doorlopende filmvoorstelling over Indië, verzorgd door de filmdienst van "Aurora".

De tentoonstelling zal gehouden worden in diverse zalen van 't Sterrebos te Wijchen (nabij de markt).

Iedereen die hieraan een bijdrage wil leveren, in welke vorm dan ook, kan zich voor informatie wenden tot:

J. v. 't Hoff, tel. 08894-12727 Wijchen;

M. v. Dijk, tel. 08894-

18790, Balgoy; D. v.d. Broek, tel. 08894-13233, Wijchen;

G. Soetekouw, tel. 08873-1965,

Bergharen.

G. Soetekouw.

Zuid-Holland-Noord

Secr. Lisztstr. 117, 2551 TC Den Haag.
tel. 070-3975413.

Tijdens het schrijven van de copy voor deze "Sobat" is het nieuwe jaar al enige dagen oud.

Het bestuur wenst u nogmaals een voorspoedig en gezond 1995.

Wij hopen dat u allen de Kerst en de jaarwisseling goed hebt doorgebracht. Jammer dat deze periode voor vele van onze Sobats werd overschaduwed door een besluit van de minister van Buitenlandse Zaken, de heer van Mierlo, door de deserteur Prinsen een visum te verlenen, zodat hij de Kerstdagen in ons land in familiekring kon doorbrengen.

De minister had geen opgelukkiger moment voor onze Sobats kunnen uitzoeken. Allen werden door dit besluit en de positieve en negatieve reacties in de media (wij kregen bij onze terugkomst niet zoveel aandacht) weer herinnerd aan de voor ons soms moeilijke jaren. Velen van ons hadden een Vrediger en rustiger Kerstgebeuren gewenst.

Het bestuur sluit zich volledig aan bij de acties die het bestuur van

VOMI-Nederland heeft ondernomen. Het bestuur is van mening dat we nu beter onze aandacht en tijd moeten besteden aan onze Sobats, dat is veel belangrijker dan die ene Prinsen, die zich nu opwerpt voor de mensenrechten. Had hij dat maar tijdens zijn desertietijd gedaan dan waren het aantal graven op onze Erevelden in Indonesië minder geweest.

In december hebben we een oudejaarsbijeenkomst gehad, de opkomst was zeer matig, misschien kwam dat doordat men zich vooraf moest aanmelden of dat men de "Sobat" niet goed gelezen had. We hebben namelijk de reactie ontvangen, "we hebben geen bericht hierover ontvangen". Weet u dat een mailing aan al onze leden f 500,- aan portiekosten, daarboven komen de kosten van het drukken van de brieven. Wij menen dat de Sobat een goed middel is om te communiceren met onze leden, dus let goed op het verenigingsnieuws. Maar ondanks de matige opkomst was het een gezellige bijeenkomst en voor herhaling vatbaar. De aanwezigen waardeerden het initiatief van het bestuur hoogelijk.

GEWONDENTEKEN

Bij de uitreiking van het gewondenteken aan de heren L. v.d. Staay uit Mounster en W. Benschop uit Waddinxveen waren bestuursleden aanwezig. Nogmaals willen wij hen complimenteren met deze onderscheiding.

MONUMENTEN/GEDENKTEKENS

Het bestuur is met vele gemeenten in gesprek over het plaatsen van herkenbare tekens ter gedachtenis aan onze gevallen Sobats.

Het valt soms niet mee om daar begrip voor te krijgen.

Er zijn stromingen in onze samenleving die niet herinnerd willen worden of geen aandacht willen schenken aan de periode 1945-1950, hiertoe behoren zelfs, voor ons onbegrijpelijk, organisaties uit het voormalig verzet. In persoonlijke gesprekken met de burgemeester lukt het ons meestal een opening te vinden en is men bereid het in de Gemeenteraad te brengen.

Onderhandelingen met de navolgende gemeenten zijn gaande:

Delft, Den Haag, Katwijk, Maassluis, Moerkapelle, Mounster, Pynacker, Rijsburg, Rijswijk en Zoetermeer.

ACTIVITEITEN

In de komende periode zijn de volgende bijeenkomsten:

8 maart in Bodegraven, Evertshuis, Spoorstraat 15.

28 maart in Delft, Trefcentrum, Phoenixstraat 66.

11 april in Maassluis, complex Koningshof, Uiverlaan.

27 april in Ter Aar, Het Dorpshuis.

Voor alle bijeenkomsten geldt zaal open 13.30 uur en aanvang 14.00 uur.

Het programma zal bestaan uit een film- of diavoorstelling en/of een gastpreker.

Allen zijn welkom, ook leden uit andere regio's. Natuurlijk zijn ook niet leden welkom. Denk aan ons streven om in 1995 minstens 900 leden te behalen en liefst de 1000 te kunnen overschrijden.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering wordt gehouden 's middags 16 mei a.s. Reserveer deze datum in uw agenda. Nadere mededelingen hierover volgen.

NORMANDIËREIS

Hiervoor zijn 17 aanmeldingen binnen bij onze secretaris.

Bij onvoldoende deelname hebben wij het voornemen de reis met een zustersvereniging te organiseren. Voor een prijsindicatie moet men rekenen op f 300,- / f 350,- per persoon voor drie/vier dagen.

DAGTOCHTEN

Wij willen nog graag suggesties ontvangen voor een dagtocht. Het bestuur heeft wel plannen maar wil in eerste instantie de verlangens van de leden uitvoeren en die horen we zo weinig. Wel moeten de kosten voor de meeste van onze leden te dragen zijn. Degenen die om financiële redenen niet kunnen deelnemen moeten niet schamen contact op te nemen met onze sociaal commissaris, de heer Bob Verhoef, Beatrixlaan 10, 2751 XS Moerkapelle. Tel. 01793-1637. Hij weet altijd een goede en bevredigende oplossing te vinden, en let wel, hiervoor kunnen we de ontvangen giften goed gebruiken.

Ons devies is: Ieder lid moet kunnen deelnemen aan de activiteiten.

PENNINGMEESTER

Op moment van het schrijven van deze copy hebben 600 leden de contributie voor 1995 voldaan. Waar blijven de overige 240 leden?

Ook hier geldt weer, de PTT behoelt

aan ons niet te verdienen. Het verzenden van rappelbrieven kost ons veel geld. Wat wij verwacht hadden bij de contributie verhoging is bewaarheid geworden, het bedrag aan giften is lager dan in het voorgaande jaar. Jammer, want van de contributie verhoging van f 2,50 is slechts f 1,- voor onze vereniging en f 1,50 voor VOMI-Nederland, die het goed kan gebruiken, want ook daar stijgen de kosten, denk alleen maar aan de "Sobat". Dus als iemand nog een gift wil doen aan onze vereniging wordt hij of zij daartoe van harte uitgenodigd een bedrag over te maken op onze girorekening nr. 53 21 72.

Bedenk hierbij, dat de giften aan onze vereniging aftrekbaar zijn voor de belasting onder de giftenregeling.

SECRETARIAAT

Verzoeken adreswijzigingen, berichten van overlijden en het melden van zieke Sobats te zenden aan onze secretaris: de heer J? Ausma, Liazthof 117, 2551 TC Den Haag, telefoon: 070-3976413.

W.G.L. Toppe.

Zuid-Holland-Zuid

Secr. A.G. Geurink, Oranjestaan 35, 3311 DH Dordrecht.
Tel. 078-130180.

HERDENKING 4 MEI 1995 / VIERING BEVRIJDING 5 MEI 1995

De VOMI ZUID-HOLLAND ZUID zal betrokken worden bij de herdenking op 4 mei en de viering van de bevrijding op 5 mei a.s.

De vereniging "KEEP THEM ROLLING", die oude legervoertuigen onder haar beheer heeft, gaat in ons gebied ritten rijden door de diverse gemeenten. De opzet hierbij is dat met deze ritten totaal ongeveer 50 tot 60 VOMI-leden uit onze regio als veteraan op deze voertuigen meerijden. Voorwaarde is dat ze dan duidelijk als veteraan herkenbaar zijn.

Dit betekent, dat degenen onder onze leden, die bereid zijn hieraan mee te werken, moeten verschijnen in blauwe blazer met links het VOMI-horstembleem, grijze broek, wit overhemd, VOMI-stropdas en een blauwe baret met het onderdeelseembleem op de baret. De volgende ritten zullen worden gereden, elk met ongeveer 25 tot

30 oude legervoertuigen:

Combirit 1 : Zwijsdrecht - Dordrecht - Sliedrecht - Papendrecht - Rotterdam.

Combirit 2 : Ridderkerk - Rijsoord - Heerjansdam - Barendrecht - Rotterdam.

Combirit 3 : Oud-Beijerland - Binnenmaas - Mijnsheerenland - Strijen - 's Gravendeel - Rotterdam.

Combirit 4 : Brielle - Hekelingen - Spijkenisse - Rotterdam.

Alle ritten zullen om ongeveer 09.00 uur van start gaan en komen in Rotterdam bij elkaar. Omstreeks 14.00 uur gaat dan de hele stoet van ruim honderd voertuigen een defilé door Rotterdam maken.

Zij, die aan deze tocht willen deelnemen, kunnen zich bij de volgende bestuursleden van Zuid-Holland Zuid opgeven:

G. de Jong - telefoon 01857-1902.

A. van Stenis - telefoon 01804-25353.

H. Barmentlo - telefoon 01804-33634.

Het is mogelijk, dat leden alleen de combirit in hun regio meerijden en dat voor het defilé 's middags in Rotterdam onze Rotterdamse leden het van hen overnemen. Alles bij elkaar wordt het nog een hele organisatie. Vanzelfsprekend worden deelnemers nog uitvoerig geïnformeerd. Een van onze leden, de heer A. Rodenburg uit Barendrecht, is bestuurslid van "KEEP THEM ROLLING" en met hem hebben we regelmatig contact.

DEELNEMERS WORDEN VERZOCHT ZICH NA HET LEZEN VAN HET BOVENGENOEMDE OP TE GEVEN BIJ DE VERMELDE BESTUURSLEDEN.

AGENDA AKTIVITEITEN 1995

DINSDAG 28 februari - VLAARDINGEN
Wijkcentrum HOLY, Aristide
Brandring 90.

VRIJDAG 10 maart - GOUDA

Gebouw "Het Anker", Emmastr. 49,
Wijk Korte Akkeren.

Hiermede komt de filmmiddag op 7 of 10 maart te vervallen.

DINSDAG 21 maart - OUD-BEIJERLAND

Gebouw "Maranatha", Kerkstraat 37.

Voor bovengenoemde contactbijeenkomsten geldt:

Zaal open: 13.30 uur.

Aanvang: 14.00 uur.

NIEUWJAARSRECEPTIE 10 januari 1995; (ingekort verslag)

Met onze excuses aan alle genodig-

den wegens het niet noemen van hun naam en functie kan worden vastgesteld dat het wederom een happening is geworden, waaraan ruim 300 VOMI-leden en genodigden deelnamen.

Kortom een middag waarbij de onderlinge contacten verstevigd werden. Het bestuur Zuid-Holland Zuid wil hierbij allen danken, die door hun aanwezigheid en inbreng onze leden een gedenkwaardige middag hebben bezorgd. Een niet weg te denken gebeurtenis in de regio Zuid-Holland Zuid.

H. Clasquin.

Flevoland

Secr. Oevergriend 13,
1356 EA Almere.
Tel. 036-5318972

Wederom werden wij tot onze verbijstering geconfronteerd met het plukken door de "GROTE MANITOU".

IN MEMORIAM

Dezer dagen bereikte ons uit Nieuw-Zeeland het droeve bericht dat onze Sobat Chris Eysink op 5 november geheel onverwacht was overleden. Deze tijding sloeg in als een bom. Nog zo kort geleden (eind vorig jaar) namen wij afscheid van onze "edelsmid" in onze tangsi "KOLKZICHT". Hij verheugde zich er op, om met de "VOMI"-hengel samen met zijn kleinzoon te kunnen gaan vissen, helaas is hem dat genoeg slechts korte tijd gund. Chris was een fijne rondborstige Sobat. Velen van ons zijn in het bezit van een van zijn kunstzinnige producten, welke hij ter beschikking van de vereniging stelde en hebben dus een aandenken aan deze unieke Sobat.

Op donderdag 21 december, 's morgens vroeg, kwam het telefonisch bericht dat Henk Landsbergen na een langdurige strijd zijn laatste stelling had moeten prijsgeven. De voorgenomen ondersteuning door Ko Majoor en ondergetekende mocht niet meer baten.

Wij wensen de nabestaanden van beide Sobat's de kracht en de sterkte dit verlies te dragen. Sobat's SELAMAT DJALAN op je laatste patrouille dan SLAMAT TIDOER!!!

Onze bijeenkomst op 12 november j.l. was vooral een zeer leerzame bijeenkomst. Ondanks de inzet van uw bestuur bleek dat het niet meevalt, het een ieder naar de zin te maken en ... dat zal vermoedelijk nooit lukken! Maar met wat wederzijds begrip en respect zal dat zonder meer wel kunnen! Helaas duurde de film over de Stoottroepen langer dan gepland en kwam de film van Sobat Lichtenberg (over Sumatra) door het kleine zwart-wit beeld niet zo uit de verf als verwacht, edoch de voortreffelijke lunch van ons onvolprezen bar-team Jos en Riet en ... uiteraard de bingo's zorgden voor de vertrouwde stemming mede door uw aller aanwezigheid!!!! Uw bestuur blijft alert en zal trachten op iedere bijeenkomst een gevarieerd programma te brengen, echter niet zonder uw suggesties!!

Bedenk echter wel dat iedere keer een PLAY-BACK SHOW niet haalbaar is, vooral financieel niet!

En nu over tot de orde van de dag, of wel de orde van 1995!!

Wilt u zo goed zijn de volgende data in uw agenda te noteren, deze liggen namelijk al vast voor de bijeenkomsten van VOMI "FLEVOLAND" in onze vertrouwde TANGSI "KOLKZICHT", te weten: zaterdag 25 febr., zaterdag 8 april, zaterdag 20 mei, zaterdag 8 juli en zaterdag 26 augustus. Over de overige aangevraagde data wordt u later geïnformeerd. Of wij in 1995 weer een "EIND-OFFENSIEF" kunnen realiseren is moeilijk te zeggen.

Er zijn voor dat tijdstip vele kapers op de kust wat "KOLKZICHT" betreft, maar uw bestuur doet haar best.

Dit geldt uiteraard ook voor TANGSI "DE HOEKSTEEN" in Emmeloord, tenzij er een betere en goedkopere tangsi in de N.O.-Polder te vinden is. Ook hier willen wij proberen iets te realiseren met een nasi-maaltijd, ook hierover wordt u nader geïnformeerd.

Op 4 november 1994 mocht onze Sobat J. Breunese ten stadhuis uit handen van burgemeester Mr. R.J.J.M. Pans, het "Draaginsigne Gewonden" ontvangen. Tijdens de uitreiking, welke door de positieve bijdrage van de Hr. Pans een bijzonder karakter kreeg, zegde deze toe, ondanks de nieuwjaarsreceptie op het stadhuis, toch even acte de presence te geven bij ons "BEGIN-OFFENSIEF" op 7 jan. 1995.

En zo werd het (na veel commotie rond P. Princen, notabene binnengehaald door de Almeerder J. de Vlietter,

daar wordt je niet goed van) dus toch nog op 7 jan. 1995 de dag van ons "BEGIN-OFFENSIEF".

Het was vroeg dag en slecht weer, desondanks stonden wij al om 08.30 uur voor de poort van onze "Tangsi", waar al ras de diverse hulptroepen verschenen. Na het uitladen en een kop koffie om op temperatuur te komen, werden de mouwen opgestroopt om de zaal in te delen voor het feest, wat na veel gesol met tafels en stoelen, behoorlijk slaagde. Inmiddels waren de hulptroepen uit Lelystad en onze muzikaal-entertainer gearriveerd en ook zij gingen meteen druk aan de slag om tijdig klaar te zijn. Zo langzamerhand druppelden de eerste Sobat's binnen en naderde de aanvangstijd. De voorzitter mocht om plusminus 11.15 uur het "BEGIN-OFFENSIEF" openen met een welkom en allereerst een stil saluut aan onze overleden Sobat's Chris en Henk. Hierna werd een ieder wezenlijk verwelkomd, de Hr. Pans als eerste Burgevader, die bij de Indië-veteranen z'n "mooie" neus liet zien, de SOBATS van de diverse VOMI-onderdelen en natuurlijk de nieuwe leden en overige gasten. Ondertussen was een ieder voorzien van koffie, uiteraard weer met een versnapering van ons aller Minke. Terwijl aan de hand van de ledenlijst ieder aanwezig lid de lustrum-sleutelhanger met inscriptie en demobilisatievignet uitgereikt kreeg, waren de "Bingo-Girls" in actie om een ieder financieel te strikken voor de bingo. Hierna was het woord aan onze landelijke "CHEF-STAF Jan Dijkema, met een verslag over de perikelen rond P. Princen. Men kon niet een, maar meerdere spelden haren vallen. "ASLI INDONESIA" tracteerde na deze lezing alle aanwezigen op diverse Indonesische versnaperingen en onze muzikaal virtuos liet zich niet onbetuigd.

De eerste bingoronde verliep als gewoonlijk met de nodige hilariteit, mede door de grote hoeveelheid aan prijzen. Aansluitend werd een kunstwerk (20.000 kraaltjes) van Mevr. Oerlemans verloot. Er moesten nog lootjes bijkomen! De tijd verstreek, "ASLI INDONESIA" had niet stil gezeten. Op een speciaal versterde bar stonden de meest verrukkelijke gerechten en zo kon elk zich, tafel voor tafel, tegoed doen aan deze lekkertijen. Het geheel omlijst met muziek van Wim v.d. Voort met een speciale L.P. uit Indië en ... omspoeld met een

goed glas wijn, fris of ... Heerlijk Helder Heineken!! Nadat een ieder voldaan en gelaafd was, werden we door "ASLI INDONESIA" verrast op een demonstratie van Indische vechtsport, welke bijzonder in de smaak viel, getuige het applaus. De tijd vorderde rap. Onze Bar-Nimien hadden het druk aan hun stalletje. Nadat een ieder weer voorzien was van enig spiritueel vocht of iets dergelijks, ging de tweede bingo-ronde van start. Ons aller Fons Korthagen had het best naar zijn zin en kraaide zo nu en dan voluit. De stemming zat er goed in en zo moet dat ook. Ton van het Kaar bolte. Hij won in deze tweede ronde de bekende auto-radio, zodat deze radio uiteindelijk een zeer goede bestemming kreeg. Ondanks de gezelligheid ook bij deze bingoronde naderde het officiële eindpunt van deze bijeenkomst.

Mede door de tijd en het minder mooie weer moesten vele Sobat's aan vertrek gaan denken. Na een dankwoord aan alle aanwezigen voor hun bijdrage aan dit zeer geslaagde "BEGIN-OFFENSIEF" werd het officiële gedeelte afgesloten. Hierna was het tijd voor na-kauten en opruimen!!!!

Ondanks dat ik de pen op de neus heb gekregen van de redactie mij te beperken met m'n epistels, moet er nog iets van het hart.

Ik vermeldde reeds hierboven dat een voor mij bekende stadgenoot, Jan de Vlietter, P. Princen z'n vliegticket betaald heeft en z'n visum bij van Mierlo geregeld heeft, dan haal je. Maar wat doe je, als je van het "BEGIN-OFFENSIEF" thuis komt. Je twee telefoontjes krijgt dat de burgemeester, die je op de bijeenkomst welkom heet, samen met Jan de Vlietter bij P. Princen op bezoek is geweest en veel begrip en respect voor P.P. heeft, zijn eigen woorden, dan haal je als ... honderd duizend stekkers!!

Alle SOBATS die er moeite mee hebben, veel sterkte gewenst!!!!
Frits Frantzen.

Limburg

Secr. L.C. Zeguers, Ailbertuslaan 76,
6461 TC Kerkrade.
Tel. 045-454013.

TERUGBLIK

Wanneer men een artikeltje moet

schrijven in het eerste nummer van een verenigingsorgaan, zoals onze "SOBAT" in een nieuw jaar, krijgt men al gauw de neiging om een terugblik te werpen op het vooraf gaande jaar, hoewel de rubriek "verenigingsnieuws" daar in feite niet voor bedoeld is (een terugblik is toch geen "nieuws", nietwaar?).

Niettemin nemen we de gelegenheid te baat om toch, zij het heel kort, even achterom te kijken. Welnu, over het algemeen kan van het jaar 1994, zo dachten wij tenminste, gezegd worden dat het een goed jaar is geweest voor VOMI Limburg. Een dank-je-wel aan al diegenen die, op welke wijze dan ook, positief betrokken waren en aan het succes bijgedragen hebben, is hier zeer wel op zijn plaats. Als bestuur spreken wij dan daarbij tevens de wens uit dat dezelfde betrokkenheid, ook voor dit jaar, zo mogelijk in nog grotere mate, het geval zal zijn en dat wij op aller hulp en steun, zeer zeker op het gebied van de ledenwerving kunnen en mogen rekenen. Wij zijn in het afgelopen jaar aardig in ledental gegroeid; maar als men bedenkt dat in de provincie Limburg nog honderden, zo niet duizenden oud-Indiëgangers wonen die nog geen lid van de VOMI zijn, zal het een ieder duidelijk zijn dat er nog veel werk aan de winkel is en dat er nog veel te doen valt. Bij de goede voornemens die iedereen ongetwijfeld voor 1995 gemaakt heeft, staat, naar wij hopen, toch zeker ook de ledenwerving hoog, misschien zelfs helemaal bovenaan op het lijstje van die goede voornemens. Dus, beste sobats, de mouwen opgestroopt en aan de slag. Wij rekenen op u allen.

AKTIVITEITEN

In aansluiting op hetgeen reeds in de vorige "Sobat" over de in 1995 te houden activiteiten geschreven is, kunnen wij nu, onderstaand, meer concreet hierop ingaan.

KONTAKTBIJENKOMSTEN

Dinsdag 14 maart 1995 in Café-zaal "De Oude Lind", Ventayseweg 95 in Horst.

Donderdag 30 maart 1995 in Jeugdhuis "Treebeek", Maanstraat 20 in Treebeek.

Dinsdag 17 oktober in Café-Restaurant "t Knaar", Stationsstraat 125 in Beek.

Dinsdag 24 oktober 1995, adres nog onbekend.

Alle bijeenkomsten beginnen om 14.00 uur en zijn voor iedere geïnteresseerde, dus ook voor niet-leden, vrij toegankelijk.

JAARVERGADERING

Dinsdag 11 april 1995 wordt de jaarvergadering gehouden in het Cultureel centrum "Herteheym", Putkamp 4 in Herten. De jaarvergadering begint eveneens om 14.00 uur, maar wordt voorafgegaan (13.00 uur) door een korte herdenkingsplechtigheid bij het Nationaal Indië-monument in het kasteelpark Hattem (gemeente Roermond). Ook niet-leden zijn van harte welkom op de herdenking en de jaarvergadering.

REÛNIE

Vrijdag 2 juni 1995 houden wij weer onze reünie in de Frederik Hendrik-kazerne in Venlo (Blorick). De aanvang is ook hier gesteld op 14.00 uur. Deelnemen kunnen echter alleen maar leden (met partner). Gezien de geslaagde reünie van 1994 verwachten wij dit jaar een nog grotere deelname en het bestuur verzoekt de leden dan ook z.s.m. de inschrijving te doen, doch uiterlijk op 15 mei a.s. door overmaking van de eigen bijdrage op postbanknummer 67 29 786 t.n.v. Penningmeester VOMI Limburg, Brandhofstr. 20 in Landgraaf (evt. bankrekeningnummer 4237 28 377 (ABN Landgraaf, eveneens t.n.v. Penningmeester VOMI Limburg, Brandhofstraat 20 Landgraaf) met vermelding van: Reünie 1995.

EXCURSIE

In de december-mailing aan de leden is melding gemaakt van de mogelijkheid om deel te nemen aan een excursie naar de zogeheten AWAC's vliegbasis. Op dit moment kan nog niet gezegd worden hoeveel personen hier maximaal aan kunnen deelnemen, evenmin als de juiste datum waarop deze activiteit gehouden wordt (is afhankelijk van de leiding van de basis).

Het spreekt vanzelf dat, gezien de gelimiteerde deelname alleen maar leden (met partner) kunnen inschrijven. Geïnteresseerden kunnen dit doen door middel van de bij de mailing meegezonden - aanmeldingsstrook -. De volgorde van binnenkomst van onze aanmeldingsstrook is bepalend voor de deelname. L.C. Zeguers.

Friesland

Secr. Drostlaan 68,
8303 EE Emmeloord.
Tel. 05270-16717.

INDIË-VETERANEN WENSEN NIET TE WORDEN VERGELEKEN MET SS-ERS!

120.000 Nederlanders van krop 20 jaar oud, kregen van 1945 tot 1950 een wapen in de hand en werden door onze regering uitgezonden naar het toenmalige Nederlands-Indië, om daar de bevolking van terreur, armoede en honger te bevrijden en orde en vrede te herstellen.

Vele jongeren uit de Binnenlandse Strijdkrachten meldden zich als oorlogsvrijwilliger, om het Rijksdeel overzee te bevrijden van de Japanse bezetter. De meerderheid van ons leger bestond echter uit dienstplichtigen, die bepaald niet enthousiast waren voor de hen verstrekte opdracht. Toch hebben nagenoeg allen zich naar eer en geweten met een volledige inzet gekweten van hun - naar pas later bleek - camogelijke taak.

Velen zijn bijna drie jaar lang, zonder onderbreking, tot het uiterste gegaan om de bevolking van de dessa's een veilig bestaan te bezorgen. Er zijn vriendschapsbanden gesloten, die de jaren door zijn blijven bestaan. Veel ex-militairen geven financiële steun aan ontwikkelingsprojecten en personen. Zelfs met onze voormalige tegenstanders zijn er vriendschappelijke contacten: ook door hen worden wij hartelijk ontvangen als wij het geluk hebben "terug naar toen" te kunnen gaan.

Natuurlijk zijn er ontsporingen geweest, excessen. Maar daar wat mogelijk was zijn de schuldigen gestraft. Niet alleen voor de nu nog levende oud-militairen, maar zeker ook voor de nabestaanden van de duizenden gesneuvelden, is het volstrekt onaanvaardbaar dat het toenmalige optreden van de Indië-veteranen wordt vergeleken met SS-methoden. **TEGEN DEZE AANTIJGING WILLEN WIJ, TERECHT VERONTWAARDIGD, MET KLEM PROTESTEREN!**

Tijdens het proces in hoger beroep tegen de schrijver van het gewraakte artikel organiseren wij daarom, in nauwe samenwerking met alle VOMI- en VIM-verenigingen in het Noorden, op 12 januari een protestmars te

Leeuwarden. Onze bijeenkomsten worden de laatste tijd door veel leden met partner bezocht en dat is een verheugend verschijnsel. Op onze laatste bijeenkomst op 10 januari op de vliegbasis te Leeuwarden namen wij afscheid van de ons zeer sympathieke commandant kolonel Sneek. Hij draagt op 1 februari het commando over en vertrekt naar elders. Op dezelfde bijeenkomst voerde ook de voorzitter van VOMI-Nederland, de heer Dijkema, het woord. Zijn betoog zal voor velen een hart onder de riem geweest zijn.

In deze tijden van de komst van een liever niet bij naam te noemen overloper is de functie van landelijk voorzitter niet te benijden.

Als men dan hier en daar hoort dat er door de organisaties niet genoeg gedaan wordt dan is dat zeer onterecht. Onze volgende bijeenkomst is op 7 februari te Heerenveen, in kerkcentrum "Het Nije Huys", Burg. Falkenaweg 14, aanvang twee uur.

De leden in de regio ZO en in Drachten ontvangen hiervan persoonlijk bericht.

Op de valreep bereikte ons het bericht dat ons lid Klaas Lanting na een langdurige ziekte is overleden. Klaas woonde de laatste tijd in Heerenveen. Hij was een zeer meelevend lid en stond altijd klaar om ons te helpen. Vooral op financieel gebied. Zijn vrouw en kinderen wensen wij de kracht toe om dit verlies te dragen. Dat hij mag rusten in vrede. Henk Leeman.

Overijssel

Secr. Almloseweg 80
7671 RG Vriezenveen
Tel. 0546-567348.

In de Sobat, die u nog voor de Kerstdagen hebt ontvangen, wenste het bestuur u nog een paar prettige Kerstdagen, niet wetende dat de politiek - met name de heer van Mierlo - deze dagen voor velen van ons zou verpesten. Elke dag tot en met de dag dat ik dit schrijf - 10 jan. - zie je artikelen in de krant die gaan over de komst van ene P.P. en ons verblijf in het toenmalige Nederlands-Indië. Nog steeds is het verschrikkelijk moeilijk om de mensen duidelijk te maken hoe onze jongens werkelijk

hebben gefunctioneerd, men komt steeds weer terug op de z.g. excessen alsof deze dagelijks hebben plaatsgevonden. Daar komt bij dat de excessen volgens deze mensen alleen door ons zouden zijn gepleegd, want de excessen gepleegd door onze tegenstanders zijn in Nederland nog steeds een "Ver van mijn bed show". Ik hoorde net voor de radio dat de Raad van Kerken schuld hebben erkend en hebben ingezien dat zij de Indonesische vrijheidstrevens 50 jaar geleden niet goed hadden ingeschat. Ook de politiek schijnt voorzichtig terug te willen krabbelen, maar ik ben bang dat de politici zich nu al het hoofd breken wie ze de zwarte piet toe zullen spelen. Wat dit betreft was ik het volledig eens met onze voorzitter Dijkema, die in een interview zei, dat als er een nationaal debat zou komen de heren politici dan aan de top zouden moeten beginnen en niet aan het onder-eind bij Jan Soldaat.

Wat dat betreft schijnt hij gelijk te krijgen want het eerste schaap is al over de dam. Onze hr. Pronk is van mening dat de toenmalige politici fout zijn geweest en het gehele beleid van toen incl. het militair optreden voor hun rekening moeten nemen. In het oosten kennen we de uitdrukking "dat de rapen goed gaar zijn" en het begint er op te lijken dat de politici elkaar in de haren gaan vliegen. Wat we vast kunnen stellen is dat de organisaties, waarvan een groot aantal veteranen lid is, goed van zich af hebben gebeten en dat men nu weet dat we niet meer over ons laten lopen. De balans opmakende van alle publiciteit in krant, radio en TV mogen we zeggen dat de VOMI zich goed heeft gewaard. Op onze bijeenkomsten hoorde je, ondanks alle publiciteit, dat men onze vereniging niet kende, maar ik kan me niet voorstellen dat er nog oud-Indiëgangers zijn die onbekend zijn met VOMI.

BIJENKOMSTEN

Na de bijeenkomst in Zwolle gaan we naar Goor. Hier hebben we op 28 febr. 1995 de grote zaal besproken in het VEC-centrum "DE Reggehof". Goor ligt heel gunstig t.o.v. Almelo, Enschede en Hengelo, dus we rekenen op een heel grote opkomst. Op 28 maart hebben we de zaal besproken bij onze sabat Wim Reimink in Lemelerveld. Het ligt in de bedoeling een gezellige middag te houden met h.v. zang, dans en lekker eten.

dus daar zal ook wel animo voor zijn.

EXCURSIE LUCHTMACHTBASIS TWENTHE

Op 16 mei 1995 bestaat weer de mogelijkheid u op te geven voor een excursie naar de luchtmachtbasis Twenthe. Deze excursie is bestemd voor onze leden die deze excursie nog niet eerder hebben meegemaakt. De luchtmacht biedt een heel interessant programma en de rijstafel die u tot slot wordt aangeboden is voortreffelijk. De kosten bedragen f 10,00 per persoon. Opgeven bij het secretariaat (zie boven).

LEDENADMINISTRATIE

De vereniging telde op 1 januari ruim 500 leden. Hoewel we de leden-administratie zeer accuraat bijhouden blijven er toch nog kleine foutjes voor te komen. In de uitnodiging voor de bijeenkomst in Zwolle hebben we u gevraagd de gegevens op de acceptgirokaart te willen controleren en hierop eventueel te verbeteren. Vaak krijgen we de vraag of er onder onze leden mensen zijn die gediend hebben bij een bepaald onderdeel. Daar we dit gegeven niet hebben van al onze leden vragen we u om uw onderdeel uit Indië te vermelden op de u toegezonden acceptgirokaart. Bij overschrijving van de contributie ontvangen we de acceptgirokaarten terug waardoor we het onderdeelgegevens in de leden-administratie kunnen opnemen. Voor uw medewerking banjak terima kassi.

G.J. van der Sluis.

Noord-Brabant Oost

Secr. J. van der Ham, De Kraan 60,
5056 EC Berkel-Enschot.
Tel. 013-333899.

In Memoriam

Op 7 december 1994 is, na een ziekbed van enkele maanden, onze contactman voor de plaatsen Bakel - Rips en Maarheeze, Lambert van Soest, in de leeftijd van 69 jaar overleden. Lambert van Soest heeft voor onze vereniging veel betekend; gedurende enkele dagen in 1992 is hij in genoemde plaatsen op stap geweest om leden voor de VOMI te werven en het resultaat van zijn actie mag gezien worden; in totaal zijn 14 personen door zijn inzet lid van onze vereniging

geworden. Het bestuur ervaart het overlijden van Lambert dan ook als een zwaar verlies.

Lambert van Soest zal in onze vereniging altijd herinnerd worden als een trouw en toegewijd lid.

Dat hij moge rusten in vrede!

Bijeenkomst in Uden

Op 18 november j.l. was er 's middags een bijeenkomst in de zaal Market Place te Uden, voor welke bijeenkomst alle leden en de ons ter beschikking staande adressen van niet-leden in de regio Uden-Veghel waren uitgenodigd. We hadden op een redelijke opkomst gerekend die middag, maar dat de zaal zo vol zou stromen overtrof onze stoutste verwachtingen; meer dan 200 personen gaven aan onze oproep gehoor en wij hoekten die middag dan ook meer dan 30 leden.

Door de filmdienst werden enige interessante films vertoond; er was de gebruikelijke verloting en ook die middag kon ons 500e lid worden verwelkomd, die een VOMI-stropdas cadeau kreeg en iets van de prijzentafel mocht uitzoeken.

Met uw hulp streven wij voor 1995 naar een aantal van 600 leden, dus helpt u mee dit te verwezenlijken.

Onthulling monument in Veghel

Op 7 december 1994 was ons bestuur aanwezig bij de onthulling van het monument voor de gesneuvelden uit Veghel afkomstig; elders in dit blad leest u een verslag van dit gebeuren.

Excursies

Er zijn nog te weinig aanmeldingen binnen om de geplande excursies een definitieve vorm te geven; diegenen die zich destijds hebben opgegeven voor de excursie naar Volkel, welke excursie toen niet is doorgegaan, gelieve zich opnieuw te melden; vooropgesteld dat daarvoor bij hen nog interesse bestaat.

Nieuwjaarsreceptie

Het dagelijksbestuur was op 6 januari j.l. op de nieuwjaarsreceptie van de Bond van Wapenbroeders afd. Eindhoven en op 7 januari j.l. bij de nieuwjaarsreceptie van de vereniging MADJOE afd. Eindhoven.

Contributie

De contributie-betaling voor 1995 begint bij onze penningmeester op gang te komen en daarbij worden gelukkig

veel extra-betalingen gevoegd, zodat wij wat meer armelag zullen hebben in het lopende verenigingsjaar.

Wacht u niet te lang met overmaken, want voor de 1e april a.s. dienen de boeken te worden afgesloten en wij sturen niet graag een herinneringsbrief; dit kost alleen maar extra geld! J. van der Ham, secretaris.

Zeeland

Secz J. Kloet, Veldzichtweg 4,
4456 RN Lewedorp.
Tel. 01196-12391.

Eind '94 telde onze vereniging 300 leden. Ons 300e lid is dhr. W.D. Schoemaker, Churchilllaan 1188 te Terneuzen. Dhr. Schoemaker is door het bestuur bezocht en in de bloemetjes gezet. Jammer dat hij niet meer over een goede gezondheid beschikt, heeft n.l. verpleging nodig, zodat hij onze bijeenkomsten niet kan bezoeken. Vandaar dat ik vraag aan de leden, die in zijn omgeving wonen, hem eens te bezoeken, hij stelt dat zeer op prijs.

ACTIVITEITEN

De Indonesië-reis, om ieder zijn oud stekkie weer op te laten zoeken, wordt er toch nog al wat heen en weer gepraat, hoe we dit invullen. Als deze Sobat voor u ligt heeft de definitieve inschrijving reeds plaats gehad. Voor 18 januari is de reisorganisatie uitgenodigd die het meest benaderde aan onze invulling van deze reis, ook wat prijs betreft, het meest gunstige. Deze zal een video tonen en tevens kunnen er vragen gesteld worden.

JAARVERGADERING

De jaarvergadering is gepland op 21 maart '95 met als gastspreker dhr. Maj. Lapre RMWO. en weer als gewoonlijk in "Motel Goos". Deze is dit jaar met aangeklade rijst-tafel i.p.v. een buffet.
Aanvang: 13.30 uur

J. Kloet.

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

L. van Soest	Bakel
J.O. van der Haar	Ede
H. Bouwland	Zaandam
I.J. Nijhuis	Borne
J.M. Schmitz	Wemeldinge
L. van Soest	Bakel
P.A. Wirken	Teteringen
A. Piest	Steenwijk
H. Smit	Giethoorn
G.A. Bruinenberg	Meppel
R. Bouwman	Nijeveen
E.J. Broos	Spijk
F.J. Gaasbeek	Rotterdam
W. Goedings	Spijknissse
A. van der Linden	Dordrecht
G.A. van Steveninck	Rotterdam
L.H. Takken	Spijknissse
T. Bos	Zevenhuizen
A.L. van Alebeek	Geffen
F. Smits	North York, Canada
B. Schroor	Drachten
C. Jansen	Amsterdam
K. Lanting	Heerenveen
G. Dijkstra	Leeuwarden
T. Bergsma	Joure
H. van Lente	Dalfsen
L. M. den Bieman	Wamel
P.A. Roling	Putaruru,
	Nieuw Zeeland
I.J. van Egten	Oud Beijerland

sociale
VOMI

Moge ons aller oprecht medeleven en de liefde en warmte van Uw naasten, U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

ONDERSCHIEDING

Vijftig jaar na de bevrijding van Walcheren hebben vier Zeeuwse oudstrijders erkenning gekregen in de vorm van de Mobilisatie Oorlogskruisen. Maandag 12 december 1994 kregen de heren J.J. de Buck, uit Vlissingen, C. van der Hooft uit Terneuzen, A. de Lange uit Tholen en J. de Baks uit Oostkapelle dit kruis opgespeld door P.F. Poortvliet, commandant van de marinekazerne in Vlissingen waar de uitreiking plaats vond.

De veteranen kregen de medaille voor de inzet en moed die zij hebben getoond tijdens de bevrijding van Walcheren. Volgens Poortvliet komt het niet vaak voor dat vijftig jaar na de bevrijding nog medailles kunnen worden uitgereikt. Na een verandering van het Koninklijk Besluit in oktober 1992 is het makkelijker om als veteraan een onderscheiding aan te vragen. De voorwaarden voor een toekenning zijn sindsdien verruimd. Een van de vier veteranen, de Buck uit Vlissingen, vertelt zijn verhaal. Na een halve eeuw is de medaille eindelijk in zijn bezit. Hij zegt dat het vijftig jaar heeft moeten duren, omdat Nederland na de oorlog helemaal opnieuw moest worden opgebouwd. "Daarna zijn we eigenlijk een beetje vergeten", zegt de Buck. Hij heeft de medaille overigens niet aangevraagd, maar deze is hem toegekend. De Buck was in de oorlog eerst twee jaar actief in het verzet voordat hij zich aanmeldde als oorlogsvrijwilliger. Ik wilde niet voor de Duitsers in Duitsland gaan werken, maar voor Nederland vechten. Zodoende ben ik in het verzet terecht gekomen. Ik heb de landing van de geallieerden meegemaakt en heb voor de bevrijding van Vlissingen gevochten. Je kunt wel zeggen dat ik een andere jeugd heb gehad dan de jongeren van tegenwoordig.

VRIJWILLIGER

Na de bevrijding van Walcheren heeft hij zich aangemeld als oorlogsvrijwilliger. Via Schotland kwam de Buck uiteindelijk terecht in Amerika. "Daar werden we in een kamp, zo groot als de provincie Utrecht, opgeleid door Amerikaanse mariniers. Samen met een miljoen andere soldaten die daar

zaten, zouden we naar Japan gaan. Gelukkig capituleerde Japan", zucht de Buck. "Er wordt trouwens heel veel gezegd over de atoombommem die op Japan zijn gegooid, maar het heeft wel ons leven gered." Na de oorlog heeft hij nog een tijd in Indonesië gezeten, waar hij deelnam aan politio-

nele acties. De onderscheiding die de Buck maandag kreeg is niet zijn eerste. Eerder kreeg hij al het Verzets Herdenkingskruis en het Ereteken voor Orde en Vrede.

Ingezonden door W. Eleveld.

KERST 1994

ONZE SLECHTSTE KERSTDAGEN

KERSTDAGEN ZIJN ACHTER DE RUG
 ZIEN MET LEED AAN DEZE DAGEN TERUG
 WE ZIJN WEER DOOR DE REGERING TE PAKKEN GENOMEN
 DAT GAAT NU HAAST AL VIJFTIG JAAR DOOR
 EN VRAAG ME AF - WAAROM - WAAR VOOR
 SOBATS WIJ HADDEN TOCH OOK RECHT OP DEZE KERSTDAGEN
 WAAR ZO VELEN OM VREDE VRAGEN
 VAN MIERLO GOODE HOET IN ONS KERST-DINER
 HIJ HAD HIER WEL VREDE MEE
 NU ALLES ANDERS IS VERLOPEN TEGEN ONZE ZIN
 GAAN WE MET VEEL MOEITE HET NIEUWE JAAR IN
 WAT DIE ONS GAAT BRENGEN WETEN WIJ NU WEL
 NIETS TE VERWACHTEN - ALLES STOND OP HET SPEL
 VAN MIERLO HEEFT DE GOEDE SINT UIT GEHANGEN
 DIE MOET NOU MAAR MET ZIJN VRIEND WORDEN VERBANNEN
 EN DE REGERING ZICH NOOIT MEER VERTONEN
 DAAR ZAL HEEL NEDERLAND VAN OP-SCHONEN!

Petra Schuttinga van der Togt
 Groningen.

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning!
Met meer leden meer kracht!*

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterruit van Uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van Uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50
V.O.M.I. stickers	f 1,00
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00
	portvrij
V.O.M.I. luxe aanstekers	f 9,00
V.O.M.I. sleutelhangers	f 6,00
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 10,00

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal f 2,50 extra berekend voor verzending en porto

U kunt de artikelen ook bestellen bij de **Beheerders** van het **Fonds Sociale Zorg:**

- L. van Eijk, Oost Kanaalweg 12, 2461 EP Ter Aar
Tel. 01722 - 2705, Postgiro 6131844
- Tj. J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15, 2461 VJ Ter Aar
Tel. 01722 - 2452

Ook hier hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

POSTZEGELS

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, bewaar ze en stuur ze naar **Mevrouw Jac. Holewijn, De Goede Hoop 13, 2021 AP Haarlem, Tel. 023 - 253058.**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg VOMI - Nederland.**

Alle aangesloten Verenigingen worden verzocht ook aan de inzameling mee te werken.

V.B.

Geeft u ons uw wensen door en wij maken vrijblijvend voor u een reisvoorstel met de daarbij behorende reissom.

BASE TOURS komen tot stand na bestudering van de ervaringen van bepaalde groepen mensen die vroeger voor kortere of langere tijd in Indonesië verbleven.

Bij het bepalen van de reissom gaat men uit van een zo voordelig mogelijk bedrag, gerelateerd aan een verantwoorde uitvoering.

Het programma kan echter, naar wens, worden uitgebreid met vele opties.

Het minimum aantal deelnemers is 6-8 personen of een veelvoud daarvan.

Bent u geïnteresseerd in deze groepsreizen, belt u ons dan even.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V. (ANVR/SGR nr. 1502/IATA)

Clauskindereweg 28-29, 1069 HN Amsterdam. Tel. 0206199377/6199396 (zaterdag telefonisch niet bereikbaar).

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afvaertdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud. Registratie K.v.K. Amsterdam 147459

Petitie aangeboden aan de Staten-Generaal door de Vereniging van Oud-Militairen Indiëgangers.

Inleiding.

De Nederlandse regering heeft aan de "overloper" Princen een visum verstrekt om naar Nederland terug te kunnen keren. De veteranen die lid zijn van genoemde Vereniging hebben tevergeefs geprotesteerd tegen deze verstrekking.

Ook Uw college als vertegenwoordiger van het Nederlandse volk heeft gemeend deze verstrekking niet ongedaan te kunnen of te willen maken.

Zoals te verwachten was heeft deze verstrekking niet alleen veel emoties bij de Indië-veteranen losgemaakt maar in het algemeen veel commotie veroorzaakt.

De tegenstellingen die binnen de Nederlandse samenleving over onze strijd in de jaren na 1945 nog altijd bestaan zijn hierdoor wederom uitermate verscherpt.

De Indië-veteranen moeten telkens weer ervaren dat discussies op gang worden gebracht met betrekking tot dat verleden waarbij de soldaat die zijn plicht deed als "zondebok" wordt aangemerkt. Het bestuur van VOMI-Nederland als vertegenwoordiger van een grote groep van deze veteranen ziet zich dan ook gencodzaakt bij U als volksvertegenwoordiging tegen deze voortdurende "hetze" ten sterkste te protesteren.

Daarenboven heeft een Minister van het huidige kabinet gemeend publiekelijk uitspraken te moeten doen met betrekking tot de soevereiniteit van de Republiek Indonesië die eveneens bij onze leden tot een grote beroering hebben geleid en waartegen wij op voorhand stelling menen te moeten nemen. Het bestuur van de deze petitie aanbiedende Vereniging meent zijn standpunt het best in de hierna volgende punten te kunnen samenvatten en onder Uw aandacht te brengen.

1.

De relatie tussen de burger c.q. de soldaat en zijn overheid.

Vercheidene leden van onze vereniging zijn voortgekomen uit het verzet en zijn aansluitend na de bevrijding als oorlogsvrijwilliger naar Indië gegaan.

Zij hebben in het verzet de discussies meegemaakt over het al of niet zich mogen verzetten tegen de bezetter.

Twee onderwerpen in godsdienstig Nederland waren daarbij aan de orde t.w.:

a. het gebod uit de decaloog: "Gij zult geen valse getuigenis spreken".

Hield dit gebod in dat bij een verhoor niet gelogen zou mogen worden?

Het antwoord toen is geweest dat het leven redden van anderen elk antwoord rechtvaardigde.

b. het gebod uit Romeinen 13 vers 1: "Gij zult de door God over U gestelde overheid gehoorzamen".

Het antwoord daarop is geweest dat de bezetter niet alleen tegen ons geen rechtvaardige oorlog had gevoerd, maar ook in zijn machtsuitoefening zich op heidense grondslagen, zoals een geloof in het "Heilige Deutsche Blut", baseerde. Gehoorzaamheid aan een dergelijke "overheid" was men te enen male niet verschuldigd.

Maar toen in 1945 Hare Majesteit Koningin Wilhelmina terugkeerde als Koningin "bij de gratie Gods" en een nieuwe Nederlandse regering aantrad, dienden wij als staatsburgers ons weer te gedragen overeenkomstig dat beginsel van gehoorzaamheid.

Zo heeft de veteraan van toen het ervaren en daarnaar gehandeld. En de soldaten die tot een officiersrang werden geroepen legden een eed van trouw af op grond van dat beginsel.

Hoewel de soldaten beneden die rang formeel die eed niet hoefden af te leggen waren zij door de krijgstucht evenzeer aan die beginselen gebonden. In het kader van die grondbeginselen stonden er voor de burger die zijn plicht om soldaat te worden niet wilde nakomen slechts drie mogelijkheden open t.w.:

a. hij weigerde dienst.

Als die weigering geschiedde "om des gewetens wille" dan kon hij middels een maatschappelijke dienstverlening aan het dragen van de wapenrok ontkomen.

b. hij deserteerde.

Dit is door een aantal soldaten ook gedaan.

Het is de aanvrager van een visum die het doel bepaalt waarvoor hij dat visum vraagt.

De verstrekker van het visum oordeelt over dat doel en besluit aan de hand daarvan of hij, dit doel in aanmerking nemend, deze "gunst" zal verlenen. Prinsen heeft er nimmer, ook thans met voorbijgaan aan de hem opgelegde voorwaarden niet, er twijfel over laten bestaan dat hij het doel van dat visum alleen maar zag in het licht van een erkenning van de juistheid van zijn overlopen in 1948.

Door het visum te verstrekken heeft de regering impliciet dit doel erkend.

De opmerking dat geen oordeel over de handeling van het overlopen wordt uitgesproken is volledig in strijd met het feit dat de verstrekking zelf reeds de erkenning inhoudt.

De veteranen zien in deze verstrekking dan ook een handeling die in diepste wezen het feit van het landverraad legaliseert en daarmee de grondslagen van onze rechtsstaat en de krijgstucht ondermijnt.

Op grond van deze overwegingen vragen de veteranen aan U als volksvertegenwoordigers expliciet een veroordeling uit te spreken over deze aantasting van hun eer en goede naam en deze naar hun mening grove aantasting van de beginselen van onze rechtsstaat.

6.

De onafhankelijkheidsverklaring.

Door de Minister van Ontwikkelingssamenwerking is publiekelijk verklaard dat "Nederland de onafhankelijkheidsdatum van de Republiek Indonesië t.w. 17 augustus 1945 officieel dient te erkennen".

Nu heeft elke soevereine staat het recht zijn eigen nationale feestdagen vast te stellen.

De veteranen hebben dan ook geen enkel bezwaar tegen deze datum vanuit dat fundamentele recht.

Die datum is op dit moment een gegeven, ook voor het Nederlandse volk. Dit laat onverlet dat wij er van uit moeten gaan dat naar ons gezichtspunt formeel de onafhankelijkheid pas werd verleend bij de soevereiniteitsoverdracht.

De stelling van genoemde Minister zou dan ook volkomen nietszeggend zijn als er geen fundamentele stellingname in volkomen andere zin uit gedestilleerd zou kunnen worden.

Als deze uitspraak zou betekenen dat Nederland formeel zou moeten erkennen dat Indonesië zijn onafhankelijkheid zou hebben verkregen op genoemde datum en derhalve Nederland zonder oorlogs-verklaring een ongeoorloofde en onrechtmatige agressie-oorlog tegen een vrij volk zou zijn begonnen, dan protesteren wij ten sterkste tegen een dergelijke wijze van erkenning.

De consequentie zou dan namelijk zijn dat wij als veteranen onrechtmatig naar Indië zouden zijn uitgezonden en een agressieve oorlog o.g. guerilla zouden hebben gevoerd.

Een onrechtmatige uitzending die vele levens heeft gekost, vele soldaten met trauma's heeft belast, carrières gehinderd en onvoltooid gelaten.

Dit nog afgezien van het bewust creëren van een stemming tegenover de veteranen als zouden zij ordinaire koloniale onderdrukkers en usurpatoren zijn geweest.

Zou de Nederlandse regering beogen een erkenning in deze richting te overwegen dan protesteren wij nu reeds ten sterkste hiertegen en zullen, indien dit onverhoopt toch het geval mocht zijn, ongetwijfeld nagaan of er tegen de regering juridische stappen genomen zullen kunnen worden wegens het misbruik dat van de veteraan is gemaakt wegens een onrechtmatige uitzending waarbij aan onze levens en onze carrières in belangrijke mate, somtijds onherstelbare, schade is toegebracht.

Voorzitter

w.g.

J. Dijkema

Vice-voorzitter

w.g.

Drs T. Lenz

Secretaris

w.g.

G.M. Determan

volksvertegenwoordiging maatregelen te nemen die er toe zullen leiden dat zij gevrijwaard worden van een voorstelling van zaken als zouden zij persoonlijk vanuit lagere beweegredenen die strijd die zij uit gehoorzaamheid hebben gevoerd zouden zijn aangegaan.

3. Ongeoorloofde gedragingen.

Telkens weer komt naar voren dat door het Nederlandse leger dingen zijn gedaan die het daglicht niet zouden kunnen verdragen. Indien en voorzover dit het geval mocht zijn geweest zijn deze handelingen te rangschikken onder een handelen in strijd met de beginselen van de krijgstuicht. Het is aan de krijgsmacht deze handelingen te oordelen en eventueel te veroordelen. Maar ook hier geldt dat een ongeoorloofd gedrag binnen het kader van de oorlogsomstandigheden moet worden bewezen en daarna moet worden vervolgd. Het gaat niet aan onbewezen beschuldigingen te uiten of doelpot situaties zonder bewijs te veronderstellen. Indien men kennis draagt van dergelijke gedragingen zullen de krijgsmacht en als hoogste orgaan de minister tot actie daartegen moeten besluiten.

Volledig onverdraaglijk is het als vanuit een onbewezen beschuldiging van onbehoorlijk gedrag van individuen door burgerlijke buitenstanders de conclusie wordt getrokken dat het leger als organisatie crimineel zou zijn geweest met de officieren als voornaamste veroorzakers van het kwaad. Dit somtijds met als ultieme belediging een vergelijking met de Duitse SS als misdadige organisatie.

De veteranen zijn dan ook van mening dat de overheid stelling moet nemen tegen dergelijke lufame beschuldigingen en uitingen in die richting als smaad moet veroordelen.

4. Princen.

Bij herhaling wordt door Princen en door zijn medestanders de stelling geponoerd dat iemand slechts schuldig is als zijn schuld is bewezen. De schuld van Princen is nimmer bewezen derhalve moet hij onschuldig worden geacht, althans aan het doden van Nederlandse militairen. Hoewel vele veteranen nog zeer emotioneel betrokken zijn bij hetgeen in hun ogen als het meest verwerpelijke wordt beschouwd namelijk het overlopen naar de vijand en de wapens tegen de vroegere kameraden opnemen, is dat voor hen geen onderwerp van discussie meer. Een bewijsovervoering dat Princen de dodelijke schoten

zelf zou hebben gelost die Nederlandse militairen het leven kostte zal mogelijk een welles-nietes discussie tot gevolg hebben die na zoveel jaren tot niets zal leiden. Het feit dat hij is overgelopen, derhalve landverraad heeft gepleegd, en als luitenant van de TNI acties tegen zijn vroegere strijdmakkers heeft geleid en daarvoor een hoge onderscheiding heeft gekregen staat wel buiten kijf. Hoewel een beval tot aanhouding tegen hem is uitgegaan (dood of levend) is hij niet gevangen genomen zodat een proces tegen hem niet heeft gevoerd kunnen worden. Het op die gronden hem als "onschuldig" te bestemmen is voor de veteranen een morsel niet aanvaardbaar gebruik van een juridisch adagium.

5. De visumverstreking.

In de motivering van de visumverstreking heeft de regering gesteld dat daarmee geen oordeel werd uitgesproken over de gedragingen van Princen in en na 1948.

Voor de veteranen is een dergelijke motivering niet alleen onbegrijpelijk maar ook onjuist. Bij herhaling heeft Princen gesteld dat het verlenen van een visum voor hem "eerherstel" betekende ook al zou dat woord expliciet niet worden gebruikt. In het Algemeen Dagblad van Zaterdag 24 december prant Princen dat de geschiedenis over zijn eerherstel zal oordelen en het artikel eindigt met de woorden "als ik een visum krijg dan wil ik via de voordeur binnenkomen, niet via de zij-ingang. Ik kom binnen met vliegend vaandel en roffelende trom".

De looper uitgelegd voor een landverrader die om humanitaire redenen een visum kreeg verstrekt?

Veel Nederlanders waaronder onbegrijpelijkerwijs ook leden van de huidige regering hebben adhesie betuigd aan Princen. Een in Brussel wonende hoogleraar heeft zelfs in het blad "l'accuse" geschreven over de afbrokkeling van de rechtsbeginselen en daarin verkondigd dat Princen het recht aan zijn zijde had en de hooggeleerde auteur verwijt zichzelf lufheid het voorbeeld van Princen niet te hebben gevolgd.

Met verbijstering hebben de veteranen deze discussies gevolgd omdat bij het oordeel over de normen en waarden in dit land volledig wordt voorbijgegaan aan de fundamentele vragen over de grenzen van de gehoorzaamheid van de soldaat aan zijn overheid en de rechtmatigheid van de opdracht die zij van hun overheid hadden gekregen in het licht van het zelfbeschikkingsrecht der volkeren.

In het algemeen wordt dit strafrechtelijk als een misdrijf beschouwd en langdurige gevangenisstraffen zijn daarvan vaak de consequenties.

NE. Eén van de consequenties hiervan is dat men geen ambtenaar meer kan worden wegens het hebben van een strafblad. In dit kader is het opvallend dat veroordeelden wegens desertie in de jaren na 1945, thans beweren dat dat eigenlijk de enige juiste handeling was weshalve het uitsluiten van een overheidsbetrekking als onrechtmatig moet worden gezien.

c. hij deserteerde en liep over naar de tegenstander. Voor deze handelingen geldt en gold maar één begrip namelijk "landverraad". Dat is in tijden van strijd een "halsmisdadig" en daarop staat derhalve de doodstraf.

Als veteranen kunnen wij niet anders dan oordelen dat de overloper Princen in deze laatste categorie thuis hoort.

De kernvraag daarbij is of elke soldaat naar eigen inzichten de opdracht van zijn legitieme overheid al of niet mag uitvoeren. Wordt deze vraag positief beantwoord dan is daarmee naar de mening van de veteranen elke grondslag aan de militaire krijgstucht ontvallen.

De legitimiteit van elke opdracht gegeven aan een krijgsmacht ligt als verantwoordelijkheid bij het door het volk gekozen parlement.

Slechts indien een opdracht evident als "misdadig" kan worden bestempeld is elke soldaat verplicht de uitvoering van die opdracht te weigeren.

Wordt op welke wijze dan ook het overlopen van Princen als juist en eervol ervaren dan wordt de niet-overloper d.w.z. het gehele Nederlandse leger mutatis mutandis in de hoek gemanoeuvreed een misdadige opdracht te hebben uitgevoerd.

Mocht, van welke zijde dan ook, die opdracht als onjuist ja zelfs als misdadig worden bestempeld dan is dat een oordeel over de toenmalige regering en het toenmalige parlement. De huidige regering en het huidige parlement als rechtsopvolgers van de toenmalige regering en volksvertegenwoordiging dienen de veteraan te vrijwaren tegen een dergelijk oordeel door zich van handelingen te onthouden die een uitleg in deze richting zouden kunnen doen oproepen.

Wordt dit niet gedaan dan is de enige conclusie waartoe de veteraan kan komen die van een onrechtmatige uitzending, waarvan de gevolgen tot op de huidige dag door hem worden gedragen zonder enige steun of compensatie van overheidswege.

2.

De rechtmatigheid van de uitzending en het zelfbeschikkingsrecht der volken.

Bij herhaling wordt in de Nederlandse media te pas en te onpas de vergelijking gemaakt met de onderdrukking van het Nederlandse volk door de Duitse bezetter.

Dit culmineert somtijds zelfs in de vergelijking van het Nederlandse leger met de SS.

De klaarblijkelijk enige voorstelling van zaken die wordt gegeven met betrekking tot de ons bevolen opdracht is die van een koloniale overheersing waarbij wij als uitgezonden militairen een verfoeilijke koloniale onderdrukkingsoorlog voerden en daarbij vuile handen niet schuwden.

Veel van de soldaten die naar Indië zijn gegaan hebben als oorlogsvrijwilliger hun verband-acte getekend om onze overzeese rijkdelen te bevrijden van een wrede Japanse onderdrukking.

Voor hen waren begrippen als "wingewesten" of "koloniën" niet meer van toepassing in de nieuwe verhoudingen.

Hun doelen waren in eerste instantie die van een bevrijding van het Japanse juk en vervolgens een wederopbouw van het verarmde land als een gelijkwaardig onderdeel van het Koninkrijk.

Essentieel daarbij was als onderdeel van de "unconditional surrender" dat uitgegaan moet worden van een status quo ante bellum.

Ook zouden de sporen van een Japanse indoctrinatie en collaboratie moeten worden uitgewist.

De veteranen voelen het als een smaad dat hun beweegredenen thans eenzijdig in het daglicht worden gesteld als waren zij slechts dienaren in de handen van, zoals dat somtijds wordt uitgedrukt, een aantal gesjeerde plantagebezitters of van enkele Nederlandse multinationals.

Een vergelijking met de Duitse bezetting in de jaren 40-45 gaat volledig voorbij aan de in de loop van de jaren geëvolueerde opvattingen over de onderlinge verhoudingen binnen het Koninkrijk.

De rede van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina van 7 december 1942 was een duidelijk voorbeeld van die veranderingen.

Het zou te ver voeren in dit stuk uitputtend een standpunt aangaande het vraagstuk van het zelfbeschikkingsrecht der volken in te nemen.

Naar de mening der veteranen is het antwoord op de rechtmatigheid van de strijd niet door hen te geven maar door de overheid die hen heeft uitgezonden en waaraan zij gehoorzaamheid verschuldigd waren. De veteranen vragen dan ook met klem aan U als